Living Biblical Hebrew

Introduction Part One אולפן לעברית מקראית

Randall Buth

Living Biblical Hebrew

Introduction Part One אולפן לעברית מקראית

Living Biblical Hebrew

Introduction Part One אולפן לעברית מקראית

Randall Buth

© 2007 Randall Buth

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, translated, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission from the publisher. For information, address Biblical Language Center, POB 82340, Mevasseret Zion 90805, Israel or 3605 E. Kerckhoff Ave, Fresno, CA 93702, USA. support@BiblicalLanguageCenter.com

Cover Artwork and all illustrations by Sharon Alley

Recorded voices are Randall Buth, Danny Kopp, and Shoshi Kvasnica. Recorded at Israel Vision Studios, Jerusalem, engineered by Josh Rawlings.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data: Library of Congress Control Number: 2005904342

ISBN 978-965-7352-00-7

Living Biblical Hebrew Introduction Part One Published by Biblical Language Center www.BiblicalLanguageCenter.com

Printed in the United States of America.

To Margret

לְמַרְגָּלִית

אֵשֶׁת חַיִּל וְאִפָּא לְתַלְמִידֵי אוּלְפָּן רַבִּים

Contents

Pref	face	υ
Abo	ut This Course	יא
Inst	ructions	1
1.	Picture Lesson One	3
2.	Picture Lesson Two	13
	Quiz: Lessons 1-2 מבחן	22
3.	Picture Lesson Three	25
4.	Picture Lesson Four	35
	Quiz: Lessons 3-4 מבחן	44
5.	Picture Lesson Five	47
6.	Picture Lesson Six	57
	Quiz: Lessons 5-6 מבחן	66
7.	Picture Lesson Seven	69
8.	Picture Lesson Eight	79
	Quiz: Lessons 7-8 מבחן	88
9.	Picture Lesson Nine	91
10.	Picture Lesson Ten	101
	Quiz: Lessons 9-10 מבחן	110
11.	Introduction to the Hebrew Alphabet	113
	Alphabet Lists 1-8 אלף-בית	114
	Notes on Spelling: Five Vowels, Dagesh, and Shva	119
	Alphabet Lists 9-16 אלף-בית	122
	Hebrew Letter Names and Order	127
	Vowels and Other Marks	130

Contents	11
Learning to Write the Hebrew Alphabet	132
Hebrew Pronunciation	134
Diagram of Mouth with Positions of Some Hebrew Sounds	136
Dagesh, Syllables, Shva, and Accent	137
Written Exercises 1: Dagesh	138
Written Exercises 2: Shva	143
Written Exercises 3: Syllables	144
12. Reading Lessons 1-10	147
13. A Preview of Some Hebrew Patterns	169
Subject and Object Pronouns	169
Some Verb Patterns for the Present Tense	171
Some Verb Patterns for the Past Tense	174
Sequential Future Endings	176
Sequential Past Tense Prefixes	178
Answer Keys	181
Index to Words and Forms	187

Preface

For eighteen years I worked in Africa with Bible translation projects. The dedicated workers in these projects brought a wealth of background to their task. Some translators desired to understand Hebrew but they needed to learn Hebrew quickly in order to use it in their translations. Others had studied Hebrew and Greek for many years and knew that something was missing in their biblical language training. As multilinguals they could compare their progress with languages that they had learned, like French, English, Arabic or German. They recognized the difference between their ease of use of these languages versus the biblical languages. Working with these translators made me aware of the need for better learning materials for biblical Hebrew and Koine Greek.

What works for people when learning languages? What hinders people? What helps the learner to rise to the highest levels and what restricts students to lower plateaus? What increases learning efficiency, speed and retention?

Fortunately, language teachers and theorists have been working on these questions in many languages and situations. Effective, simple techniques have been discovered. Harry Winitz created and developed *The Learnables* picture series for modern languages. James Asher made a breakthrough with his Total Physical Response method, which we use in our live summer classes. Stephen Krashen has explained factors like comprehensible input that contribute to natural language acquisition. Even the army method of the US State Department has contributed helpful techniques. Experienced language learners and Bible translators intuitively recognize when a method works. A grammar book is not an end all for language learning. People want to feel the texture of a narrative or of a poem—they want to have a sense of where they are in a text and how to work from within a language.

In response to these needs, we began developing new biblical language materials in 1996. During semester classes and six-week summer courses in Jerusalem, we have tested and refined the Hebrew materials with students from all continents. Sharon, my daughter, began to help with teaching early on and provided important feedback for development. Another joy has been watching Aaron Hornkohl grow from a student in the summer of 1999 to an effective teacher for this program in 2001. Another student from 1999, Heidi Scherer, has advanced to where we speak in Hebrew while discussing the Hebrew Bible. She currently works on a translation project in West Africa. Another *Living Biblical Hebrew* milestone came in the fall of 2002 in Jos, Nigeria, when Sharon, her husband Gary Alley, and I ran a six-week course for twenty Bible translators. We had a lot of fun acting out and playing in biblical Hebrew during the classes. More importantly, the students learned biblical Hebrew. They sensed that the language was being grafted inside them.

Several have helped in practical ways to see these volumes move toward publication. Ken and Lenore Mullican of ha-Kesher, John Ward, the Jerusalem Cornerstone Foundation, and especially the staff of En-Gedi, Bruce and Mary Okkema and Lois Tverberg.

The people who have helped and contributed to the success of this program are innumerable. First of all, the colleagues in translation projects over the past two decades have all made lasting contributions to my own understanding of how human languages work. The learning continues. Two organizations in particular have contributed to this background, the Summer Institute of Linguistics and the United Bible Societies. The numbers of individuals with significant input are far too many to name in this preface, but I would like to name a few to put a human face on the institutions. John Anderson, Jon Arenson, Katy Barnwell, John Beekman, John and Pam Bendor-Samuel, Julie Bentinck, Dick Bergman, Loren Bliese, Reinier du Blois, Joan Bomberger, Rick

Brown, John Ellington, Carl Follingstad, Leoma Gilley, Ken Gregorson, Ernst-August Gutt, Ralph and Harriet Hill, Margaret Hill, John and Pam Hollman, Ted Hope, Rob Koops, Eileen Kilpatrick, Hanni Kuhn, Krijn van der Jagt, Dorothea Jeffries, Iver Larson, Stephen Levinson, Robert Longacre, Isaac Madugu, Bill Merrifield, Christo van der Merwe, Cynthia Miller, Aloo Mojola, Phil Noss, Willis Ott, Murray Salisbury, Doug Sampson, Martin and Helga Schroeder, Don Slager, Wanda Pace-Davies, Mona Perrin, Andrew and Janet Persson, Ray Pritz, Peter Renju, Mikre Selassie, Ronnie and Margret Sims, Jan Sterk, Phil Stine, Paul Tucker, Aaron Uche, Roger Van Otterloo, Andy Warren, Dick Watson, Tim Wilt, Lynell Zogbo, and the list could go on. My sincere thanks extend to all of them and their help has certainly been more than I have been able to acknowledge.

In Jerusalem, Halvor and Miriam Ronning have supported this language program through the Home for Bible Translators. These biblical Hebrew materials have grown out of their program. David Bivin has always been an encouragement to try to get the materials as tight and efficient as possible. He has freely shared his experience of teaching English and modern Hebrew as second languages. My family has contributed greatly providing the haven that this work has needed. Many long nights at the computer have been pardoned. They have all contributed to the typing, editing, and proofing of this text. They, too, share in some of the joy when a student begins to read the Hebrew Bible. My daughters, Sharon and Rachel, have helped immensely with teaching the course and editing the materials. My son, Yony, during visits to Israel has also contributed more than these lines can offer as thanks. Sharon has also illustrated the pictures for *Living Biblical Hebrew, Introduction Part One and Two*. Gary Alley has especially helped me to get the manuscript into more readable shape, though the final deficiencies are fully my own.

My wife, Margret, has supported and upheld this project as the embodiment of the Proverbs 31 woman. This is dedicated to her, my noble woman, אשת חיל.

מכל הלב – תודה

Randall Buth Mevasseret Zion 2 August 2006 Our granddaughter Shaya's first birthday ח' באב תשס"ו

About This Course

Welcome to *Living Biblical Hebrew*, a project to present optimal learning materials for those who would want to learn Hebrew up to the highest levels of language control. Extensive recordings enhance learning through listening, which language theorists see as vital for true acquisition. All of the material—recordings, drills and readings are in biblical Hebrew.

Living Biblical Hebrew, Introduction Part One, opens the world of biblical Hebrew. Beginners and returning readers will enjoy the 1000 illustrations that are described in Hebrew on three audio CDs. Reading, writing and common grammatical forms are introduced in Part One.

Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two, continues from Part One and comes with eleven audio CDs. Part Two covers the grammatical structures of biblical Hebrew through dialogues, drills, notes and annotated readings, focusing on the book of Jonah. Part Two offers two tracks of learning. Track one is the basic course with the main lessons and their recordings. This track allows all educational levels beyond primary school to learn the language fully. The second track refers to the linguistically sophisticated footnotes that augment a first year university course of the highest standard.

Living Biblical Hebrew, Selected Readings with 500 Friends, comes with one audio CD. It continues a student's development in biblical Hebrew. It is especially suitable for students after they have completed Part Two. Two Israeli radio announcers read biblical selections at a relaxed speed. The contents include: Genesis 22, Genesis 1:1-2.3, Exodus 19-20, the complete book of Ruth, Psalms 8, 23, 150, Proverbs 3:1-8, and the shma f (Dt 6:4-9).

The Biblical Language Center offers a live biblical Hebrew immersion course every summer in Israel. Visit www.biblicalulpan.org for more details.

Frequently Asked Questions

Is this course different? If so, what is different about this course?

This course is unique for biblical Hebrew. The student starts learning the language like a child, in Hebrew and not via a second language. A new way of thinking and learning is opened up for a student. This is an experience that cannot be duplicated by reading an English book *about* biblical Hebrew. This learning experience is essential for any student who wants to really know biblical Hebrew. It lays a foundation for internalizing the language and provides better long-term efficiency.

Is this course really biblical Hebrew?

Yes, absolutely. All words in the lessons are biblical Hebrew and are used in the syntax patterns of biblical Hebrew.

If my goal is to <u>read</u> biblical Hebrew, why should I study a course with so many voice recordings?

Because it is more efficient. You will learn significantly more words and structures in less time and with longer retention than with grammar/translation methods. You begin to learn the language through listening comprehension and monolingual immersion. You will be able to read more material per study hour, and more easily. It is also fun, as the student will soon discover.

Listening is essential for profound language learning because that is the way human beings learn and store their first language. While it is true that massive and extensive reading is the best way to complete advanced language learning, such reading is most efficiently accomplished when it rests on a foundation that has been developed through listening comprehension. For more details see the technical notes at the end of this section.

Will I understand everything in these recordings with the pictures?

Hopefully not! An important aspect of successful language learning is teaching the student how to guess and understand new situations. The student needs to learn to deal with the new language directly. This develops a feel for the language. It is important for successful language learning and long-term retention that a student learns to relate to the new language as itself and not as a paired extension of some other language. Successful modern language programs make use of these principles around the world. This is currently the only biblical Hebrew course that uses and develops such a process, which makes it such a *must* experience for students of biblical Hebrew.

What kind of pronunciation is used?

An oriental Israeli pronunciation is used in this course. This provides a standard that should be understandable anywhere in the world. Israelis appreciate this as a pleasing dialect for reading biblical Hebrew. It is also the official standard for Israeli radio.

Specifics for biblical Hebrew teachers: the five vowel *sefardic* system is used; both *sayin* and *het* are pronounced as true pharyngeal fricatives; the Israeli uvular *resh* is used; the consonants

 $b \sim v$, $k \sim x$, $p \sim f$ change pronunciation; g, d, t remain constant; ts is used for tsadi [s with retracted $tongue\ root$], while tav/tet and kaf/qof are the same.

How much Hebrew does one learn in the picture volume?

The pictures in Part One introduce a student to about 700 different forms in varying syntactic contexts based on 250 different vocabulary items. In addition, a student learns the alphabet and how to spell the forms. This is accomplished in approximately 25–50 study hours. In context, students recognize and understand 80-95% of the material at this stage of learning.

At the end of Part Two, students are able to read the book of Jonah with understanding. Because of the built-in repetition, exceptional students have been able to read these books out loud and correctly from unvocalized texts. Part Two requires 120-240 study hours.

How does this course relate to modern Hebrew?

First of all, this course is sufficient in itself and does not depend on any previous study of either modern Hebrew or biblical Hebrew.

Additionally, this course harmonizes with modern Hebrew programs. A person may profitably study modern Hebrew concurrently with, after, or even before this course.

The fluency, listening and reading skills that are developed in this course immediately reinforce the related skills in modern Hebrew because of the special way in which this biblical Hebrew course is taught. This course will make a direct and positive contribution to anyone who wishes to continue their Hebrew studies in any of the dialects.

When does one learn grammar and syntax?

Immediately from picture lesson one the student begins to learn grammar patterns and syntax, but without discussion. Learning grammar takes place directly in context. After the picture lessons and learning the alphabet, students should slowly study and observe the changes in the words in the reading lessons.

Discussions about grammar and syntax have a preview section at the end of Part One and they begin systematically in Part Two. All the chapters of Part Two contain grammar notes interspersed with the drills and annotated readings. By the end of the second part, the basic Biblical grammar forms and irregularities are summarized.

An additional advantage of this course is that the notes and written assignments develop a sensitivity for the literary features, style, and textlinguistics.

The pictures in Part One begin to lay a foundation for later analytical grammar in the same way that primer paint prepares for finishing paint. As with a quality paint job, the student is encouraged to follow directions and the natural learning sequence of this program.

What about people who have already started learning biblical Hebrew or already read it, is Living Biblical Hebrew for them, too?

Yes, these recordings and pictures will help anyone who has never had the experience of learning Hebrew directly through listening. It will be a new experience and a new kind of learning, whether someone has been reading biblical Hebrew for one year or seven years.

Technical Notes for Biblical Hebrew Teachers

The general methodology for the pictures in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part One* was developed by Harris Winitz and can be seen most fully in the course that he has published for German. Harris Winitz, *The Learnables*, 8 Books (International Linguistics Corporation, 3505 East Red Bridge Road, Kansas City, Missouri 64137 USA). He has also produced courses with the same picture books for Spanish, English, French, Modern Hebrew, Chinese, Czech, Russian and Japanese.

This approach to language learning fits within a framework called listening comprehension theory, which is within the communicative approaches to language acquisition. Theoretical discussions and testing of these approaches for reading and listening can be seen in Harris Winitz, editor, *The Comprehension Approach to Foreign Language Instruction* (Rowley, Massashusetts and London: Newbury House Publishers, 1981). These have been paralleled in studies of Stephen Krashen "Natural Approach" and James Asher "Total Physical Response," among others.

Teachers will notice a high number of participles in the picture series of Part One. This reflects the best biblical Hebrew and was the most basic way that people talked about the actual present in biblical times. Cf. Gen 13:15, Jer. 1:11. The *prefix* tense that some books have taught as a present tense was the polite way to ask questions in the present and usually referred to habitual actions or volitional actions when classified as present. Cf. the dialogue in Genesis 37:15-16 "What would you be looking for?" [prefix tense for polite question] "I'm looking for my brothers." [participle for actual present] For further discussion on the participle, nominal clauses and the nuances of their word orders, see Randall Buth, "Word Order in the Verbless Clause: A Generative-Functional Approach," in Cynthia Miller, ed., *The Verbless Clause in Biblical Hebrew* (Winona Lake, Indiana: Eisenbraun's, 1999) 79-108.

Some teachers may also notice that words like <code>bayit/vayit</code> and <code>boreah/voreah</code> do not consistently reflect whether or not a vowel precedes the word. The Hebrew Bible shows the same inconsistency, since this alternation only operates within very short phrase units. A biblical writer would be expected to approve the following mix: בְּאִלְם va/baim in hu va, veha-na sar veha-na sara baim.

Finally, even the *vav ha-hippux* structure makes its way into this introductory picture series. It is a delightful illustration of how children would have learned the structure three thousand years ago.

Instructions

Welcome to a doorway into the world of Biblical Hebrew. This course will help you begin to think in and with Biblical Hebrew! Each picture lesson has 100 pictures. Every picture is numbered. The number will be spoken before the words that describe the picture. The numbers will proceed from 1 to 10 and then repeat from 1-10 until all 100 pictures have been presented.

Please listen to the recording (CD 1, Track 2) while the numbers listed below are read in biblical Hebrew. They will be repeated twice and then read in series twice. Please listen to the numbers without trying to pronounce them yourself. By the end of the first two picture lessons the repetition in the lessons will be sufficient for the student to recognize the numbers one through ten.

	1	2 3 4 5 6 7	8 9 10
10	10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
9	9	1 2 3 4 5 6 7 8 9	1 2 3 4 5 6 7 8 9
8	8	1 2 3 4 5 6 7 8	1 2 3 4 5 6 7 8
7	7	1 2 3 4 5 6 7	1 2 3 4 5 6 7
6	6	1 2 3 4 5 6	1 2 3 4 5 6
5	5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4	4	1 2 3 4	1 2 3 4
3	3	1 2 3	1 2 3
2	2	1 2	1 2
1	1		

You may proceed to Picture Lesson One after reading the following instructions:

- 1. Relax © Look at each picture and listen to the recording.
- 2. Do not repeat or mimic outloud what you hear. Just listen and enjoy the adventure of language learning. Most pictures will be immediately understandable. Some words and some details will only become clear after several lessons.
- **3.** Listen to each lesson completely without stopping.
- **4.** Repeat a whole lesson at least two times with the pictures and then once without the pictures. The goal is to be able to understand 90% what is being described without needing a picture. Additional review listenings will help. Most students find four to eight listenings to be helpful and stimulating.

It is preferable to delay reading until after lesson 10. It is important to open your ears and mind, understanding the language through your hearing, before beginning to read. Learning the alphabet is a different matter. The student may begin learning the alphabet at any time but should delay

beginning the readings until all of the picture lessons have been completed through multiple listenings.

After every second lesson there will be a short quiz for you to check that you understand at least 80% of the material. If you get 8 to 10 questions correct, you may proceed to the next lesson. Even so, it is sometimes more satisfying to enjoy a review session than to rush ahead.

Note for adult language learners

This method will seem adventurous and fun most of the time. There will be many times when something new is introduced and you will only partially understand what is going on. This is part of laying a good foundation for deeply learning a language. Simply accept that what you hear is appropriate for describing what you see. Focus on the *jumble of new sound* and do not try to associate an English word. One picture or one scene is insufficient to grasp the new word anyway. Because of the pictures, you will be unconsciously learning a part of the meaning, even if you only learn which part at a later time. That is how you developed such a great grasp of your first language.

You will notice that words are not always used where you might predict. You will also notice little changes taking place in some of the words. That is good. The adult learner wants to immediately stop the learning and ask "why?" A child accepts the changes. As an adult you will need to trust that the questions will be answered at the appropriate time. They will be. However, successful adult language learners know that the first answer to "why?" is "because that's the way they do it."

Something more important will be going on with these pictures than merely learning some words and structures in the new language. A foundation will be laid that will make further learning of the language more efficient. You may think of it as laying down primer paint before coats of finishing paint. These pictures and this method help to make the language *sticky*, so that it sticks to you and stays with you.

In Part Two of this course you will encounter other methods of language learning, including audiolingual dialogues and more traditional annotated readings and grammar explanations. But let those methods wait until you have started with this monolingual immersion through pictures. Even in Part Two it is important to spend more time with the recordings than with the explanations. This program can produce doubled efficiency, and more, in learning rates and retention.

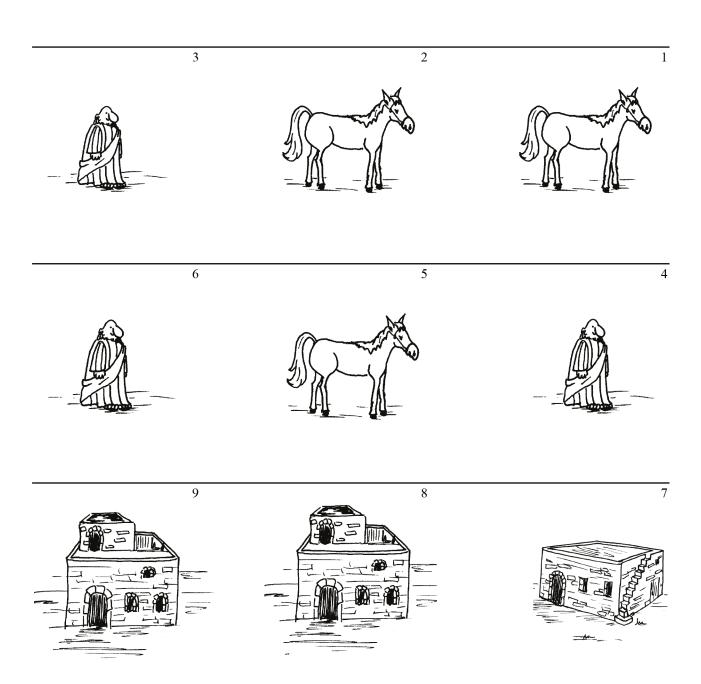
Note for those who have already begun learning Biblical Hebrew through reading.

These pictures are important! Listen to them fully, at least the recommended number of times. Your whole brain will be more actively involved in the process. That is part of what will make it easier to remember words and meanings a year from now, or longer. The relationships between words and between words and various meanings will all be recorded and cross-referenced in a new way.

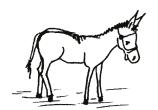
The most important direction is "Relax!" Do not try to think about how the word might be spelled while listening. You will have all of the opportunities necessary for correctly learning the spelling and reading at the appropriate time. Meanwhile, these pictures will develop some direct wiring in your head to facilate the proper storage of the language. Even those with advanced reading knowledge will benefit from this re-wiring process. You will begin to feel and experience a different way of learning.

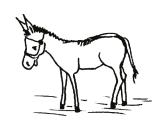
Picture Lesson 1 קמונות

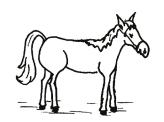
Recordings are on CD 1, Track 3

2 1 10

5 4 3

8 7 6

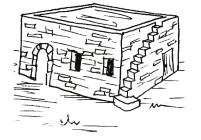

1 10 (20) 9

7 6 5

10 (30) 9 8

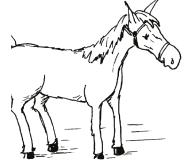

3 2 1

6 5 4

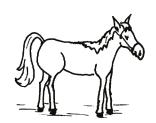
9 8 7

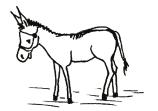

2 1 10 (40)

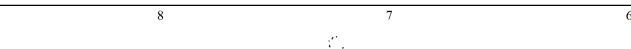
5 4 3

1 10 (50) 9

4 3 2

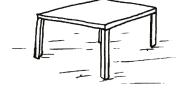

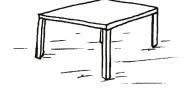

7 6 5

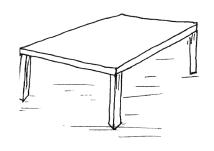

10 (60) 9 8

3 2 1

6 5 4

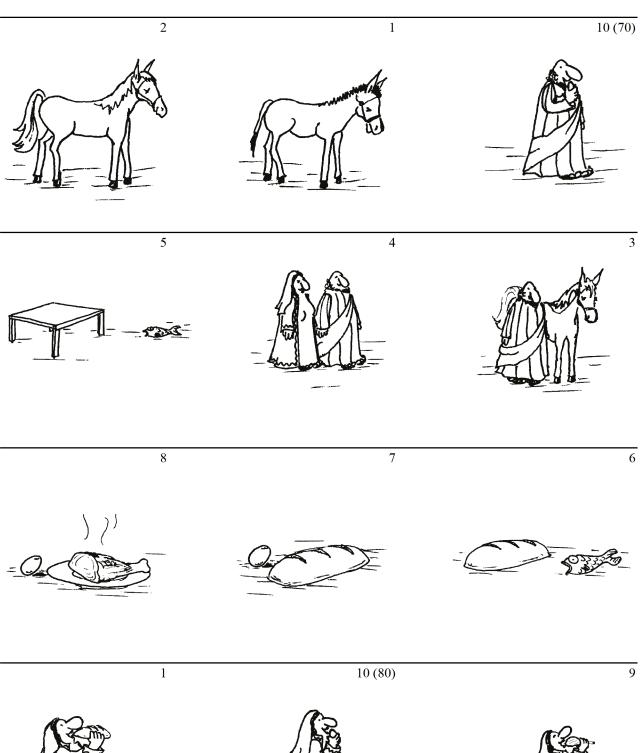

9 8 7

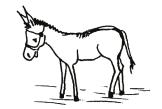
4 3 2

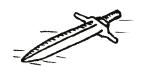

7 6 5

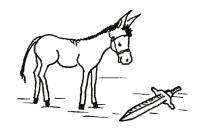

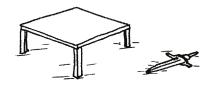
10 (90) 9 8

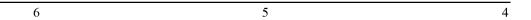

3 2 1

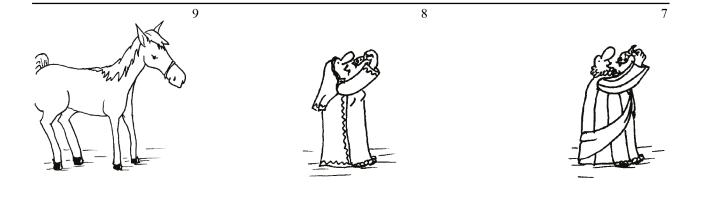

10 (100)

Extra Help optional

After lessons 1, 3, 5, 7, and 9 there will be brief explanations of some of the Hebrew words in English. While these are not necessary for complete learning, many adult students feel more comfortable with occasional explanations in a previously learned language. Everyone learns more when they feel comfortable, which is why one of the instructions is "relax," "get comfortable".

The following words show the kinds of extra help that may be expected. In the later lessons some of the words that are more abstract words will be listed. All of the words from the lessons will not be given in these 'extra help' sections, though they can be found in the index at the end of the book. It is recommended to use the index only after all ten lessons have been completed.

Picture Lesson 1:

approximate Hebrew sound approximate English equivalent

gadol big gdola big

oxel(male) is eatingoxelet(female) is eating

 $\begin{array}{ccc} ve- & & \text{and} \\ va- & & \text{and} \\ u- & & \text{and} \\ ha- & & \text{the} \end{array}$

oxel et-ha-leħem(male) is eating the breadoxelet et-ha-leħem(female) is eating the bread

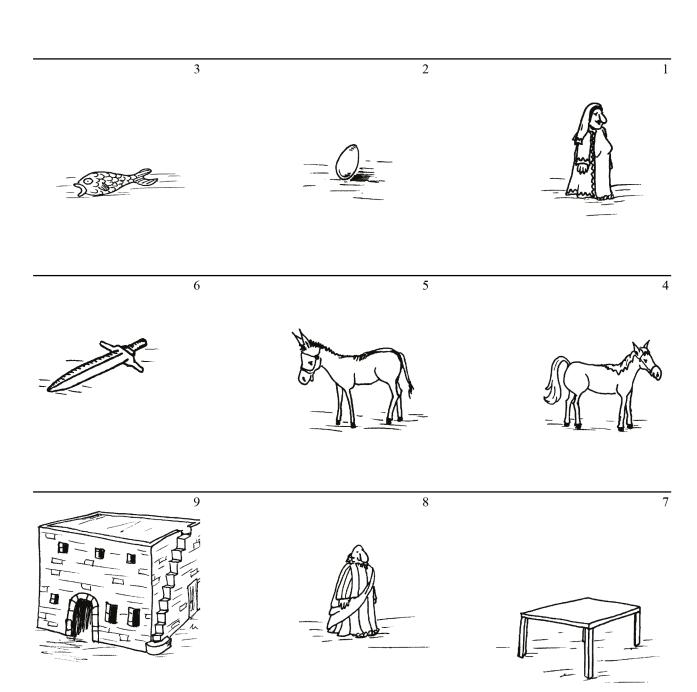
Please remember that any explanation in English is only an approximation. The associations of a Hebrew word are different from an English word. The Hebrew words will sometimes be used in contexts that differ from where the English words above might be used.

The exact pronunciation of the Hebrew word is slightly *different* from whatever you are imagining when looking at an English or Latin-based spelling. The correct pronunciation is what you hear, not what you think any English letters or marks should be pronounced like. Sometimes the exact Hebrew sound does not occur in anything close to an English sound, at other times the sound is very close to something in English. Please pay attention to the Hebrew sounds. Your skill in listening to Hebrew will help you later on in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two*. You will be able to sound 'more Hebraic' when doing the conversations and drills.

The most important skill for Part One is careful listening and association with the picture meanings. Please do not try to speak at this time, rather *think* about the meaning of the picture.

Picture Lesson 2 קמונות

Recordings are on CD 1, Track 4

2 1 10

5 4 3

8 7 6

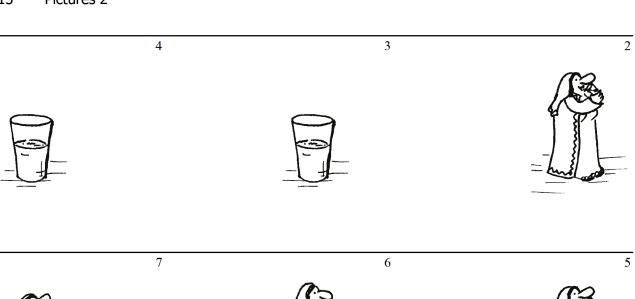

1 (20) 10 9

3 2 1

6 5 4

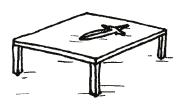

9 8 7

2 1 (40) 10

5 4 3

1 (50) 10 9

4 3 2

7 6 5

(60) 10 9 8

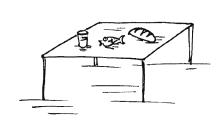
3 2 1

6 5 4

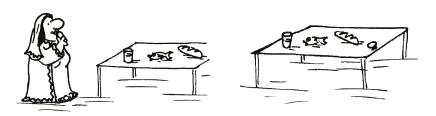
9 8 7

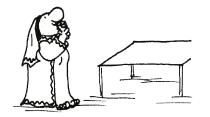

2 1 (70) 10

5 4 3

8 7 6

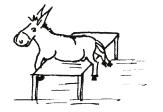

1 (80) 10 9

4 3 2

7 6 5

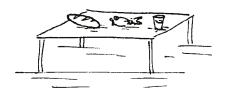
(90) 10 9 8

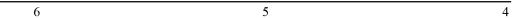

3 2 1

9 8 7

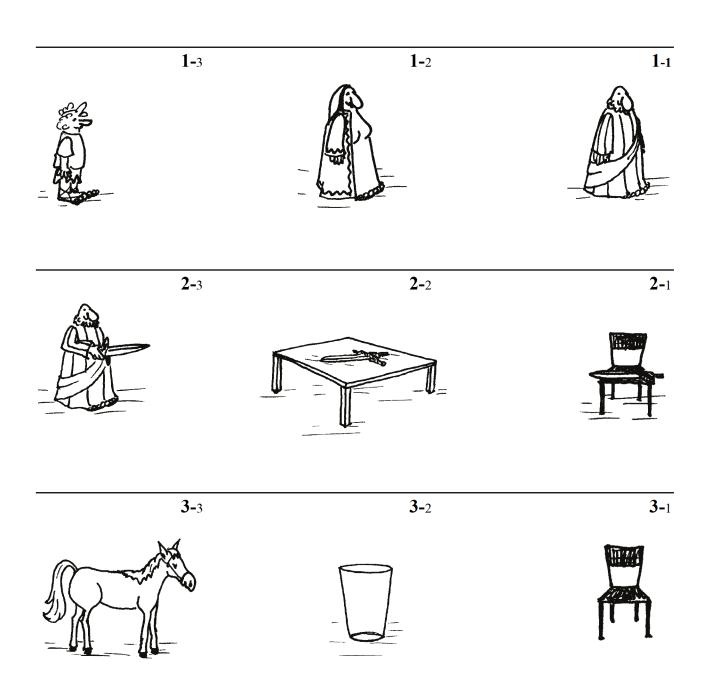

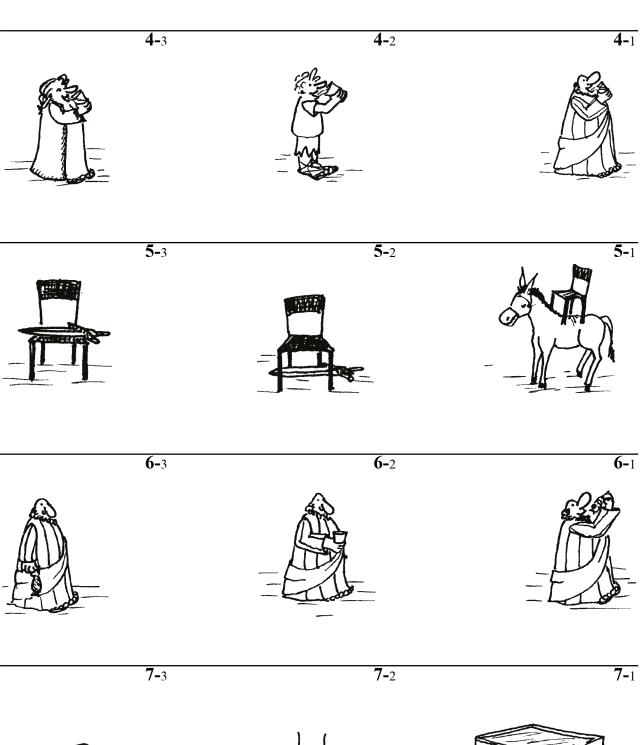
(100) 10

עבְתָן Quiz

Each row is one question. Listen to the recording. You will hear a number for the row and then ONE of the pictures will be described. Choose the picture from each row that is described. You should get eight out of ten correct before going on to the next lesson. An extra review is useful, too. The Answer Key is in the back of the book.

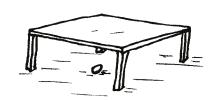

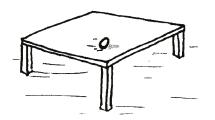

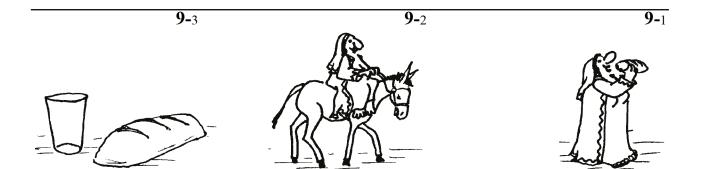

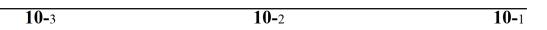
8-3 **8-**2 **8-**1

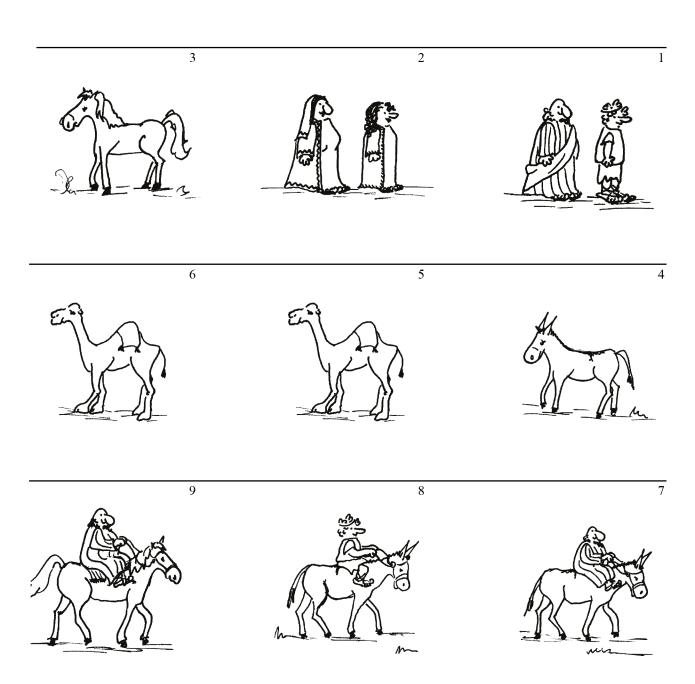

Picture Lesson 3 קמונות

Recordings are on CD 1, Track 5

2 1 10 2 3 4 3

8 7 6

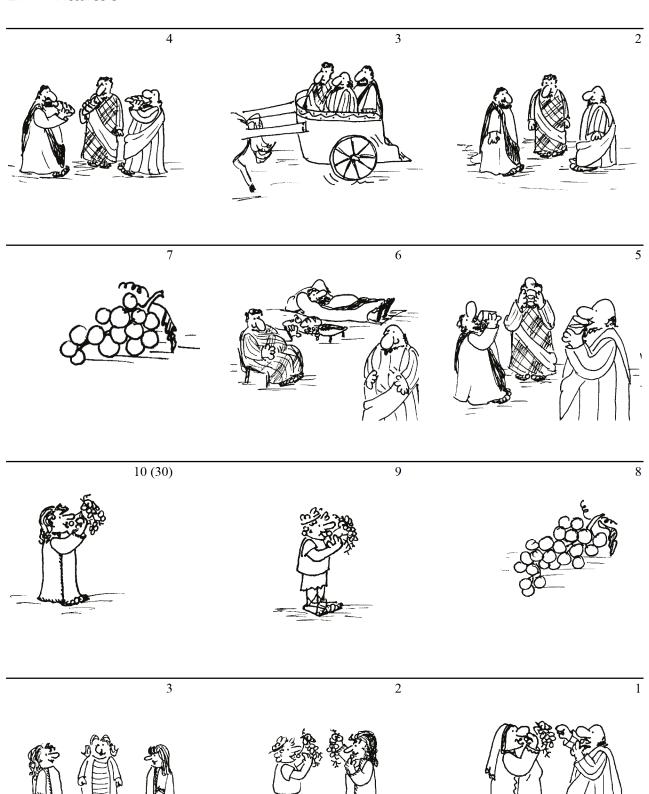

1 10 (20) 9

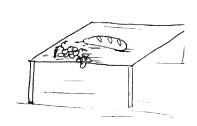
6 5 4

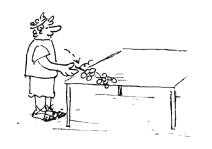

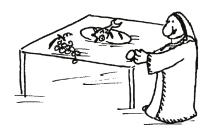
9 8 7

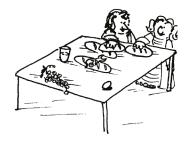
2 1 10 (40)

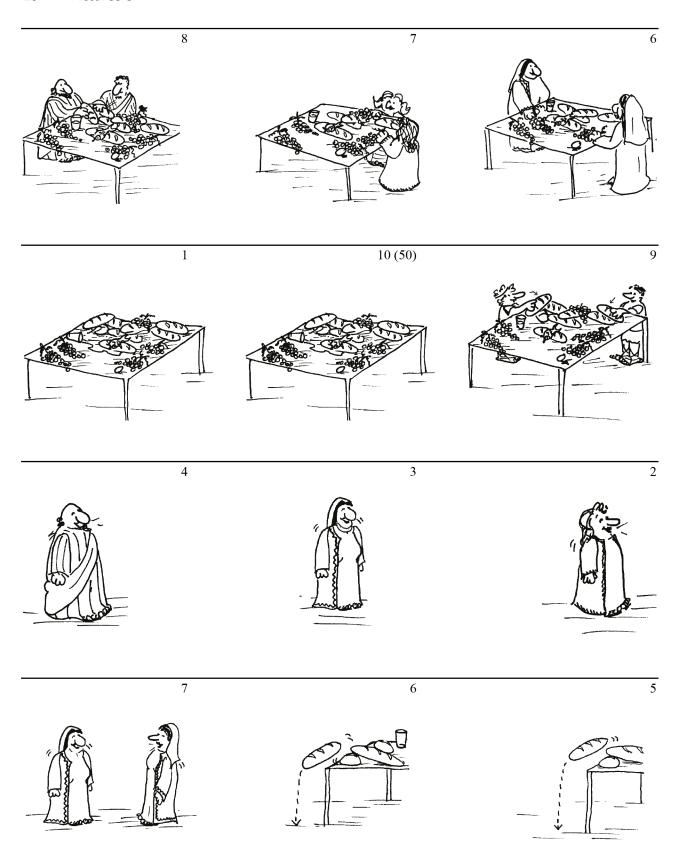

5 4 3

30

10 (60) 9 8

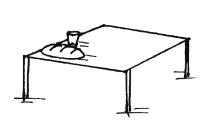
3 2 1

6 5 4

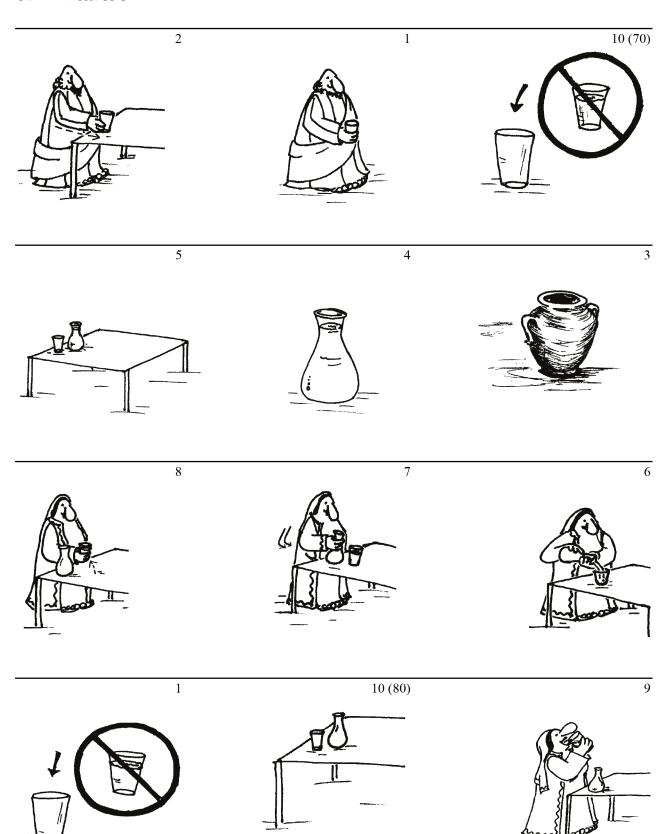

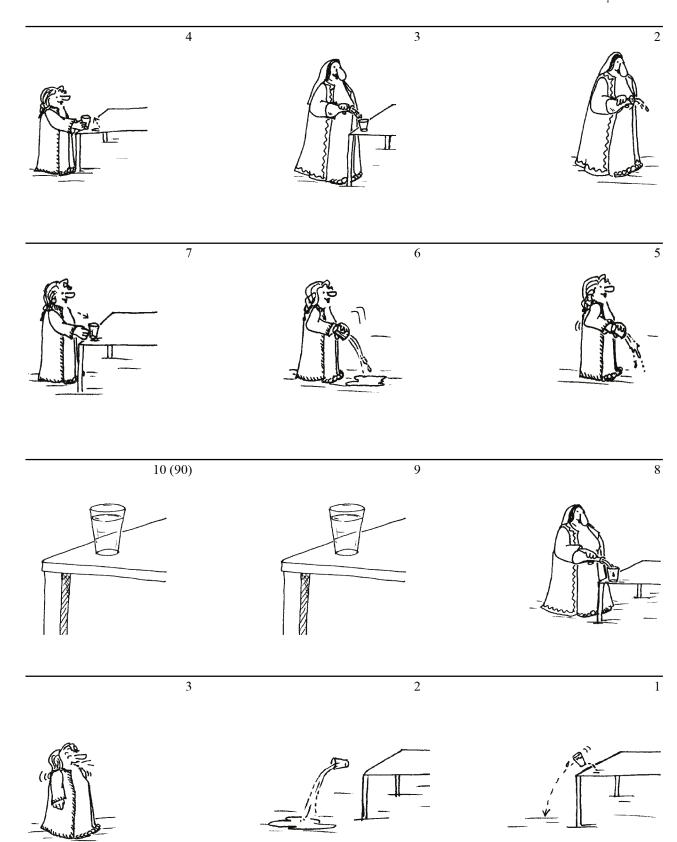
9 8 7

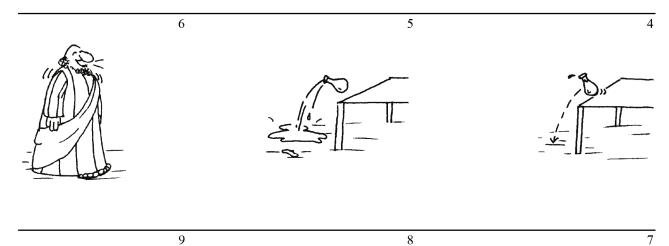

10 (100)

Extra Help optional

Picture Lesson 2:

ahare xen afterwards, then

savéas (male) satisfied, content savesa (female) satisfied, content

Sal on, upon

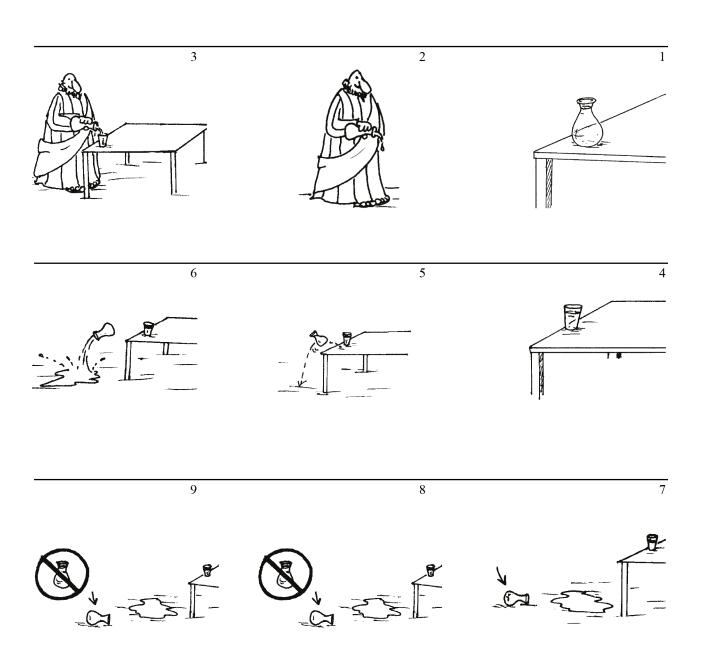
Picture Lesson 3:

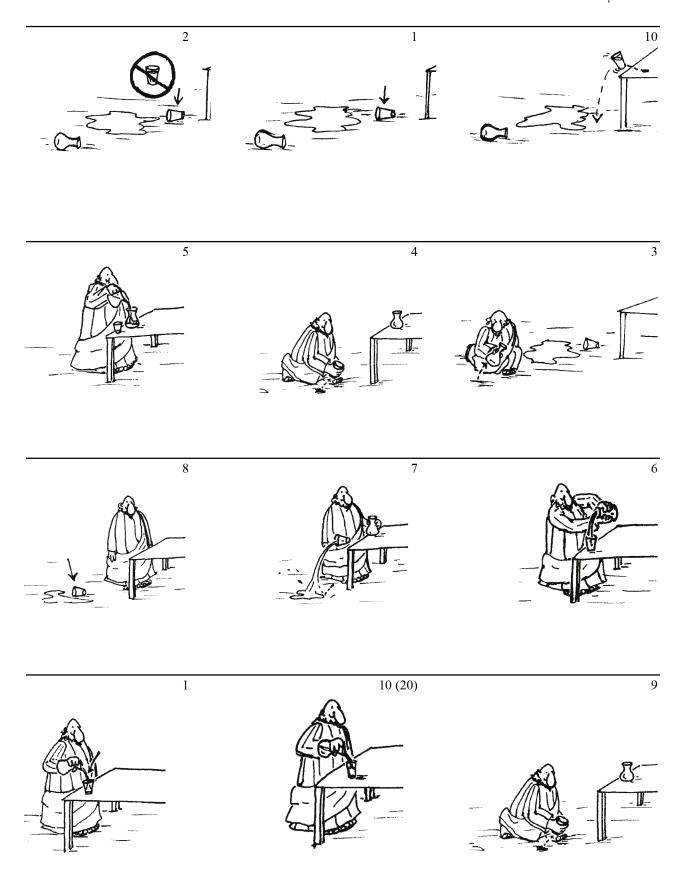
ha-anašimthe menha-našimthe womenhemthey

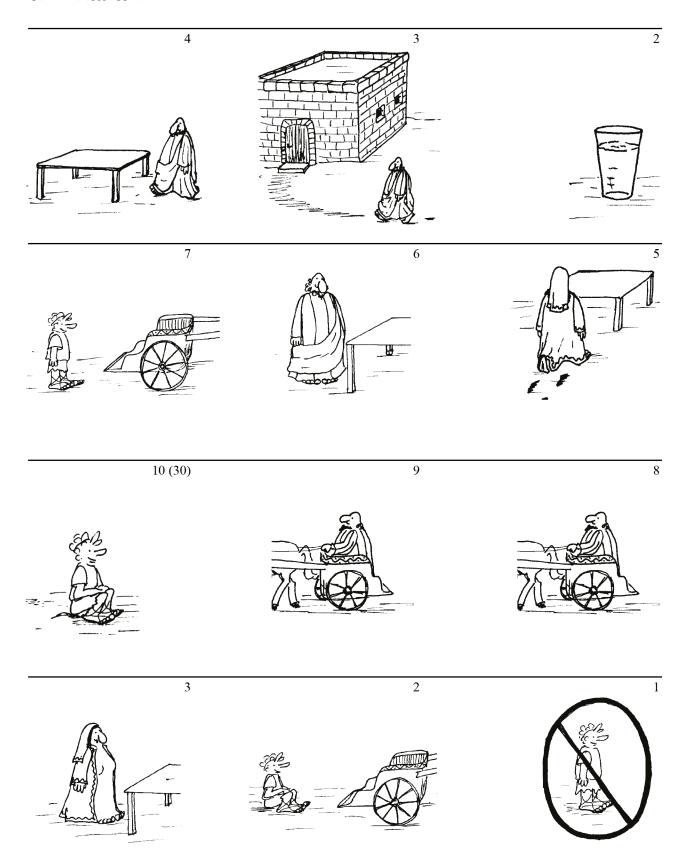
Please remember that any explanation in English is only an approximation. The most important skill for Part One is careful listening and association with the picture meanings. Please do not try to speak at this time, rather *think* about the meaning of the picture.

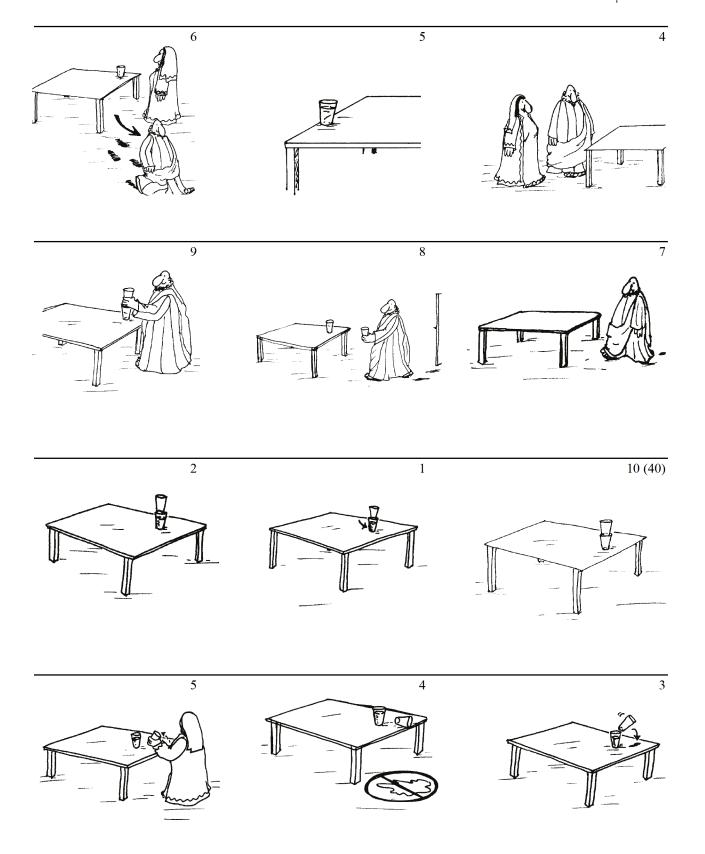
Picture Lesson 4 קמונות

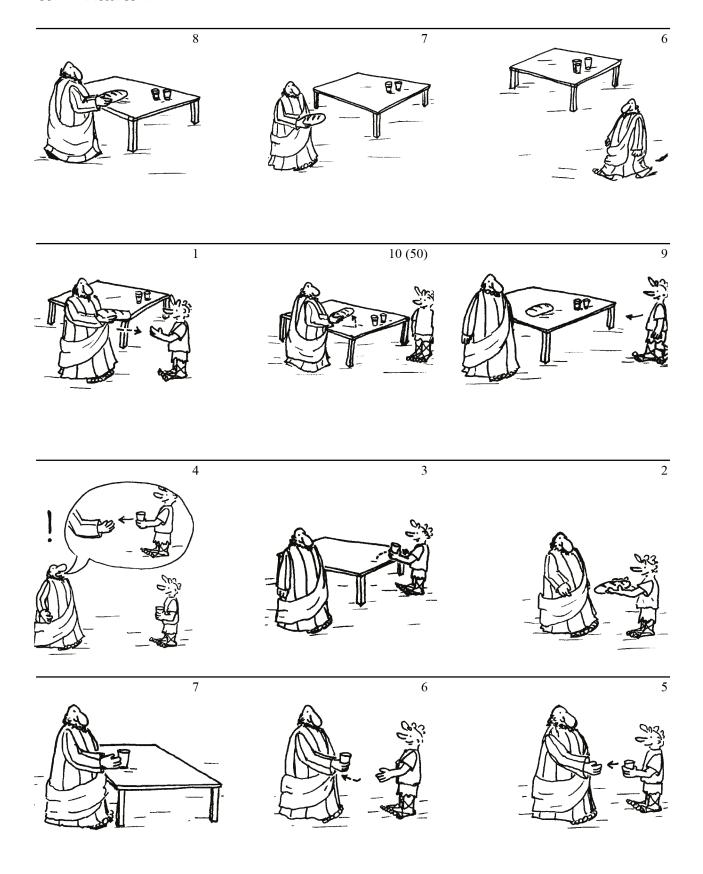
Recordings are on CD 1, Track 6

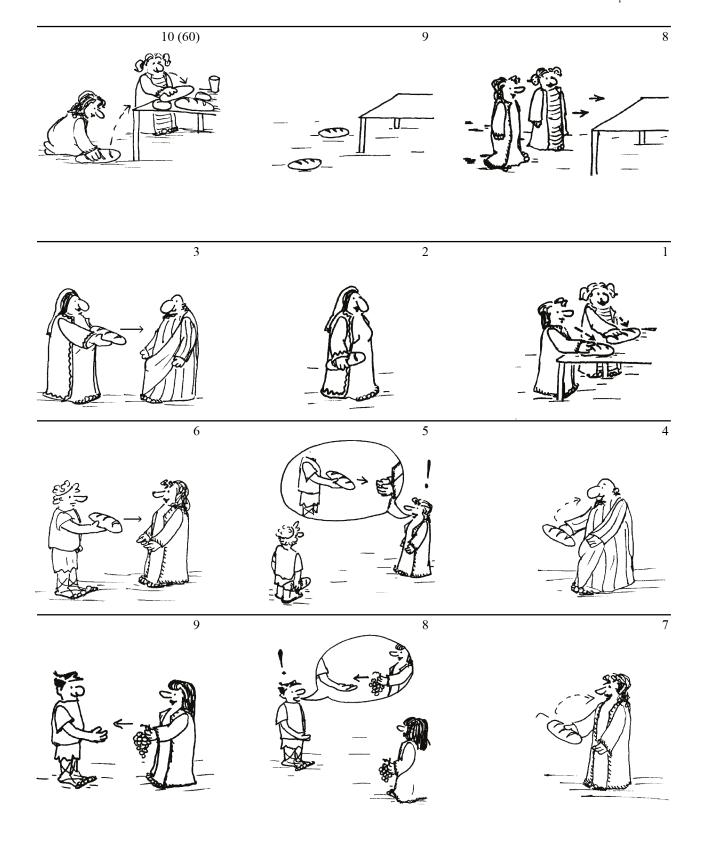

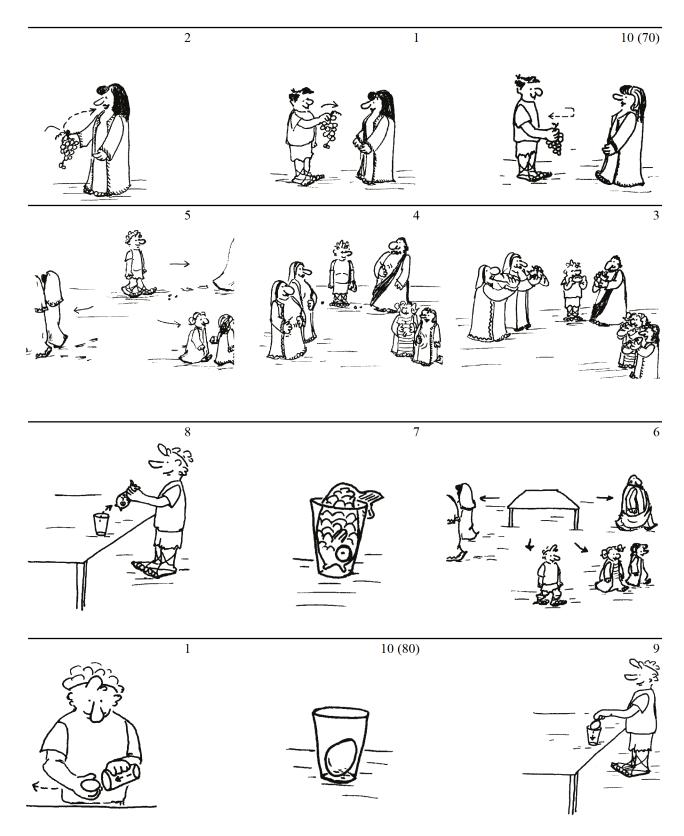

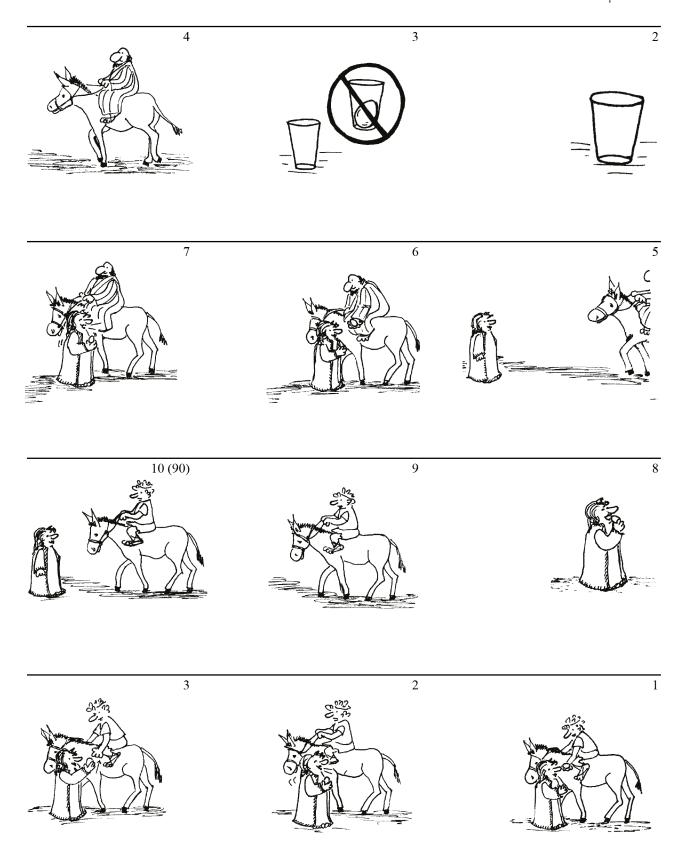

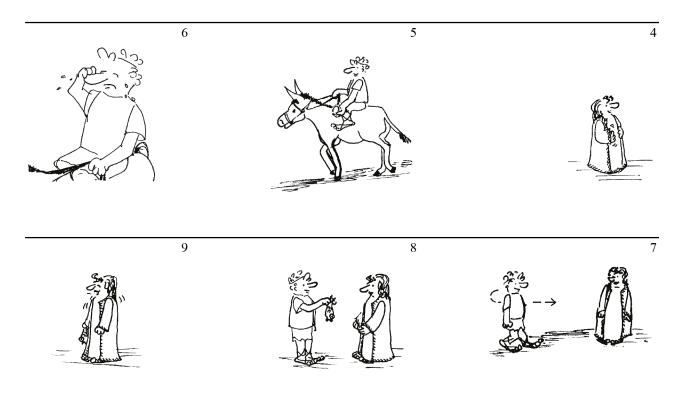

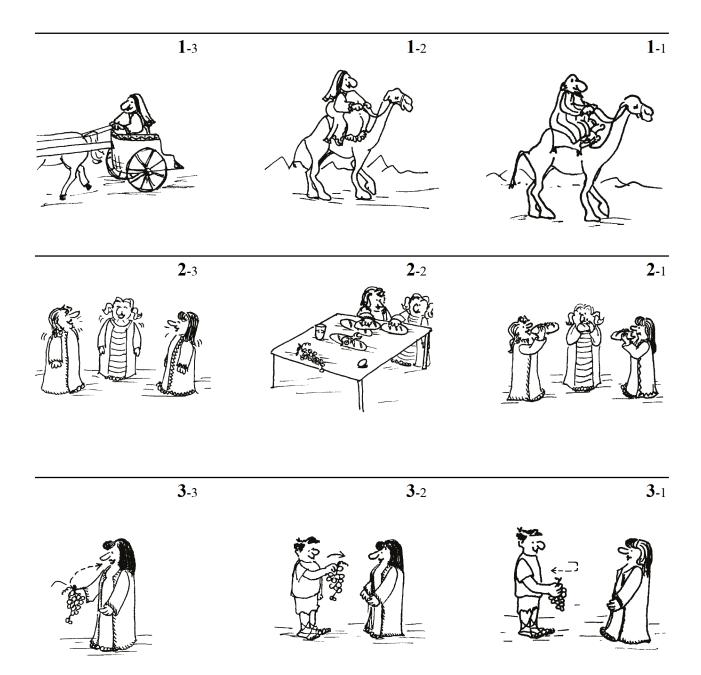
43 Pictures 4

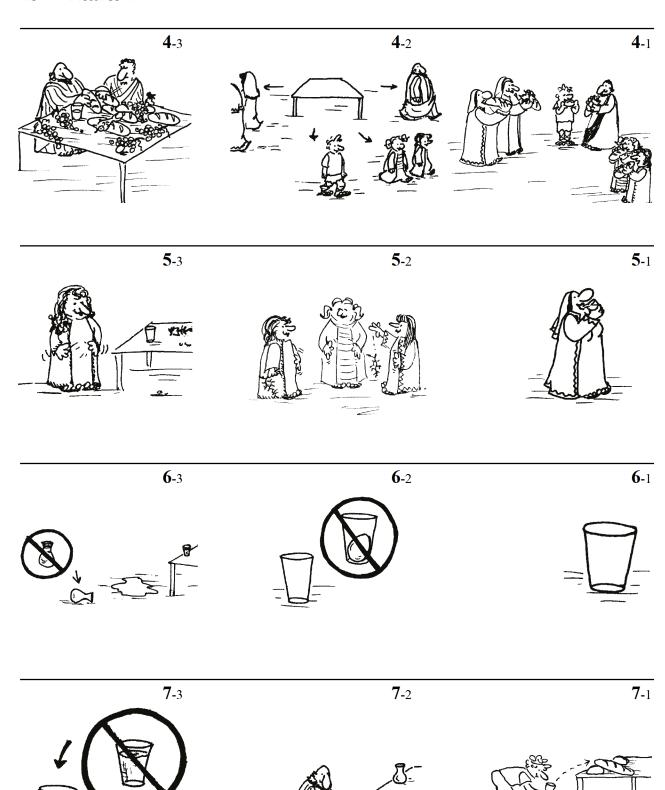

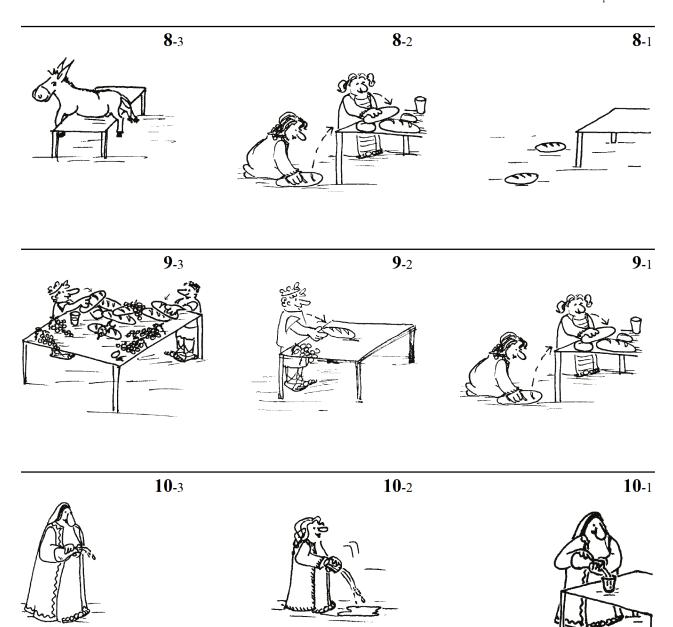
10 (100)

מְבְחָן Quiz

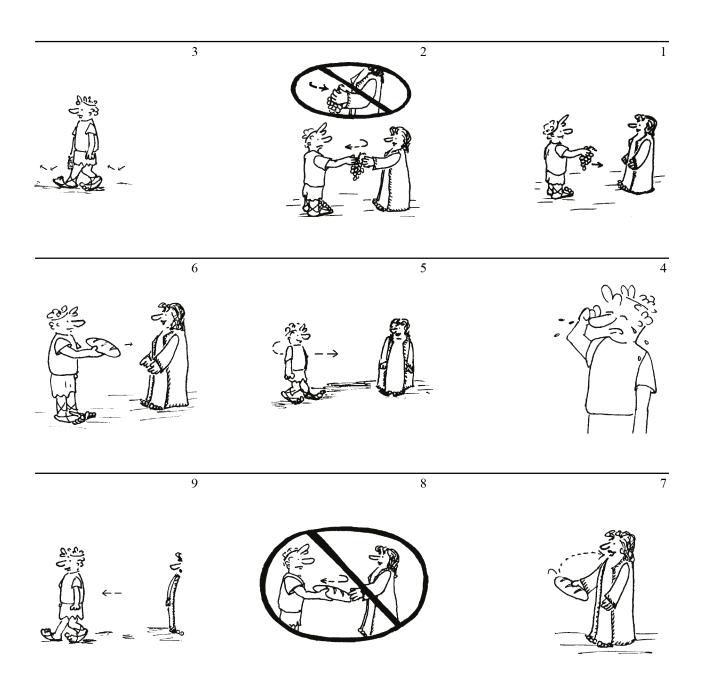

Picture Lesson 5 קמונות

Recordings are on CD 2, Track 1

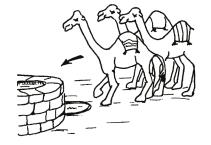
2 1 10

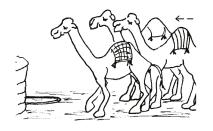

5 4 3

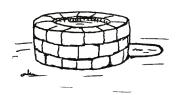

8 7 6

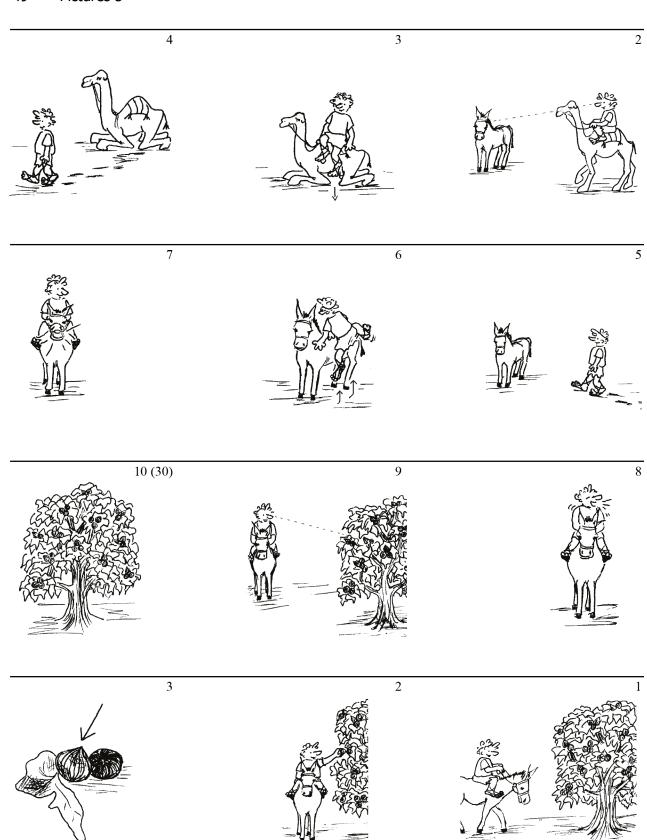

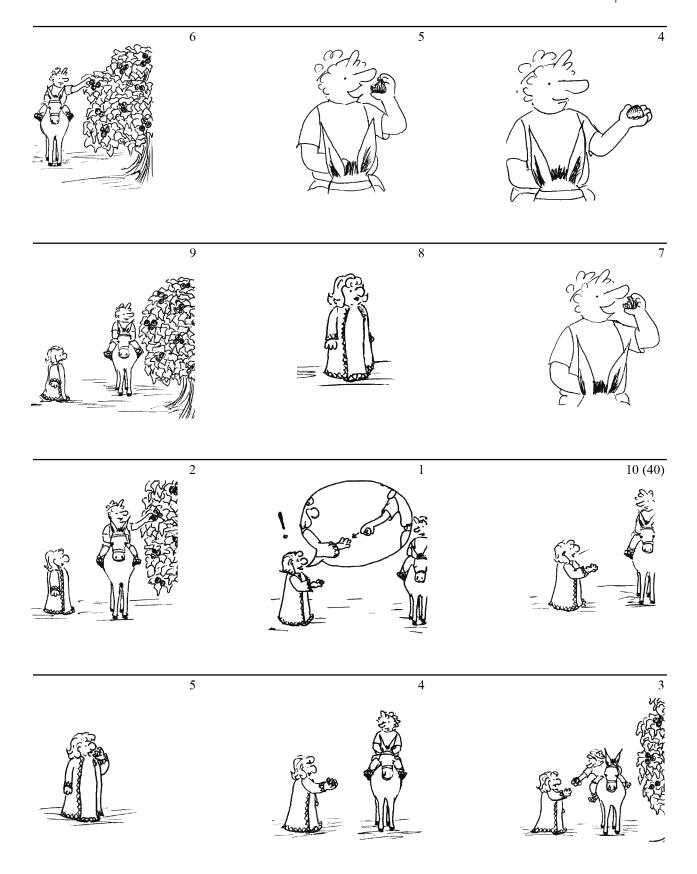
1 10 (20) 9

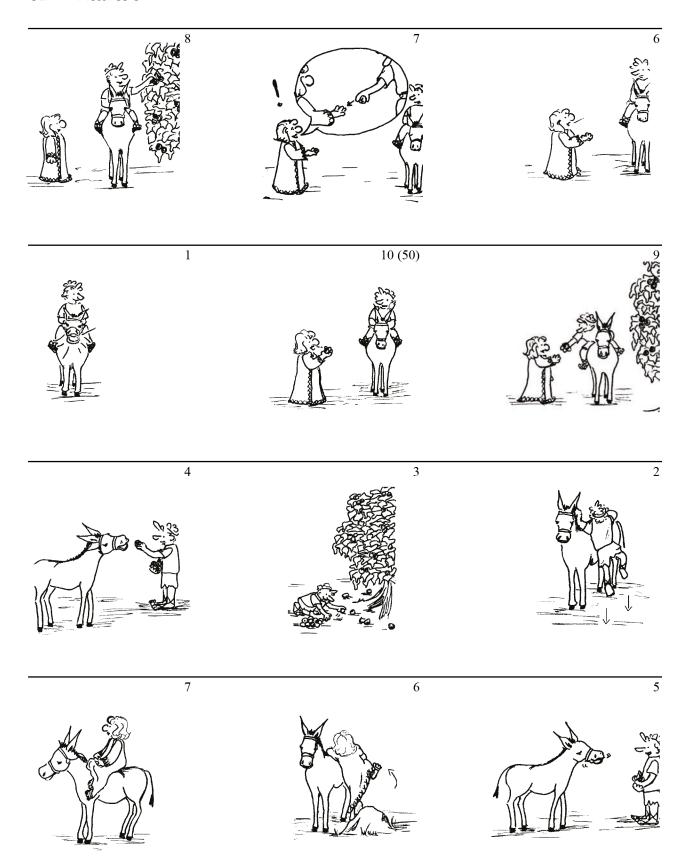

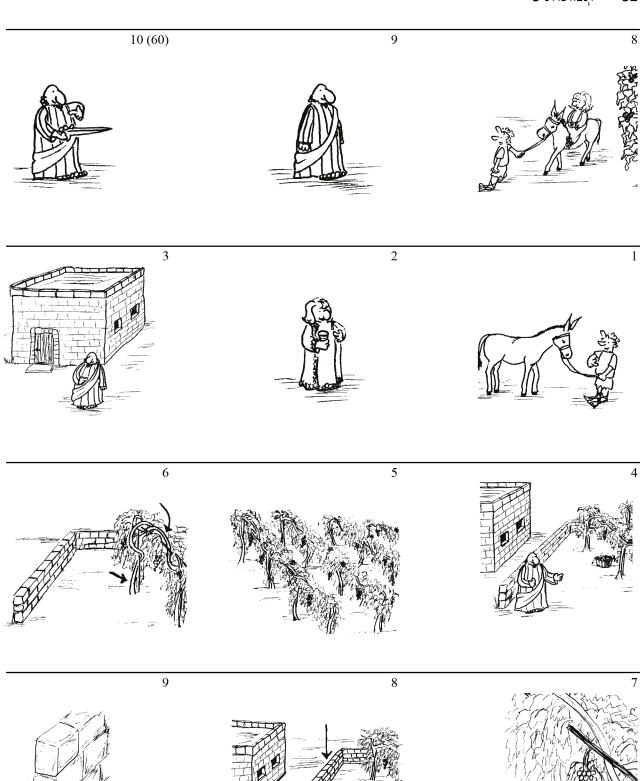

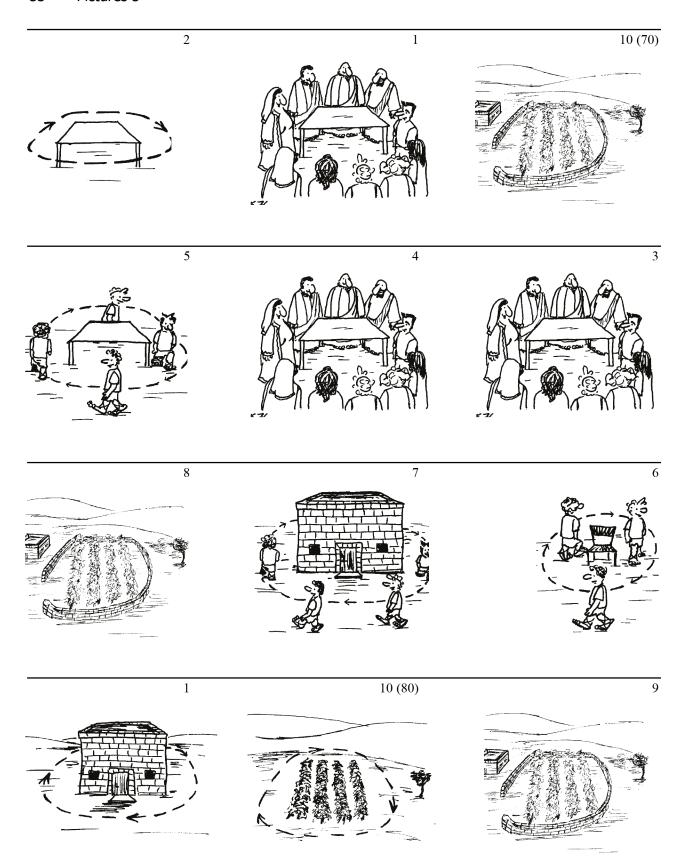

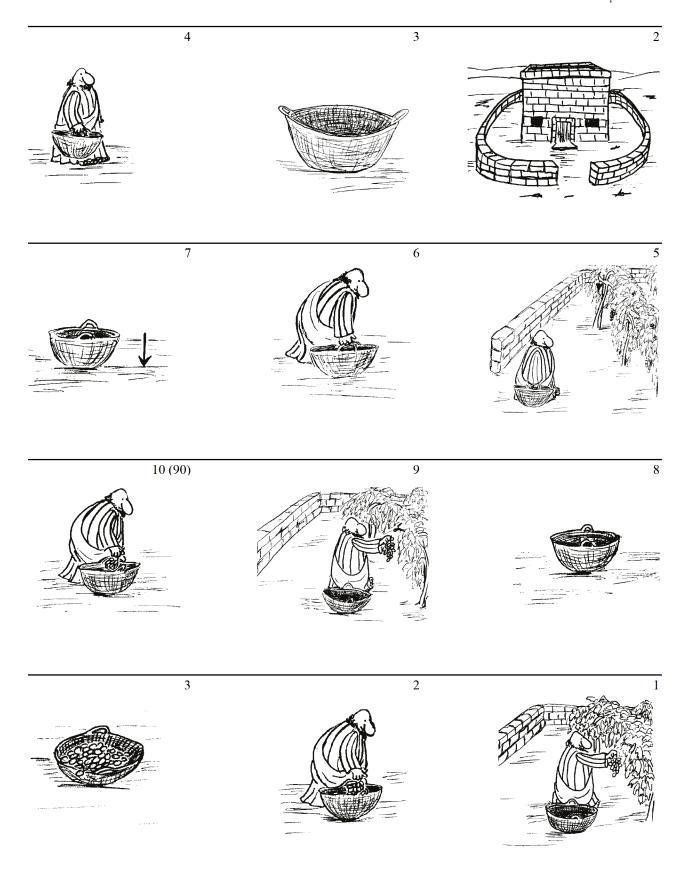

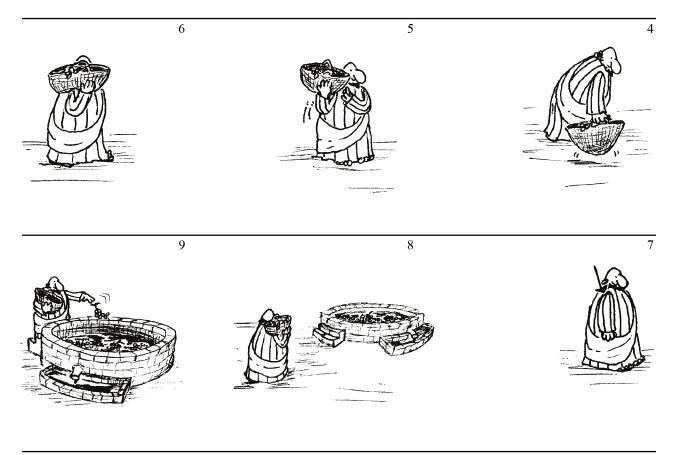

10 (100)

Extra Help optional

Picture Lesson 4:

le-yad beside, next to

ten li give me (spoken to a male)
tni li give me (spoken to a female)

oto it, him ota it, her

Picture Lesson 5:

sameah happy be-yado in his hand

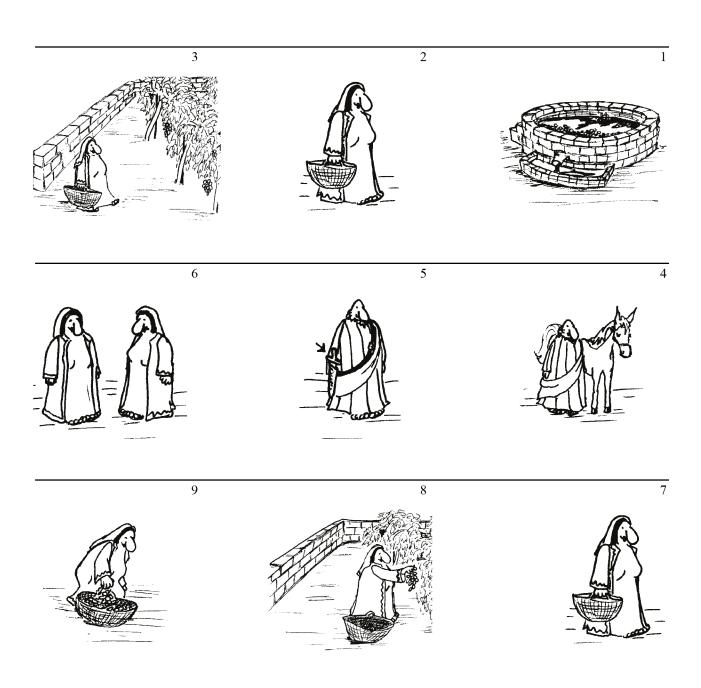
te'ena fig

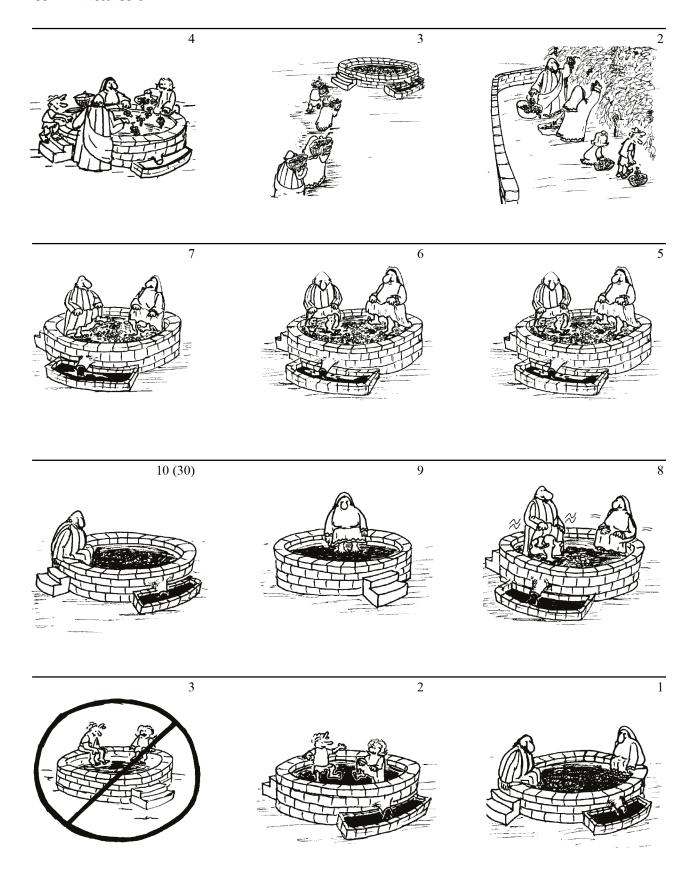
mevaqeššet(female) asks for, looks foromeret(female) says, is saying

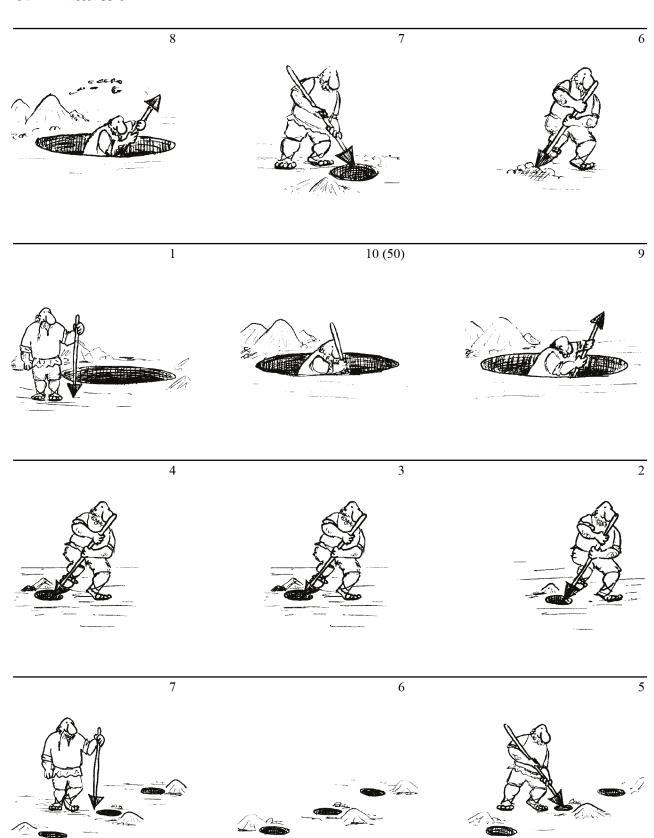
Please remember that any explanation in English is only an approximation. The most important skill for Part One is careful listening and association with the picture meanings. Please do not try to speak at this time, rather *think* about the meaning of the picture.

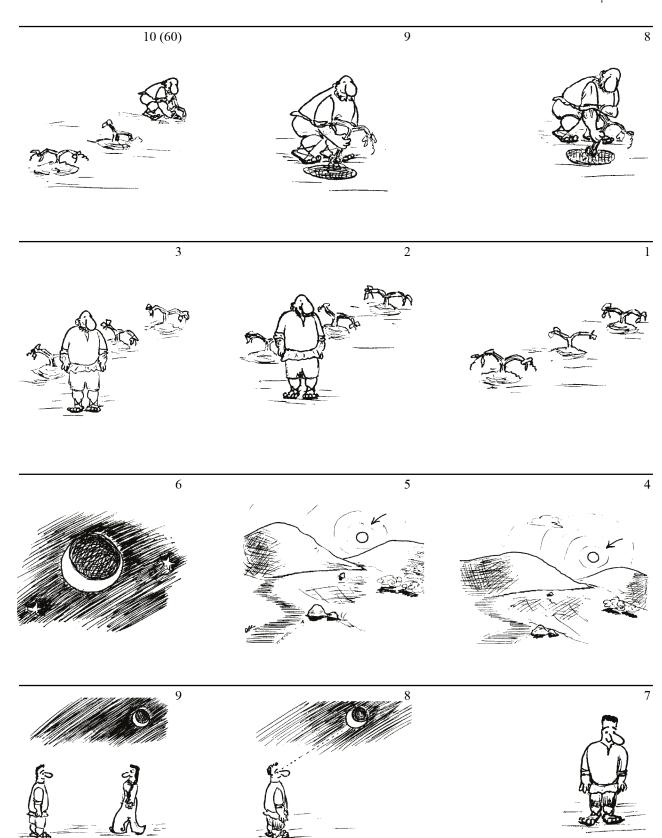
Picture Lesson 6 קמונות

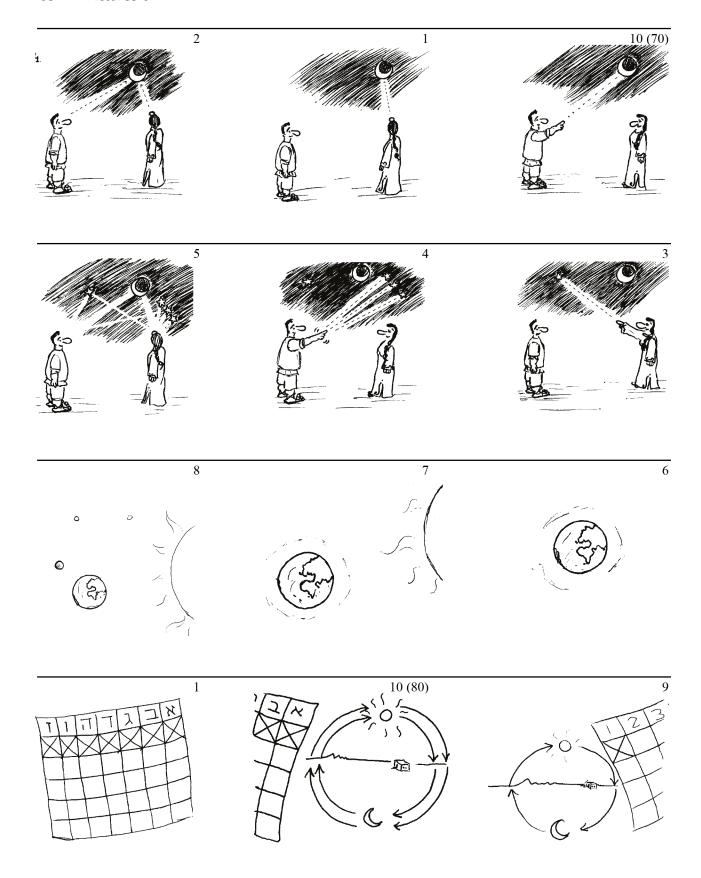
Recordings are on CD 2, Track 2

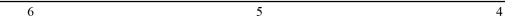

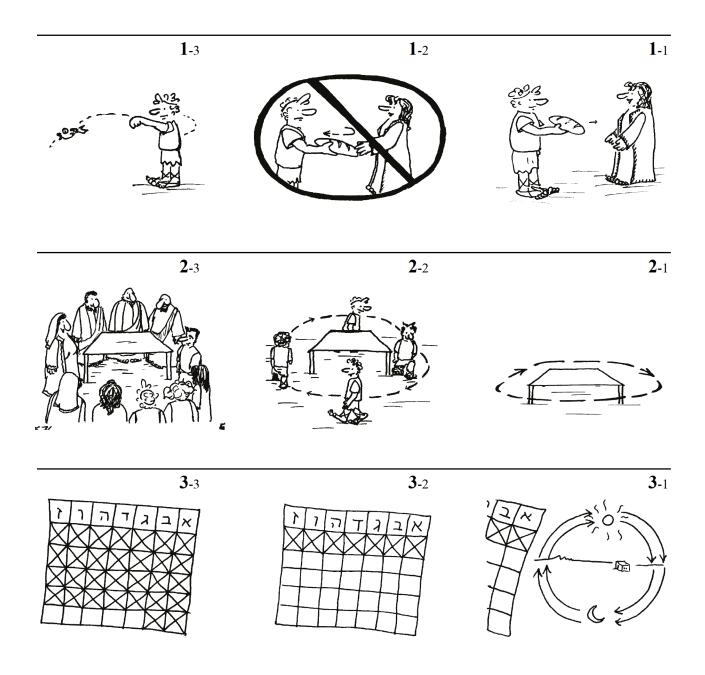
9 8 7

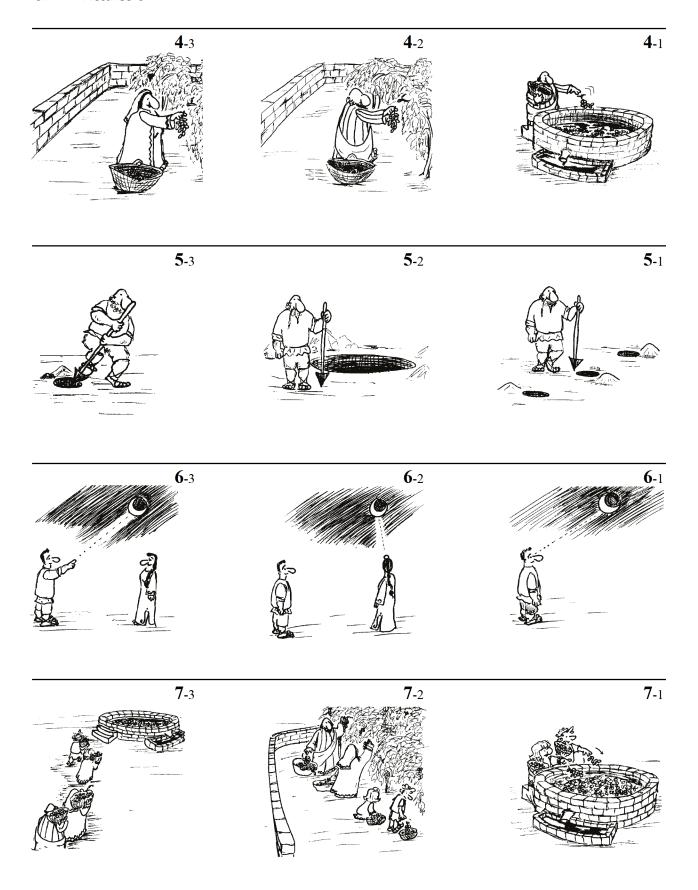

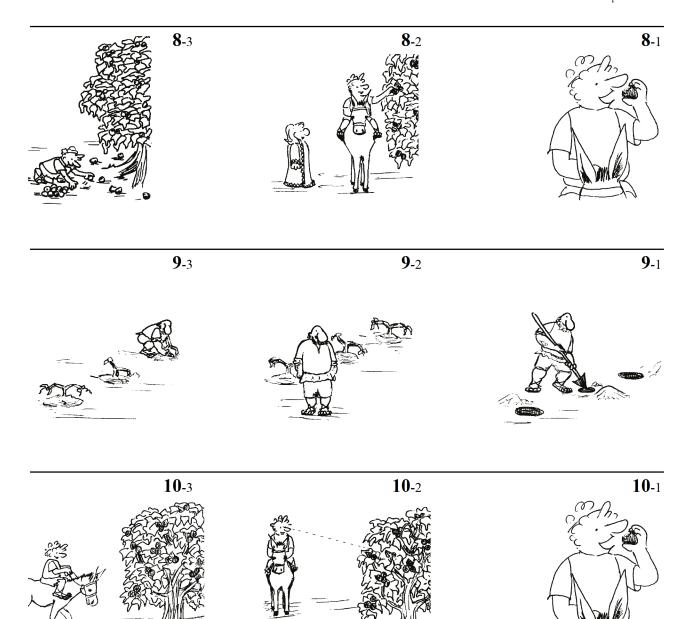
10 (100)

מִבְתָן Quiz

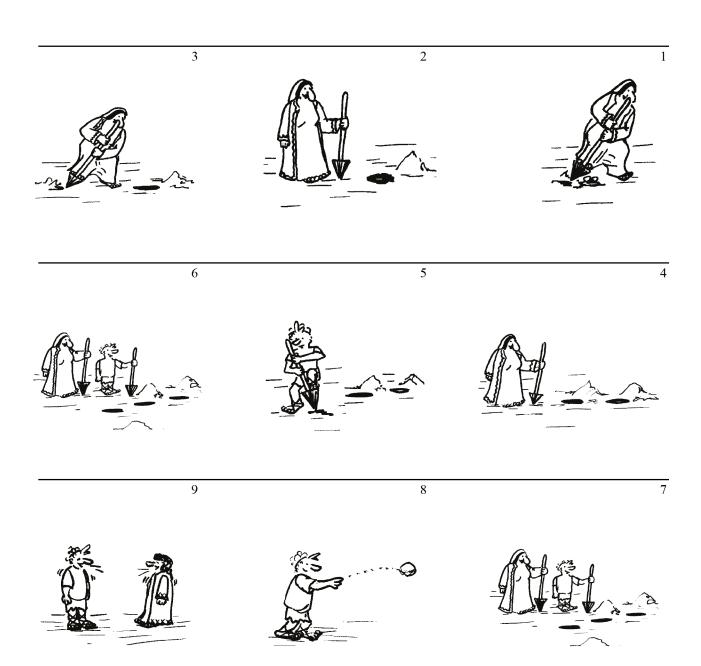

Picture Lesson 7 קמונות

Recordings are on CD 2, Track 3

2 1 10

5 4 3

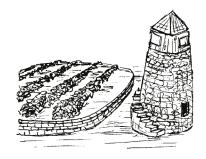
8 7 6

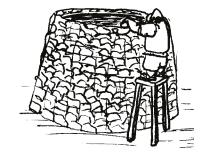

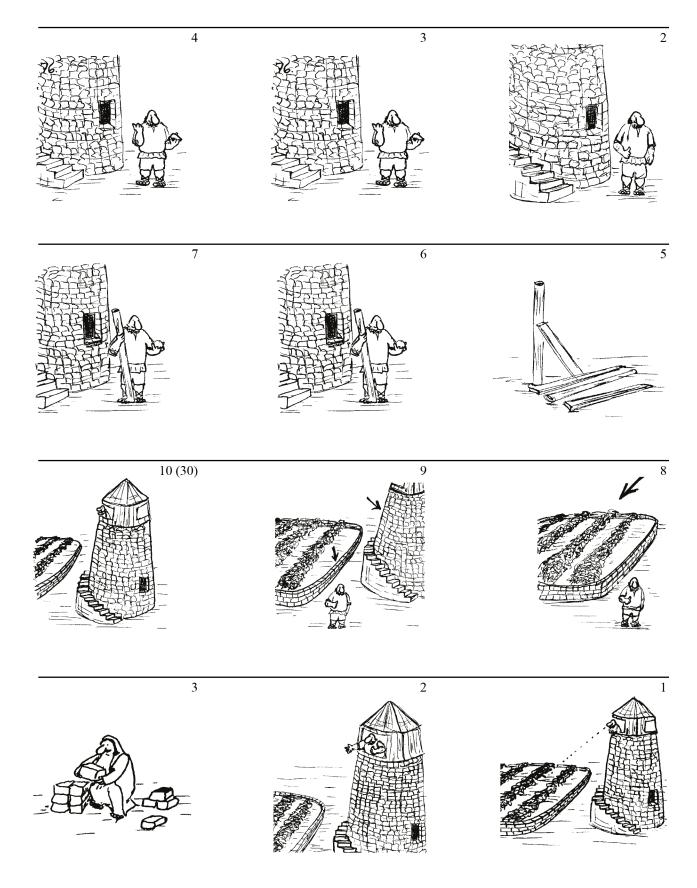

1 10 (20) 9

6 5 4

9 8 7

2 1 10 (40)

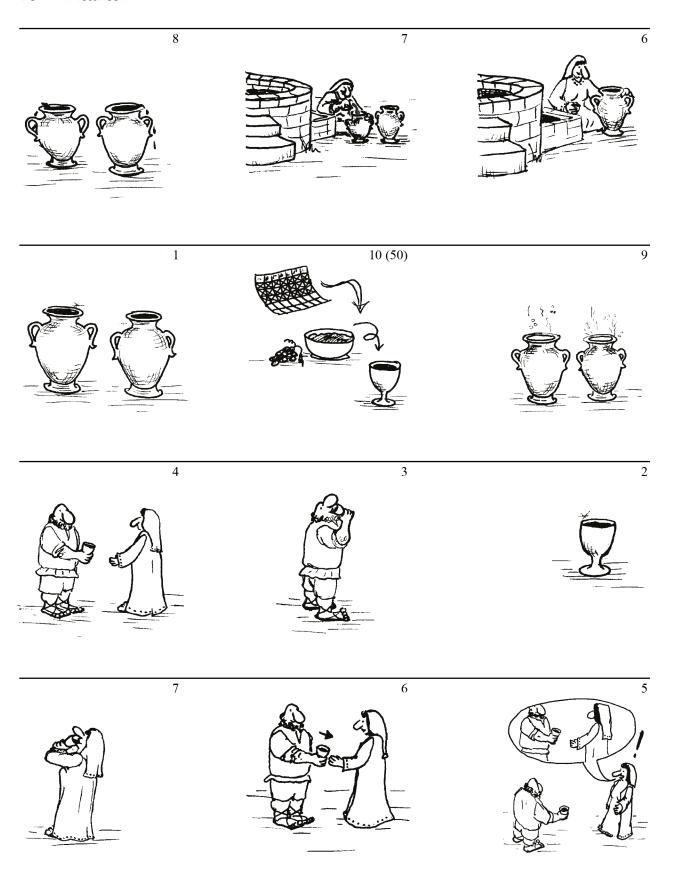

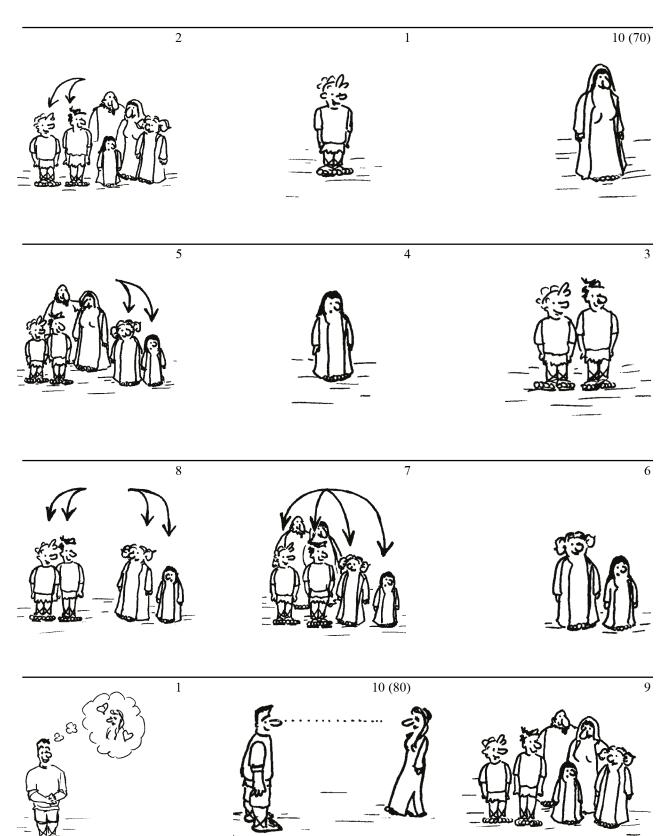
5 4 3

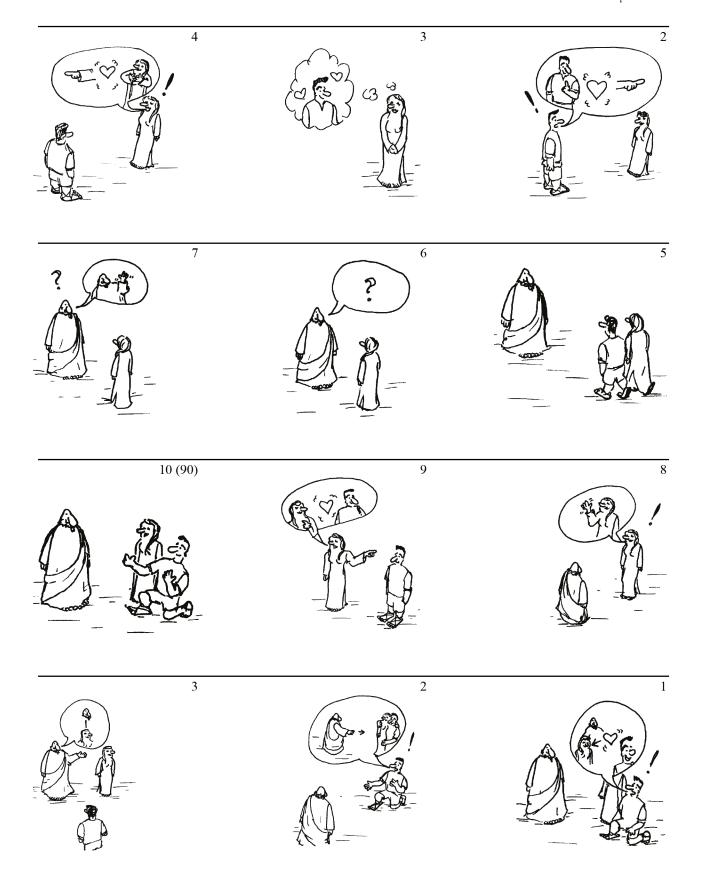

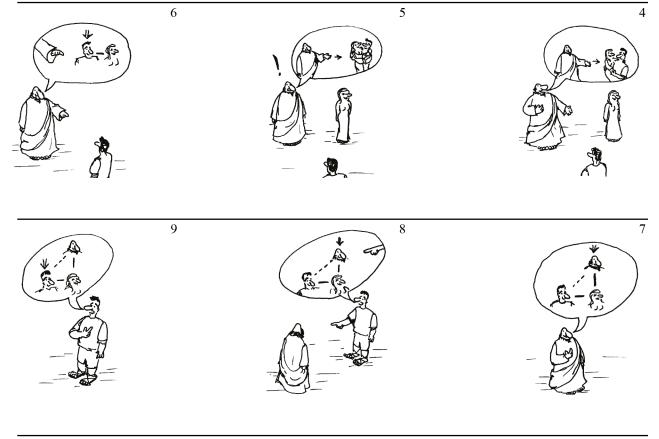

10 (100)

Extra Help optional

Picture Lesson 6:

Sayefa (female) is tired (male) is tired

yeš la-ixar the farmer has, there is to the farmer

hofer is digging, digs

hafar he dug

Picture Lesson 7:

ba Sal owner

bahur grown boy, man

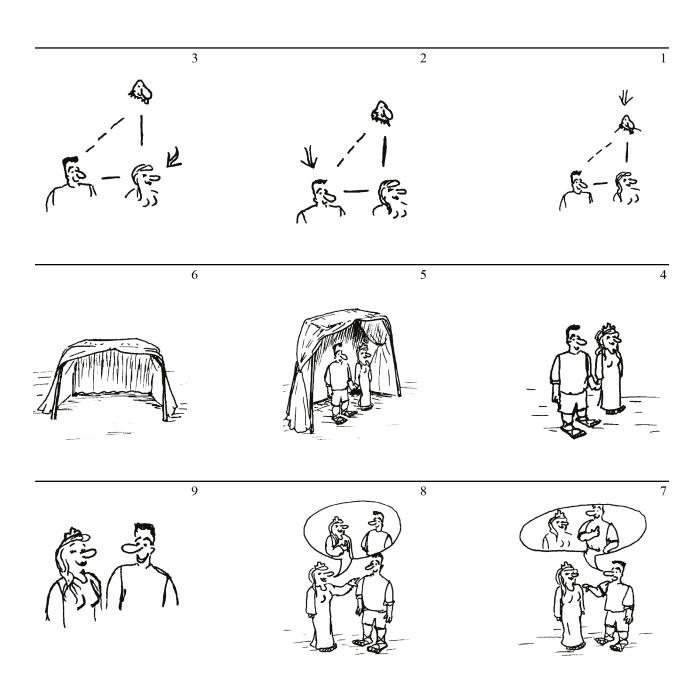
Salma grown girl, single woman

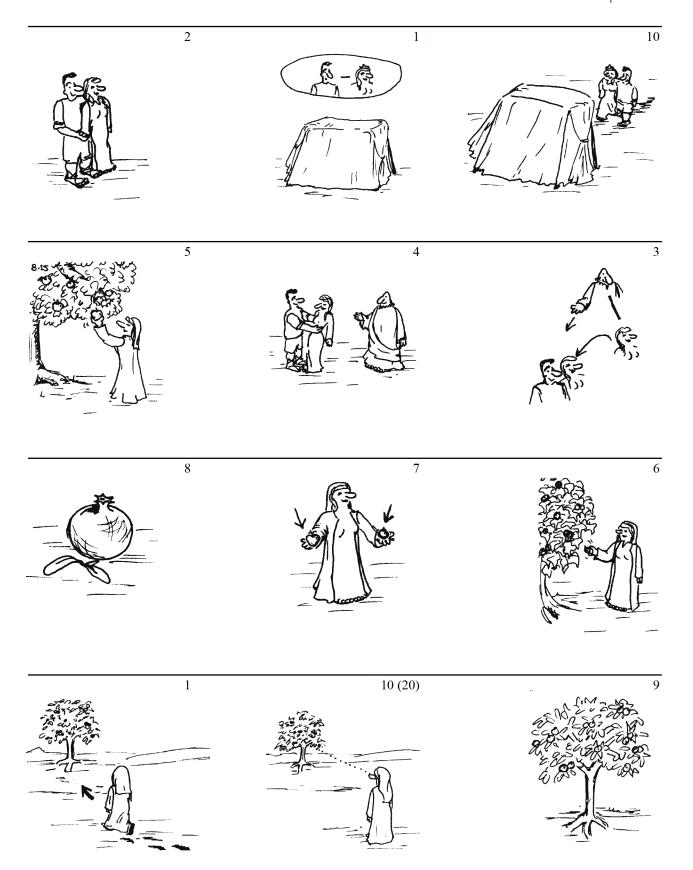
ohevloves, is lovinghatanson-in-lawhotenfather-of-bride

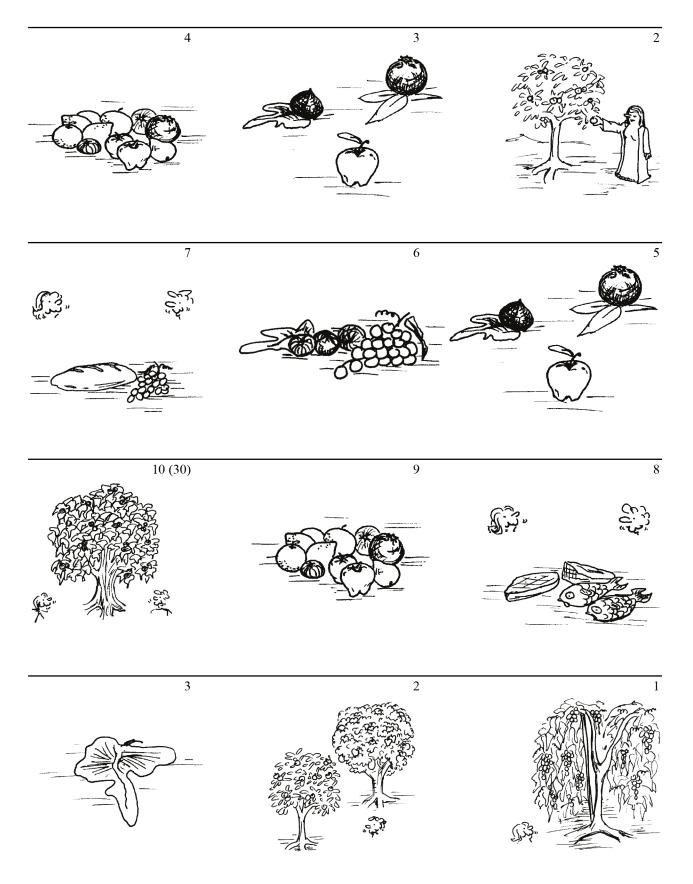
Please remember that any explanation in English is only an approximation. The most important skill for Part One is careful listening and association with the picture meanings. Please do not try to speak at this time, rather *think* about the meaning of the picture.

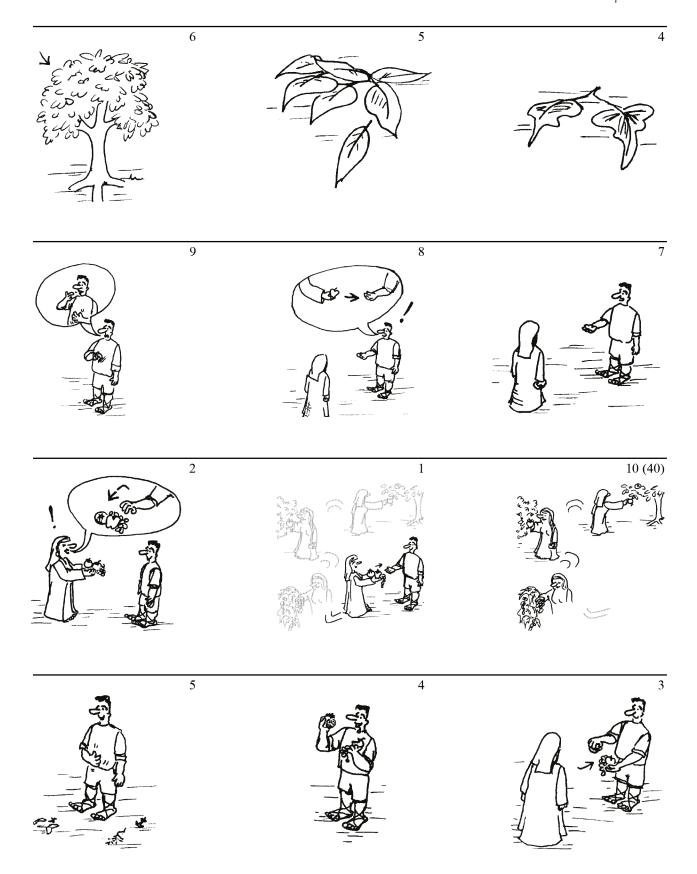
Picture Lesson 8 קמונות

Recordings are on CD 2, Track 4

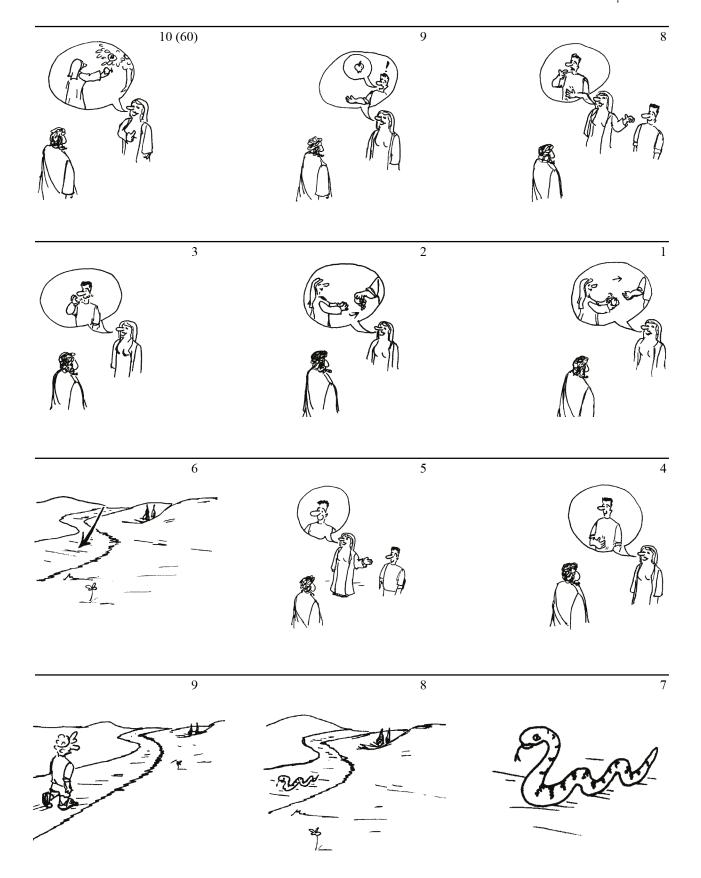

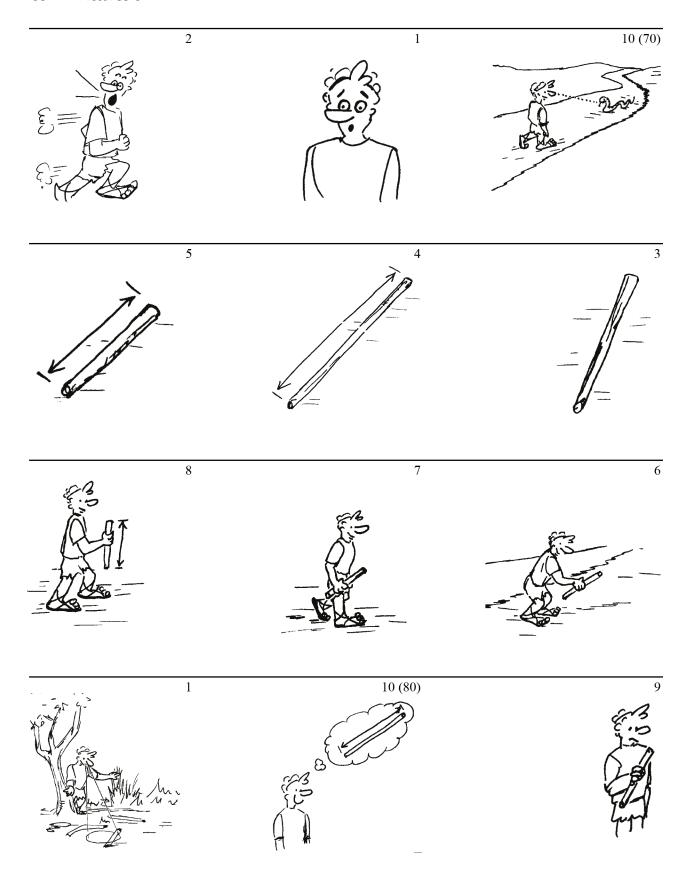

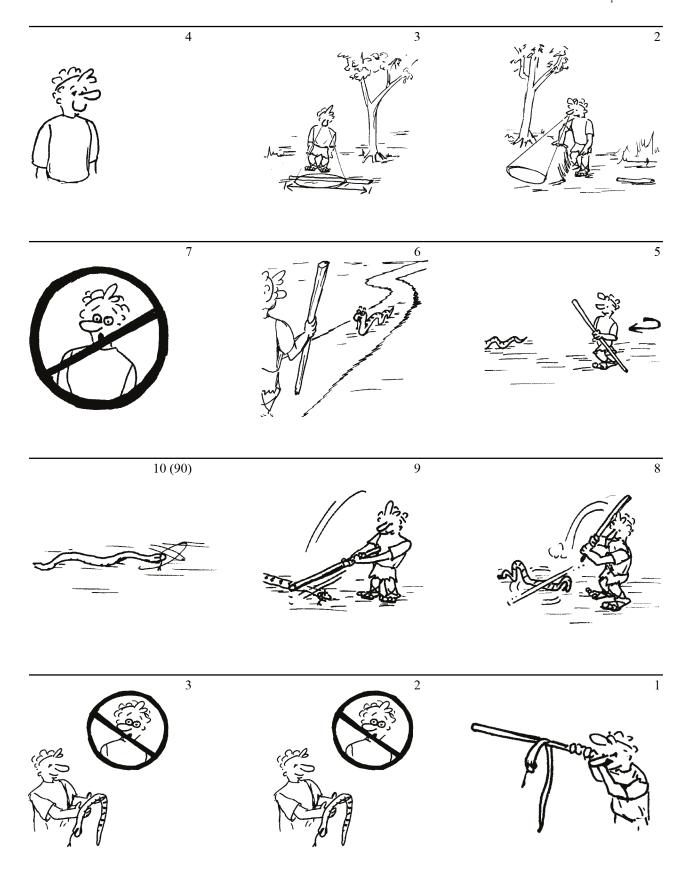

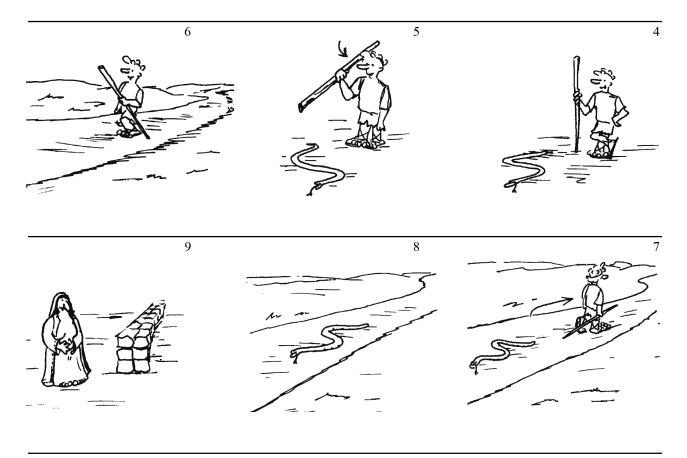

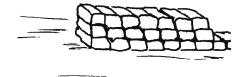

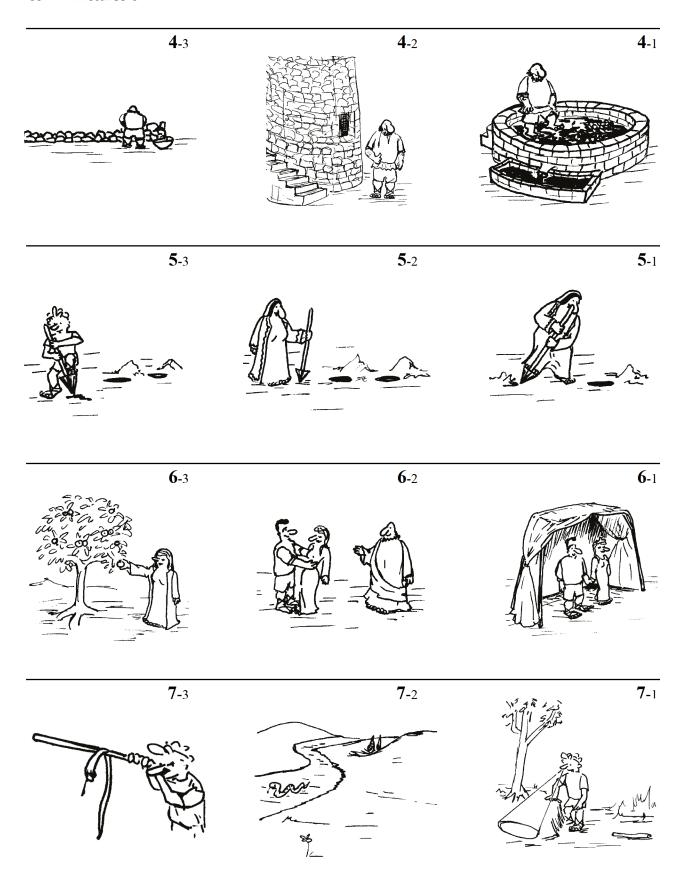

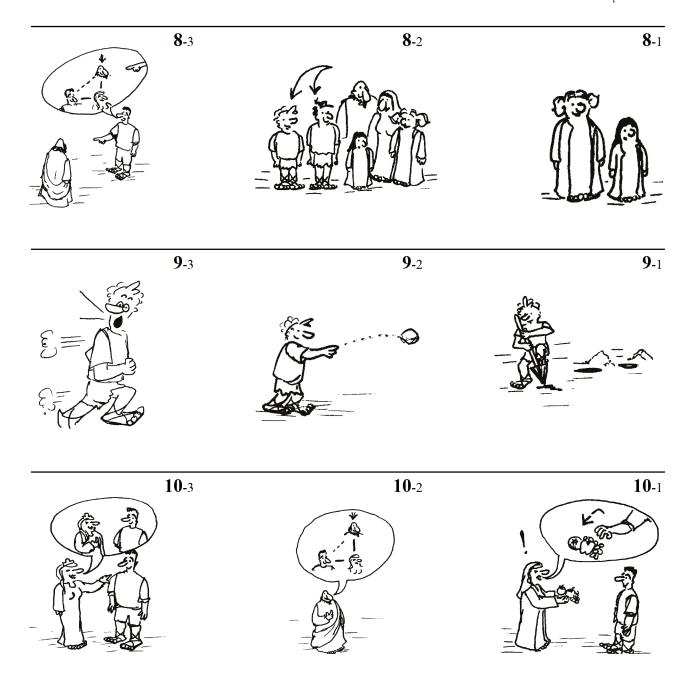
10 (100)

מְבְחָן Quiz

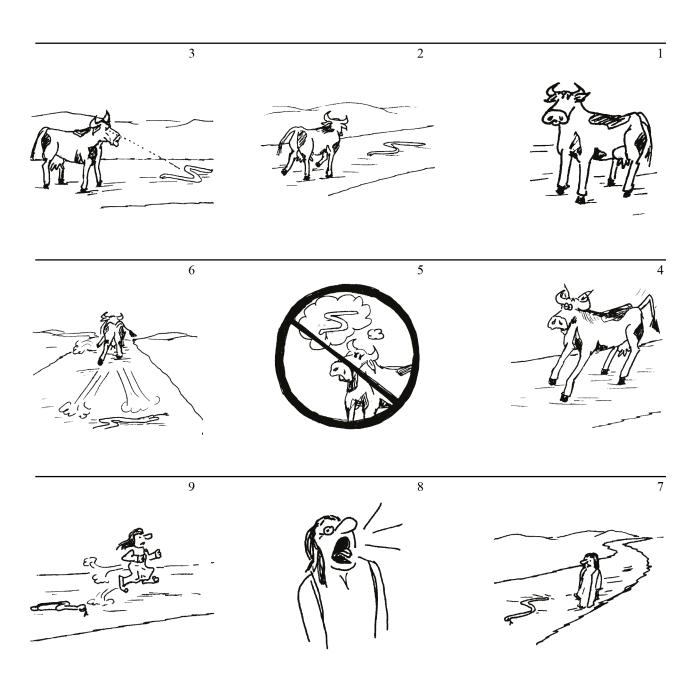
1-3 -2 -1 -3 -1 -2 -3 -2 -1

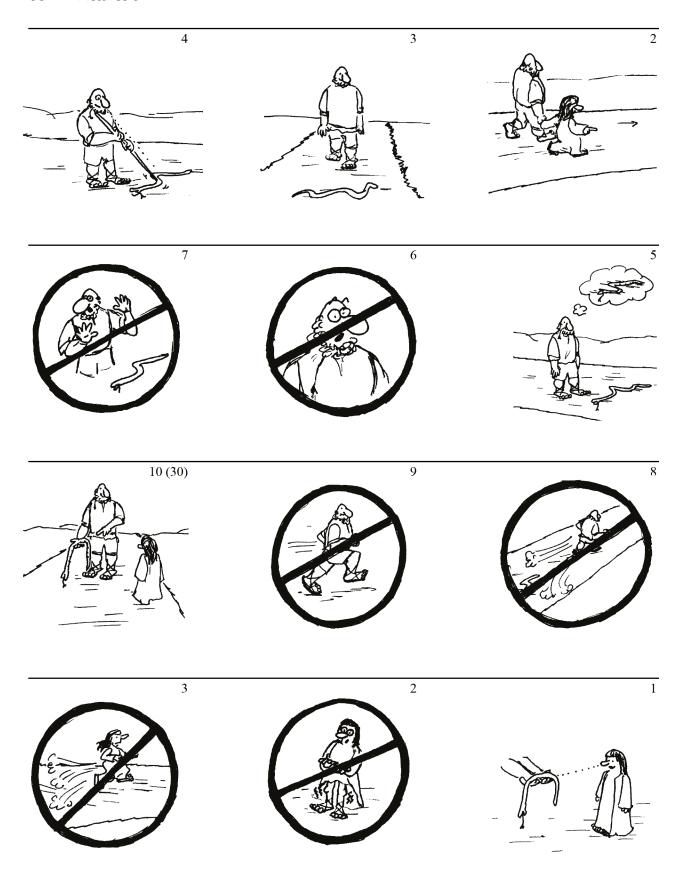

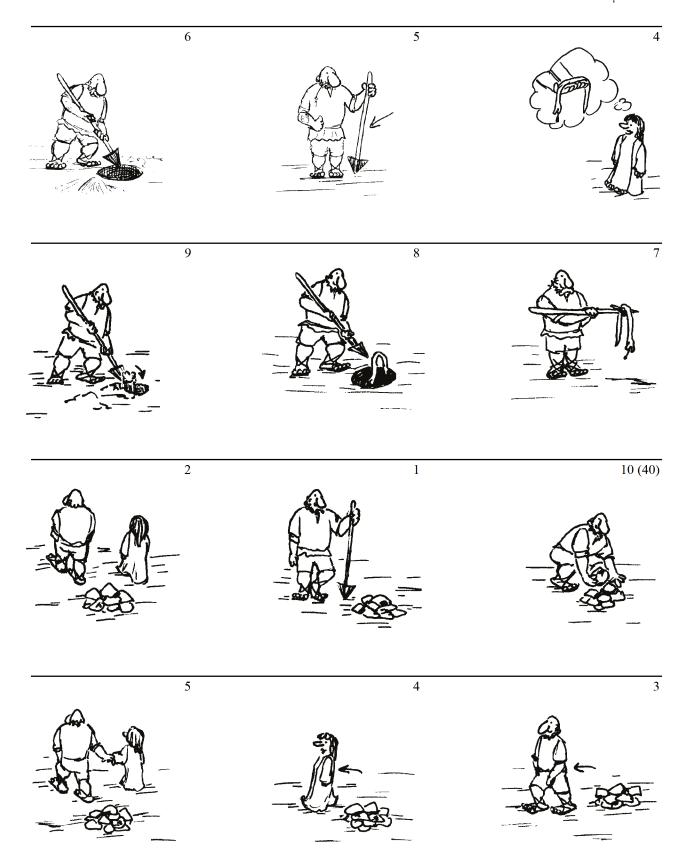
Picture Lesson 9 קמונות

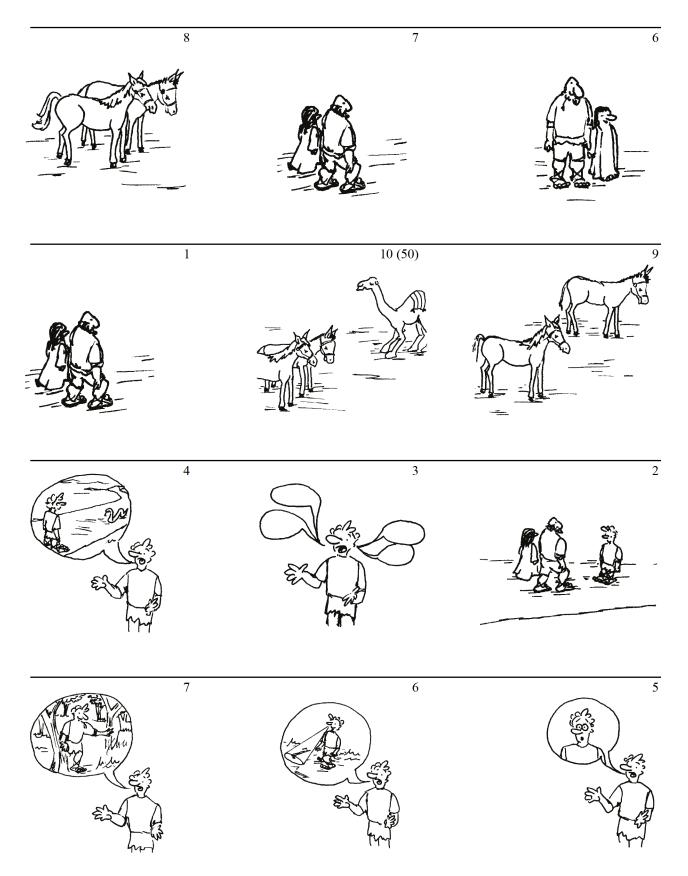
Recordings are on CD 3, Track 1

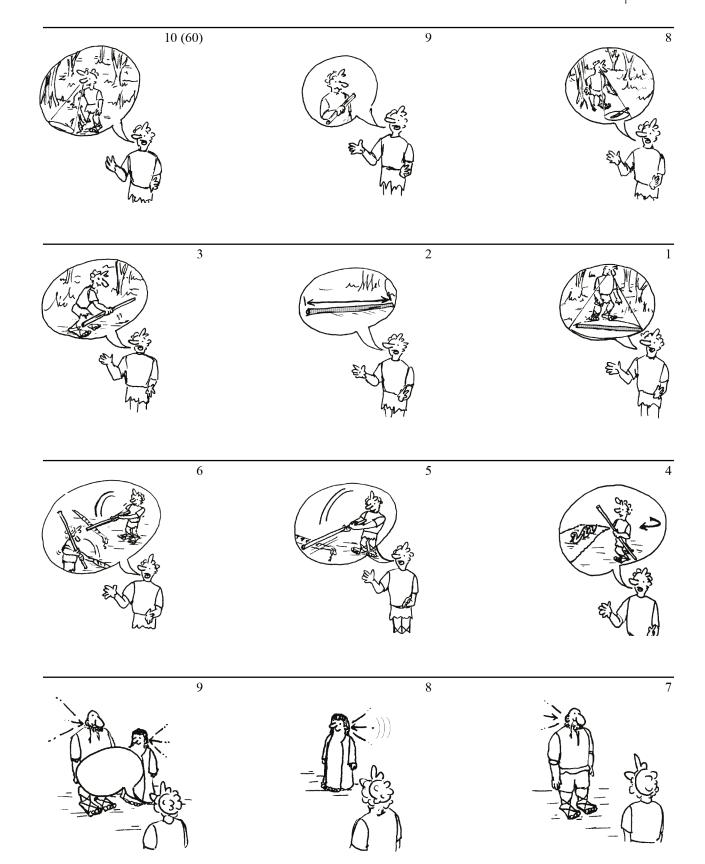

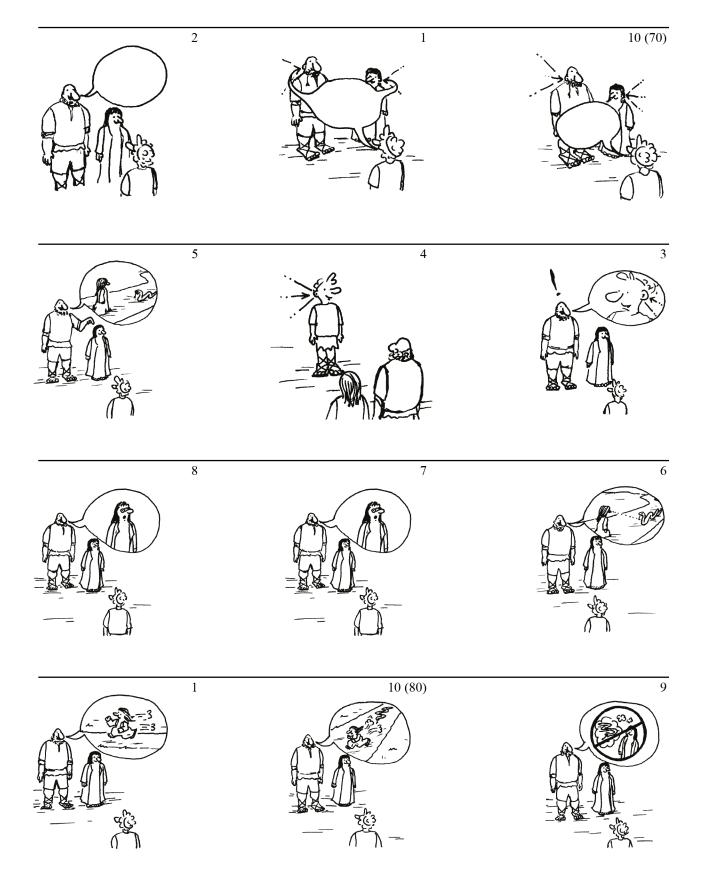

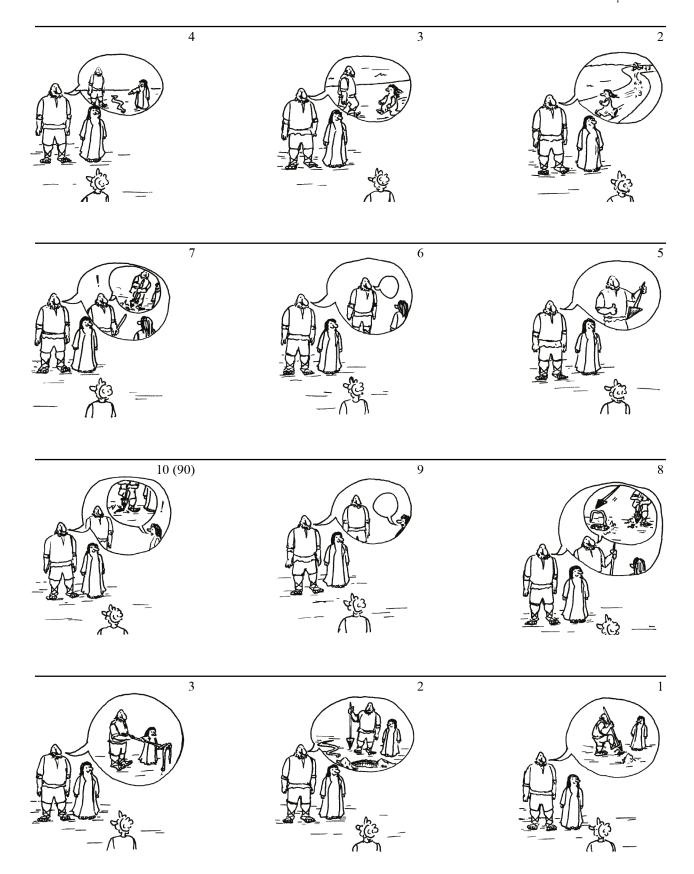

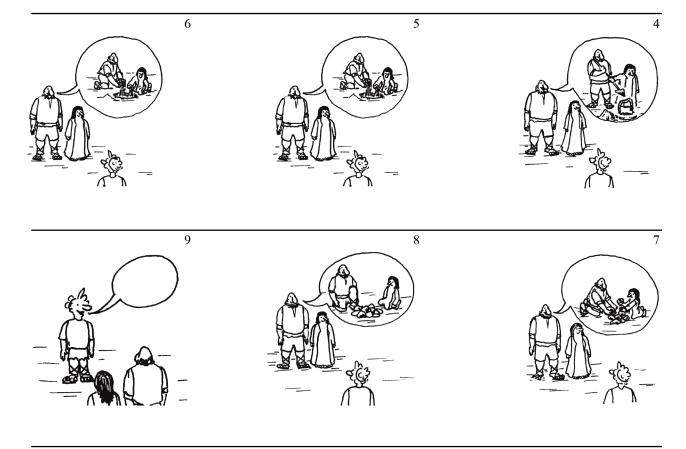

Extra Help optional

Picture Lesson 8:

vattiqtofand she pickedvayyiqtofand he pickedvayyiqahand he took

Picture Lesson 9:

efowhere?yaħadtogetherva-axand I hit

vattareniand she showed mevanemalleand we filledmillenuwe filled

Picture Lesson 10:

banui built bnuya built

yotset is going out

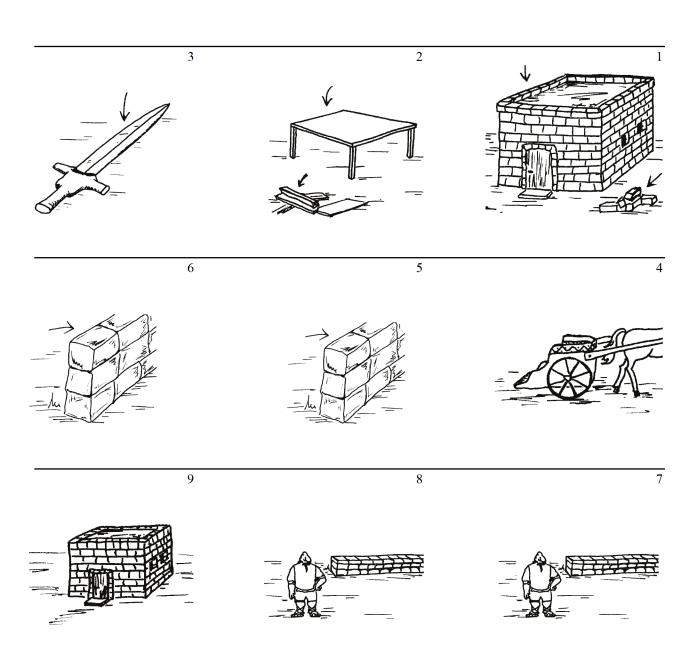
zorahat is shining, is dawning nimtset is found, is there

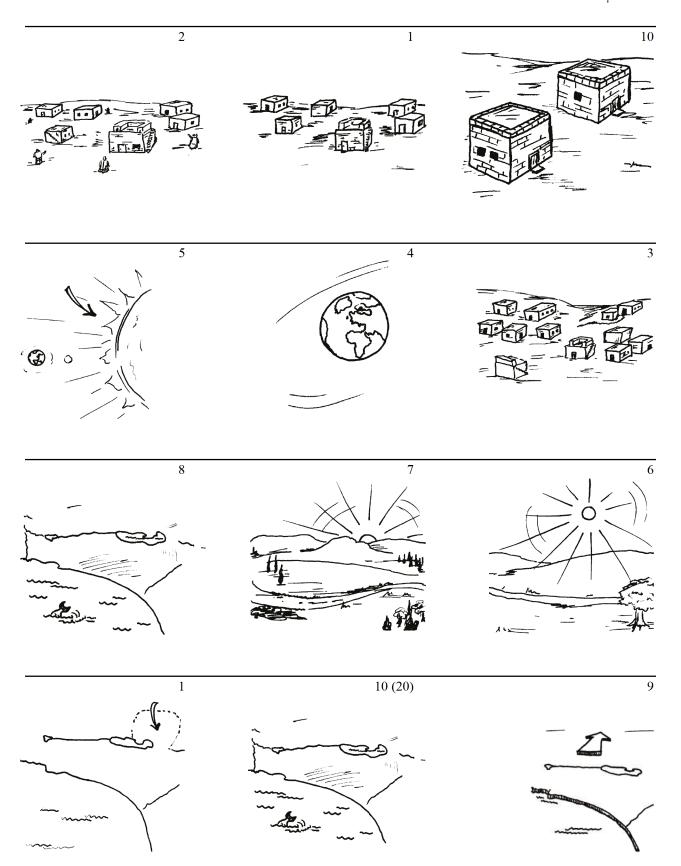
Please remember that any explanation in English is only an approximation. The most important skill for Part One is careful listening and association with the picture meanings. Please do not try to speak at this time, rather *think* about the meaning of the picture.

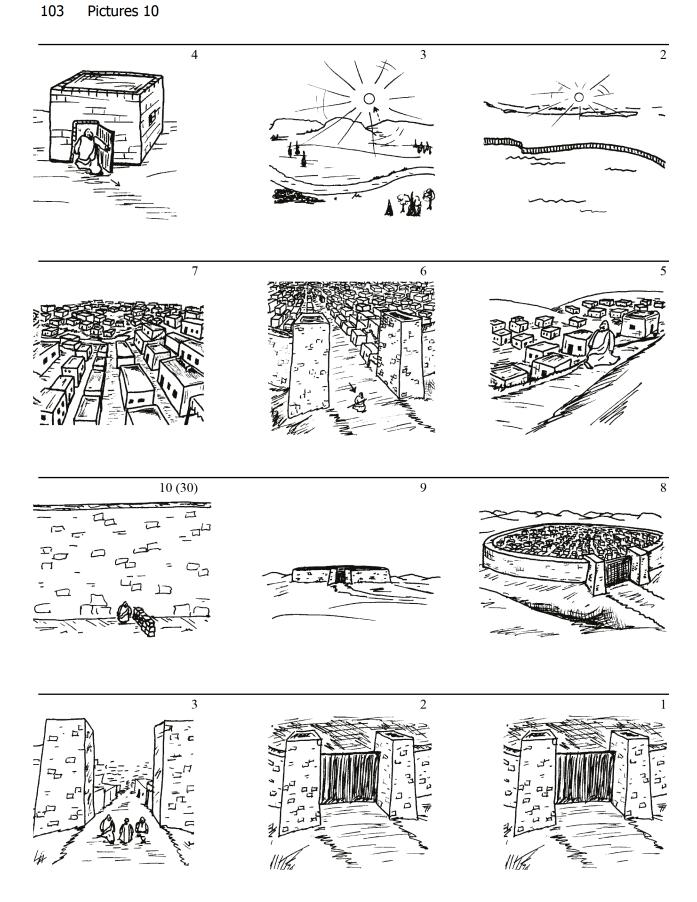
Picture Lesson 10 תמונות

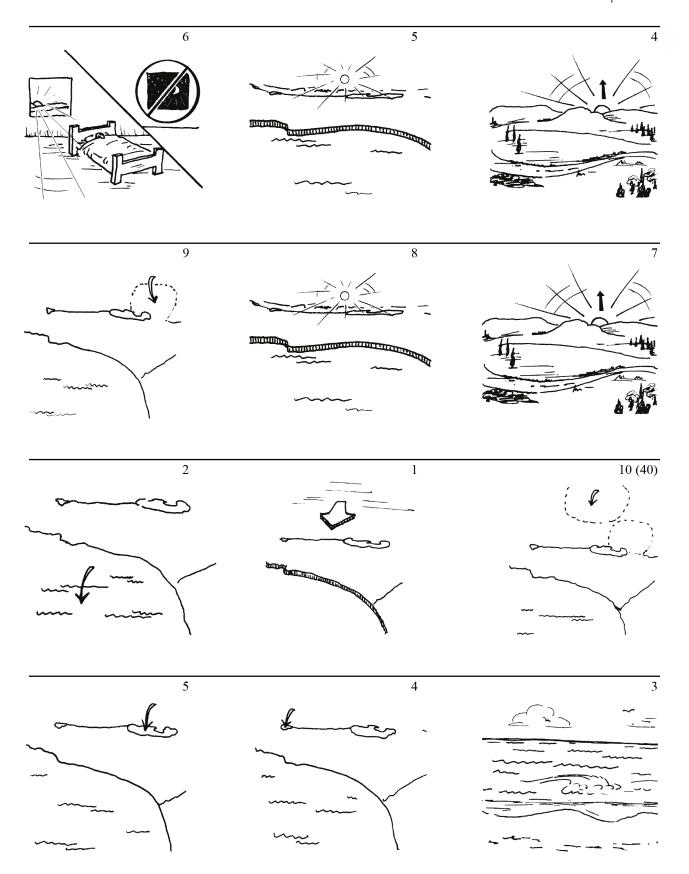
Recordings are on CD 3, Track 2

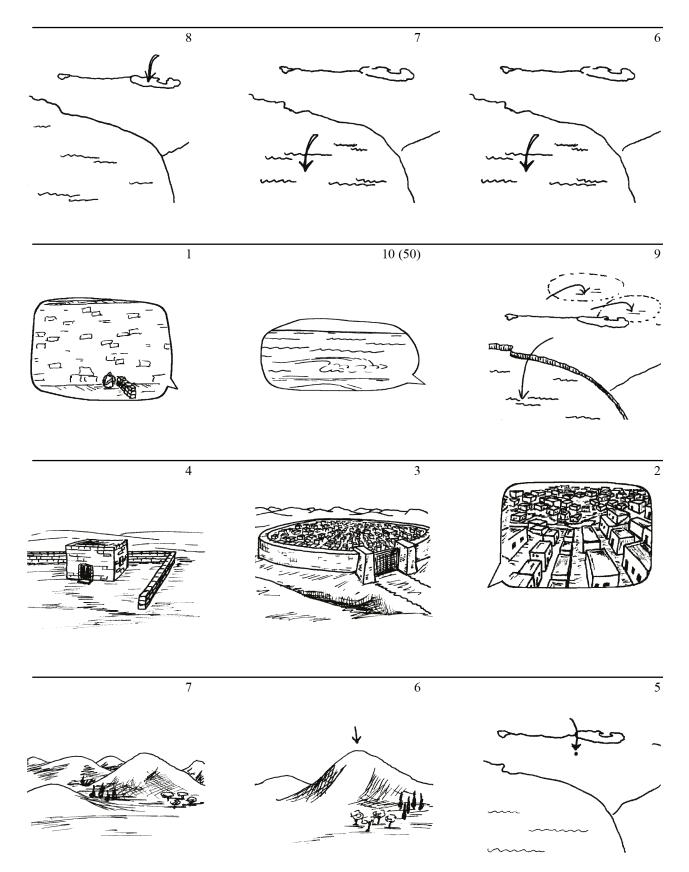
The following lesson includes drawings of the land of Israel and the Middle East, beginning with picture 18 and later. The perspective is "biblical"—the people in biblical times oriented themselves to the East. The maps in the lesson face the East, not the North. The **East** is located at the top of the map. The Mediterranean sea "ha-yam ha-gadol, the big sea" is on the bottom of some of the maps.

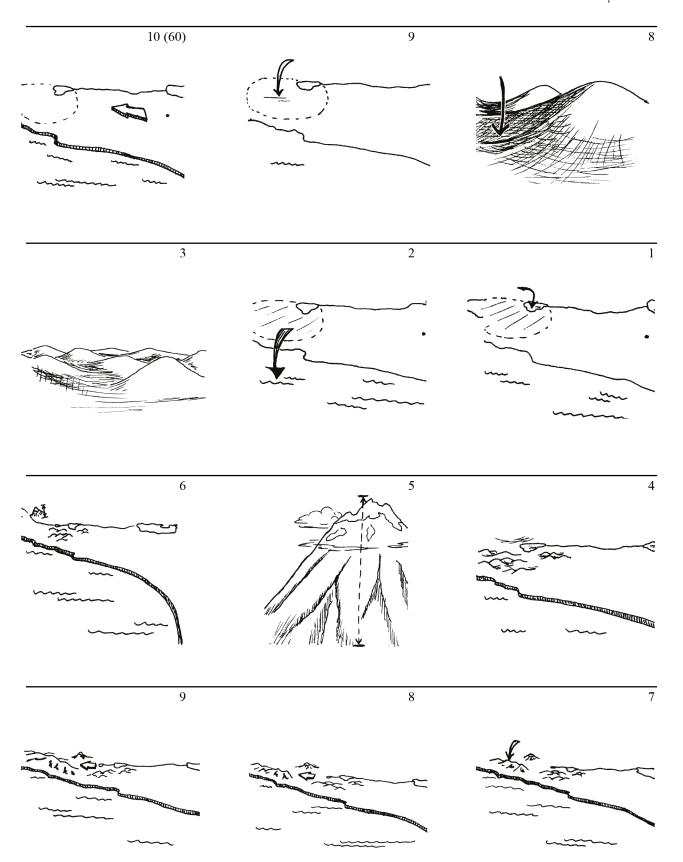

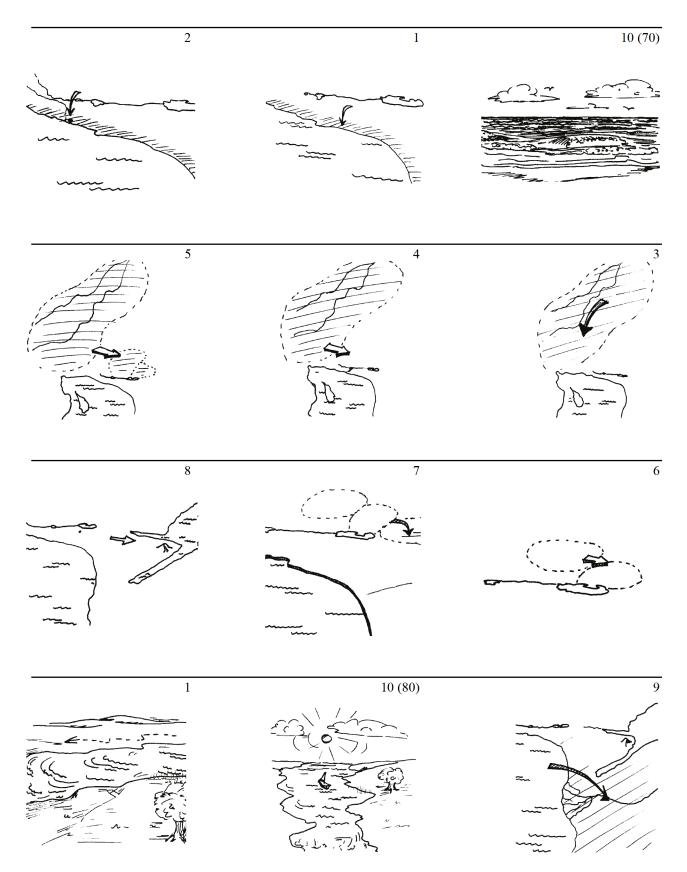

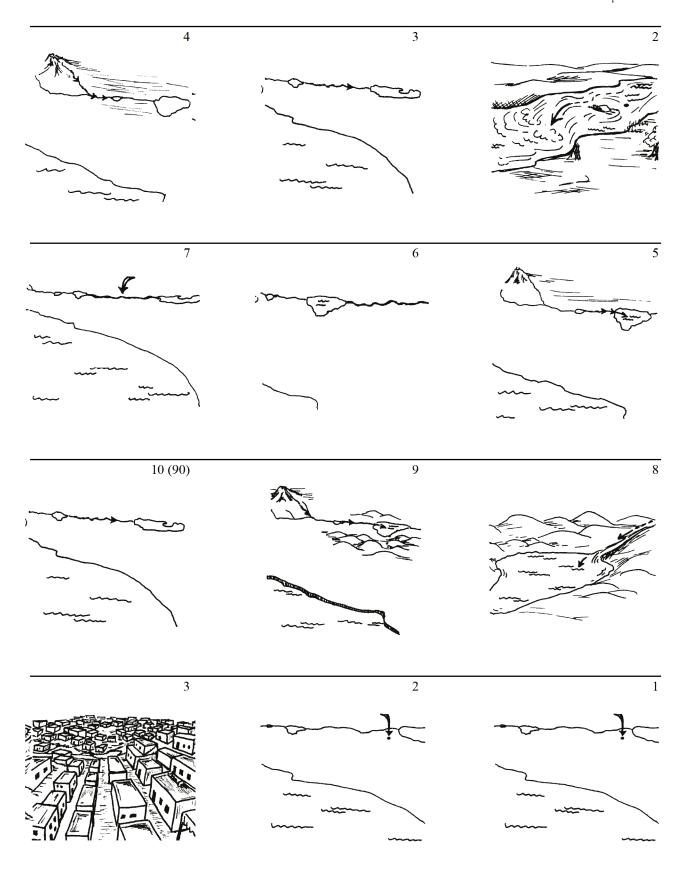

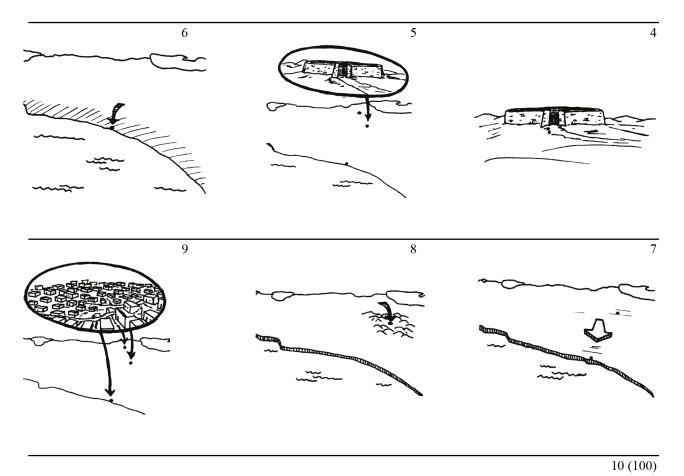

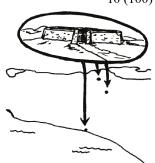

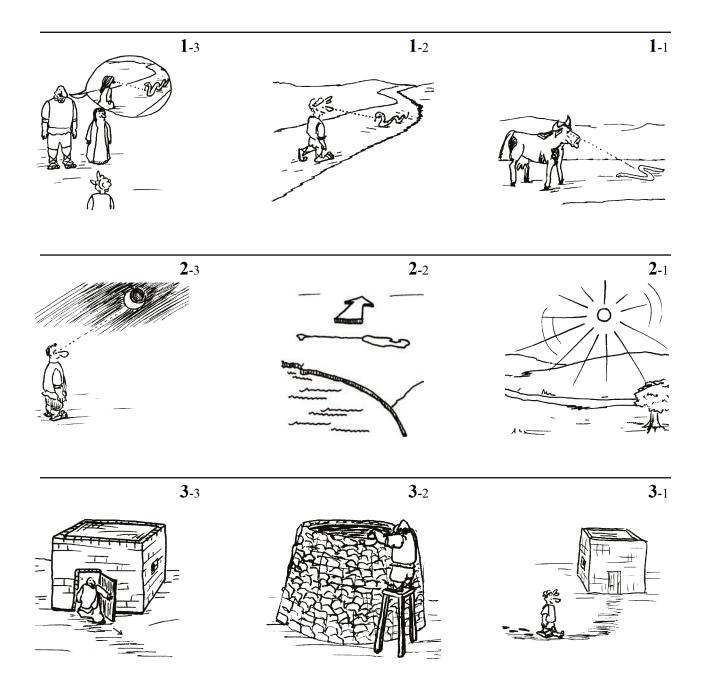

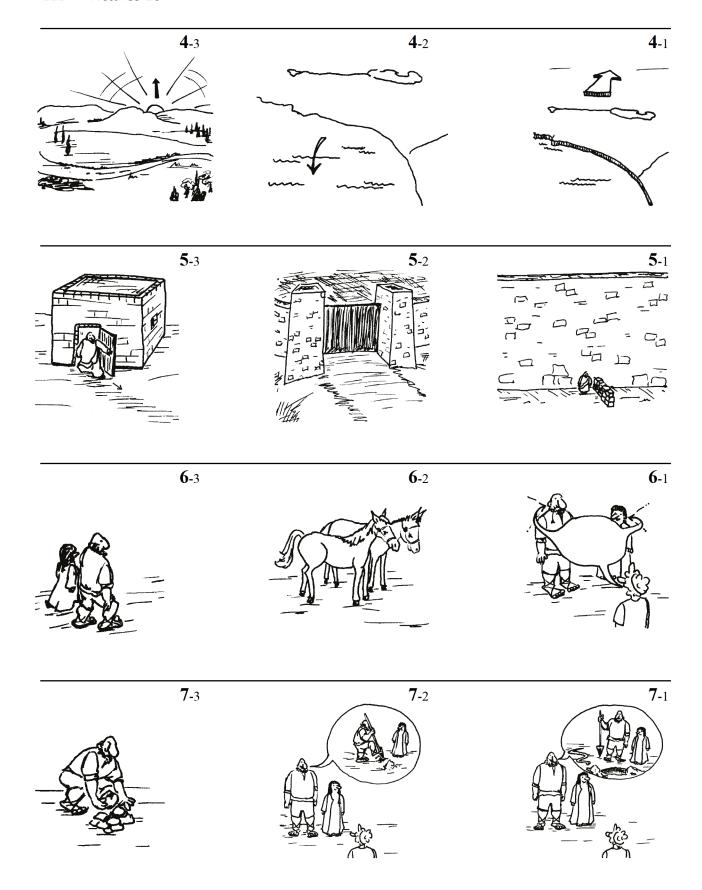

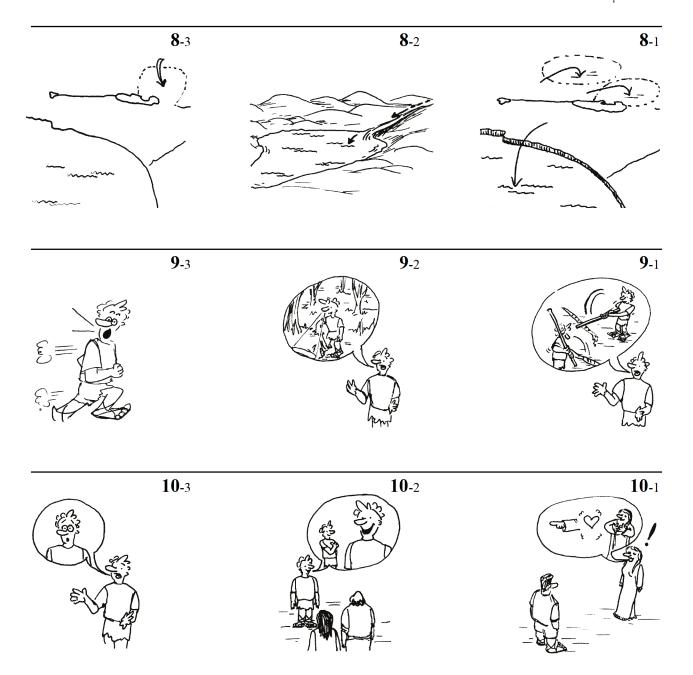

מִבְתָן Quiz

Introduction to the Hebrew Alphabet לְמֹד לִקְרֹא אָלֶף-בֵּית

The Hebrew alphabet and writing system may be learned at any time. You may begin at the same time as doing the picture lessons. However, you should complete picture lessons one to ten *before* starting reading lessons in Chapter 12. It is important to open your ears to your new language. If you need encouragement from the natural world, remember that all children (visual learners included) listen to a language learning to hear it before they learn to spell or read it.

Numbers 11-21 מְסְפַּרִים

Please listen to the recording of numbers 11 through 21. They are on CD 3, track 3.

11	11														
12	11	12							11	12					
13	11	12	13						11	12	13				
14	11	12	13	14					11	12	13	14			
15	11	12	13	14	15				11	12	13	14	15		
16	11	12	13	14	15	16			11	12	13	14	15	16	
17	11	12	13	14	15	16	17		11	12	13	14	15	16	17
18	11	12	13	14	15	16	17	18							
	11	12	13	14	15	16	17	18							
19	11	12	13	14	15	16	17	18	19						
	11	12	13	14	15	16	17	18	19						
20	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
21	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21				
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	21	21				

Please stop the recording.

Instructions for the Alphabet Lists

- 1. Look at the two columns of symbols on the next page. They are arranged with a number for each line. Each line with its number will be read, but only the sounds from one of the two columns will be read for any one line. You get to discover which column is read for each line.
- 2. After the number, you will hear some sounds. Circle the symbols in the column that match the sounds. Line one and line two will start you off correctly. The column with something written is the correct column to circle. Please continue to line twenty-one. Enjoy the discovery of a new writing system.
- 3. It is good to listen to each list at least twice before going to the next list. You can confirm your responses while listening the second time and you can check your answers with the corresponding answer keys in the back of the book. You may photocopy the alphabet lists 1-16 for your personal worksheets.
- 4. After each list, you may practice writing the new forms. Instructions for writing Hebrew are found at the end of this chapter.
- 5. Please proceed to list one, 1 אלף-בית.

2 אֶּלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 5

אֶלֶף-בֵּית 1 Recordings are on CD 3, Track 4

לַ	ਾਂ ਹੁੰ	.1		ਘੁ	.1
לַ	Ķ	.2	ײַ		.2
לַ	Ķ	.3	לַ	שַׂ	.3
<u> </u>	לַ	.4	לַ	שַׂ	.4
<u>\$</u>	্র্য	.5	ਾ ਹੁ	לַ	.5
שַׁ	Ķ	.6	ਾ ਹੁ	לַ	.6
<u>ğ</u>	לַ	.7	ਾ ਹੁ	לַ	.7
	ઌ ૽	.8	לַ	שַׂ	.8
שַׁ	ن	.9	לַ	שַׂ	.9
ب	לַ	.10	ਾ ਹੁ	לַ	.10
לַ	לִ	.11	<u> </u>		.11
לַלַ	לִלָּ	.12	לַ	ķ	.12
לַלִּ	לַלַ	.13	לַ	Ķ	.13
שַׁגַ	<u> </u>	.14	<u>a</u>	לַ	.14
<u>ਅ</u> ੰਘੁਂ	७ ं७	.15	<u> </u>	שַׂ	.15
ķĒ	<u> </u>	.16	ਾ ਹੁ	ķ	.16
שָׁלַ	ؘڣڎ	.17	<u> </u>	לַ	.17
לַשַּ	לַגַּ	.18	לַ	שַׂ	.18
ּגְלַ	לָלַ	.19	ਘੁ	Ķ	.19
שָׁגַּלַ	שַׁגַּלַ	.20	לַ	ķ	.20
ּגַּלִשַּ	שָׁלַגָּ	.21	Ę	ড়	.21

אָלֶף-בֵּית 4 Recordings are on CD 3, Track 7

3 אֶלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 6

ં ખેખ ખેખ	.1	לִשָּ	גָּשָ	.1
בַּבַּ כַּבַּ	.2		ā	.2
תַּ	.3	<u> </u>	לַ	.3
לַ תַּ	.4	בַּלַ	בָּלַ	.4
$\bar{\mathbf{u}} = \bar{\mathbf{u}}$	.5	לַגַּ	ַבַּ <u>ש</u> ַ	.5
שַׁתַּל שַׁתַּת	.6		5َ	.6
בָּת בַּת	.7	בֿבַ	בַבַ	.7
גַּת גָּתָּ	.8	וַּל	בַּל	.8
תִּלָּ לָתָּ	.9	שַׁל	כַּל	.9
תֹתַשׁ תֹתַל	.10	שַׁבַּ	שָׁלַ	.10
$ \bar{\zeta} = \bar{\zeta} $	.11	Ē.		.11
7	.12	ي ع	בֿבּ	.12
সূত্র সূত্র	.13	ל <u>ב</u> ־	לב	.13
דַּת דַּג	.14	ל ב ֿ	לבּ	.14
Ţ = Ţ	.15	שַׁלִבַּ	בַּשַלַ	.15
בַּד כַּד	.16	·5'5	לָלָ	.16
שׁד שַׁד	.17	שׁכָּ	שש	* .17
תֹלַת שׁלש •	[*] .18	ב <u>ֿ</u> בַ	ב <u>ֿ</u> בֿ	.18
יַש תַּשׁ	.19	رة و	בּבּ	.19
לָבָּ לָדָּ	.20	ķķ.	גֹגֹ	.20
תָּתְּ שַׁתָּ	.21	ַּגַל	גֹּל	.21

. שלש is usually written with one dot, like 4:18 ש"ש in ש" *(3.17, 4.18) A form with two dots like

6 אָלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 9

5 אֶּלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 8

תַּבָּד כַּדַּ	כַּדַּ	.1		גַּב
ユ .2	à	.2	= לַב	לַו
.s.	ਸ਼ੁ	.3	źż	źΞ
٠٠ <u>تَ</u> تَ	غَغَ	.4	غَة	בֿבֿ בֿ
ַ גּלָ נָּלָ. זּלֶ	נָּלָ	.5	שָׁב	שָׁל
₆ . לָתָשָׁ דַּתָּשָׁ.	הַ תָּשָׁ	.6		בַּכַל
<u>1</u> .7		.7	תָּלֵו	תָּכַל
.8	ĵ	.8	וָכַד	בַּכַּד
ه قِث رَثْ	رَثِ	.9	וּבַכַּד	וּבָּכַד
ו. גָּנָ גָּלָ	ָּנָלָ נָּלָ	.10	כָכָתוּב	כַּכָּתוּב
11. ደተ	בוּ	.11	שובו	שַבּוּ
12. תוף לו	לוּ	.12	בוּל	
.13 גּוּ	רַג	.13	= גּוֹל	ג'ל
.14	בַּת	.14	דוב	תוב
15. בּוֹת = בֻּת	בַּת	.15	בּוּ	าา
הַש בַּש16	בַּש	.16	לִבּוֹ	לָכוֹ
פוּשָׁ פוּשָׁ	ซ ุงอ	.17		דֶּלֶת
18. וָלַתָּ וַבָּלֶ	וַבָּלָ	.18	בָּדֶל	בַּדַל
ני. גָּשׁ נָשׁ		.19	וַבָּדֶלֶת	וּבַדֶּלֶת
.20 לָבָּ	לֹדָ	.20	ישָבוּ	ישֶׁבּוֹ
21. גּ'ל גַּוּ	ַּגַּר	.21	<u>שָּׁ</u> שֵּ	טָּנֶ

8 אָלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 11

7 אֶּלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 10

ת וּבֵית:	ר. בֵּי		ڹ	.1
'ת בַּיִת	.2 בֿיִ	ָהָ ה ָ		.2
שוּ לִישׁוֹ	.3 לָנֹ	הָלוֹ	ה'לוּ	.3
ן לְתּנוֹ	건 .4	הוֹהָ	הָבָה	.4
רְבּוּ יִרְבּוּ	5. וּדָּג	הוּ	ָּהָ	.5
פוּ יִכְבְּדוּ	.6 بې	הֵד		.6
לְתָּה דַּלְתּוֹ	ृ च् .7	שֶׁב	= שֵׁב	.7
בר בּרְגּ'ִד:	.8 بْ⊂ِ	שֶׁבָּה	שָׁוָה	.8
בוּ שְׁבִי	.9	שָׁבָּה	= ឯឃុំ	.9
בִית שְבִיל	ب .10		יַד	.10
נוּל הַגְבֵּל	וו. גְּב	יֵש	יִש	.11
יוֹל גּ'דֶל	12. لاٍ ٦	ַּגַּי	<u>ד</u> ָּי	.12
נְּדְלוֹ	.13	<u>ד</u> ָּי	ּבֵּי	.13
ַלוּ נְּדְלוֹ	14. لاً ٢	כָּי	בָּי	.14
ָנְדִּ'ל וְגָ <u>ד</u> ֵל	15. خا	בָּי	ּדָי	.15
שָׁכְבָה בְּשָׁכְבוֹ	16. جُز	רָּגִי	ישַי	.16
וֹכֵב שָׁכַב	. ₁₇	ָהָשִׁיב	ָהָשֵׁב	.17
שְׁכַּב יִשְׁכַּב	18. לִּנ	פָּבָה	בָּכָה	.18
אַכְבוּ תִּשְׁכְבוּ	.19	פָּבָה	בָּכָה	.19
יָשִית יָשִית	.20 بنور	פָבָּה	פִּי בָה	.20
יב'הוי נְב'הוּ	ll l	תַּיִש	ַ <u>י</u> יש	.21

Notes on Spelling: Five Vowels, Dagesh, and Shva

Those who are curious about the writing system may read this section after completing reading list 8. Others may want to skip this for now and return after learning the writing system and completing the reading lessons. PLEASE REMEMBER: many Israelis happily read and understand the Bible without fully understanding the spelling system. While the spelling system may be a little bit complicated, the good news is that it is regular.

You only need to pronounce five vowel sounds when reading biblical Hebrew. The vowel symbols are divided into two groups of five vowels each. Historically, one group consisted of five short vowels and the other group consisted of five long vowels. Today, they are pronounced the same as only five vowels.

The pronunciation in these recordings uses one vowel length.² The student should ignore length in pronunciation and treat the short vowels as equal in sound to the long vowels. Vowel length is mainly useful for learning how the spelling system works. In *Part Two* of this course it will be sufficient to know which vowels belong to the short group and which belong to the long group. Here are the vowel groups in columns, with the Latin/Spanish equivalent³ for the five vowels:

sound vowels	short vowels	long	
i		' .	['] is also written [ ]
e	v	••	[] is also written [']
a	-	•	
O	*	•	is also written [i]
u	••	1	

¹ A historical note: Proto-Hebrew, and probably some dialects of First Temple Hebrew c. 1000-587 BCE, had a 3-vowel system: *i, a, u* plus vowel length *ii, aa, uu* and dipthongs *ay* and *aw*. Biblical Hebrew had a 5-vowel system: *i, e, a, o, u* plus vowel length and dipthongs. Tiberian Massoretic Hebrew, from the ninth century CE, had at least a seven vowel system without length: i, e, e, a, ɔ, o, u. Many words with suffixes have small changes that preserve the historical development of the different vowels. For example, קל, béged 'garment' and 'קל, 'his garment' preserve an *i* to *e* development; קל, 'his garment' preserve an *i* to *e* development; 'my king' preserve an *a* to *e* development. 'ל און לי 'all of', and קל, 'all of', and 'all of it', preserve an *u* to short *o* to long *o* development.

² Length is an analysis of the historical system. During the First Temple and Second Temple periods, c. 520 BCE to 70 CE, long vowels were pronounced for a momentarily longer time (more slowly) than the short vowels. Length was a feature of time not of sound quality. Length is no longer used in reading Hebrew and is not to be heard on the recordings. [NB: length has nothing to do with different English vowels or English dictionary conventions.]

³ Please note: The Latin vowel symbols follow Latin/Spanish pronunciation because of its consistency and similarity with most languages around the world: "i' is like the vowel in English "feet", "e" is close to the vowel in English "eight", "fate", "a" is like the vowel in "father", "o" is close to the vowel in "doe", "u" is like "blue". Notice how musical notes are written in English: *do-re-mi-fa-so-la-ti-do*. That is the universal Latin system.

The short vowels were used when a syllable was unaccented and closed, i.e. in an unaccented syllable ending in a consonant, CVC [consonant-vowel-consonant]. An open syllable has a consonant and vowel, without a closing consonant: CV [consonant-vowel]. An open syllable in Hebrew either has a long vowel or an accented short vowel.

NOTE WELL: The symbols for the long a and the short o are the same. When the symbol $[\cdot, \cdot]$ is found in a closed, unaccented syllable it is pronounced o. Stated another way, an o sound is written with $\cdot$, when it is unaccented and in a closed syllable. Due to the history of the language, the long o vowel is more common than the short o vowel.

Dagesh and begedkefet letters

A dot called *dagesh* is used in consonants⁴ for two functions.

- 1. In general, the *dagesh* marked a lengthened consonant; it was pronounced momentarily longer. A lengthened consonant would function as a double consonant, one consonant closing a syllable and one consonant beginning the next syllable. Thus, הַלֵּל hab-báyit, and הַלֵּל hil-lél. In modern Hebrew, these lengthened consonants are not pronounced differently and they are not distinguished on the recordings in this course. Grammar books call this *dagésh hazáq* "strong *dagesh*" or *dagésh kaflán* "doubling *dagesh*".

⁴ The dot in $\mathfrak{I}$ o and $\mathfrak{I}$ u are considered vowels and are not the *dagesh* in a consonant. There is also a dot in a final $\mathfrak{I}$ called *mappiq*, which marks a pronounced h and will be learned later.

⁵ One verb pattern is built around a lengthened (doubled) consonant in the middle of the word, e.g., *hillel* 'he praised', *dilleg* 'he jumped', *dibber* 'he spoke'. These are now pronounced *hi-lel*, *di-leg*, *di-ber*.

For grammatical analysis of words it is important to learn that begedkefet letters receive a dagesh whenever beginning a word of a new phrase or when following a closed syllable, i.e., when following a consonant, not a vowel. Such a dagesh in a begadkefat letter does not represent a grammatical lengthening of the consonant, it only affects allophonic spelling rules, half of which are pronounced today. Stated from the other direction, when a begadkefat consonant follows a vowel within a phrase it does not receive a hardening dagesh (even across word boundaries within a phrase), though it may receive a lengthening dagesh. For example, in 'אַרַבּר' 'he will speak', the T is following a half-vowel, i.e., not a vowel-less consonant (see below under shva), and does not receive a dagesh. The T is also following a vowel [ ] and might have been expected to be without dagesh since it is a begadkefat letter. However, this word has a lengthened consonant at this point so the T has a lengthening dagesh and gets pronounced as a hard b in spite of following a vowel. Grammatically, yedab- is analyzed as a complex, closed syllable and -ber is a closed syllable. Practically, for those learning to speak, TT? is like three syllables: ye-da-ber.

121 Hebrew Alphabet

pronounced hard as stops, regardless of whether the hardening *dagesh* is present or not. The *dagesh* that is related to *begedkefet* letters is called *dagesh qal* "light dagesh" in grammar books.

NOTE WELL: If a *begedkefet* letter follows a vowel within a word, and still has a *dagesh*, then that *dagesh* is the lengthening [doubling] *dagesh*, mentioned in point one. This will be drilled after the alphabet has been learned.

Shva

The symbol *shva* [ ] also has two functions⁸.

- 1. The shva symbol is placed under a consonant that closes a syllable to mark the absence of a vowel. In מַלְכּנוֹ malkó, the bends the first syllable and receives a shva. Notice, also, that the which follows, has received a dagesh, since it is a begadkefat letter which follows a consonant without a vowel. A shva that closes a syllable is normally written when it is within a word but by convention it is not written at the end of a word. Two special cases, though, receive a written, word-final shva: a final kaf that has no vowel, e.g., מֶלֶךְ, and the feminine 2nd person singular verb ending הָּ as in הַבְּרַהְ dibbárt 'you fs spoke'.
- 2. Shva is also used at the beginning of complex syllables to mark a half-vowel. The vowel is pronounced like e, that is, _ or _ , but it may be slurred to the point of not being pronounced at all in rapid speech. These vocal shva half-vowels represent a placeholder from a vowel that has dropped out of the word for various grammatical reasons or as a historical process from an earlier stage of the language. For example, דָּבָּר davár means 'word, thing' and is used independently, while דְּבָּר devar- means 'word of-' 'thing of-', and is connected to a following word. In this context the word reduces to one complex, grammatical syllable and the missing vowel of the original first syllable is represented by the shva half-vowel. Another example, מָעָט mesat 'a little bit' is a dictionary entry with a half-vowel for a word whose first vowel dropped out before becoming standardized in biblical Hebrew. These vocal half-vowels are called shva nas in Hebrew שָׁנָא נָע 'moving shva'. The shva in the name itself, שׁנָא נָע , is a 'moving shva' since it begins a syllable.

NOTE WELL: The above explanations provide a beginning analysis of the writing system. The student should be aware that being able to describe and explain the writing system is a different matter from learning to read and use the writing system. Full explanations may best be left for advanced studies. Meanwhile, the student should continue to learn to read Hebrew by proceeding to the next alphabet list!

Thus, in Second Temple times and in the Massoretic Hebrew text, the word אָלֶת 'door' was pronounced $d\acute{e}le\theta$. Today, it is pronounced $d\acute{e}let$, and will be heard like that on the recordings. As a result, the modern pronunciation can be thought of as halfway between King David's pronunciation and the Massoretic pronunciation, 3 out of 6.

A third usage in conjunction with the low, short vowels _ _ _ will not be discussed since the symbols _ _ _ _ have not been presented yet. They are a variant of the second *shva*, the half-vowel, and they also lead to an irrelevant complication at this stage between the two kinds of *shva*.

⁹ This kind of silent shva is called shva nah in Hebrew, שׁנָא נָת 'resting shva'.

אָלֶף-בֵּית 10 Recordings are on CD 3, Track 13

9 אֶלֶף-בֵּית Recordings are on CD 3, Track 12

II I			
ו דב בַּד ו	.1	บอ๋อ๋	าอ๋อ๋
.2 ي	.2	កគ្ទុគ្	בַּבָּה
.₃ פָּגַשׁ כָּגַשׁ .₃	.3	בָּבָה	בַּבָּה
.4 ਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁੰਦ ਸ਼ੁੰਦ .4	.4	וַיָּשָׁב	וַיִּשֶׁב
.5 جَرَارٌ 5.	.5	וְיָשַׁב	וַיָּשֶׁב
.6 چَڙ	.6	בָּכָה	בֵּיף
ר. פָּךָ פָּכָה יַּכּ	.7	בָּכוּ	בָּתוֹ
.в שָׁבַּךְ .в	.8	בָּכִית	בָּכִיתָ
.9 שָׁבַּכְתִּי שָׁבַּלְתִּי .9	.9	בָּגָנָגָ	וָוָוָוָ
.10 קֿשָפַד יִשְׁפַּדְ .10	.10	הָבָה	הָבָּה
.11 יִכְבּשׁ = יִכְבּשׁ	.11	לִבֵּךְ	לִּבְּרָ
.12 יִבְפַּשׁ יִבְּגִּשׁ .12	.12	לֶכְתְּדָ	לֶּכְתֵּדֶ
.13 בָּבָּה בָּבָּה .13	.13	לֶכְתִּי	לֶּכְתּוֹ
.14 אָפְבוּ וּשְׁפוֹךְ .14	.14	לְגְלוֹת	לִגְלֵג
.15 יִּשְׁפְּכוּ יִכְבְּשׁוּ	.15	לָדוּג	לְדַלֵּג
.16 קֿדַק .16	.16	גֹב	גַּר
.17 הָדוֹף הָלוֹךְ 17.	.17	נָּדְלוֹ	גֹּדֶל
.18 בְּהָבְכּוֹ בְּהָדְפּוֹ	.18	יָדָי	יְהִי
.19 הָפַּכְתִּי הָפַּכְתָּ	.19	יָשוּב	יָשַׁב
.20 יֵלֵךְ יָלֶדְ .20	.20	שָׁבָּה	יָשְׁבָה
.21 לֶלֶדֶת לֶכַדְתָּ	.21	שוּכִיהִי	שָׁבִּידָנִּידוּ

אָלֶף-בֵּית 12 Recordings are on CD 3, Track 14

אָלֶף-בֵּית 11 Recordings are on CD 3, Track 14

	סוּס	.1	מִי		.1
סוּסִי	שוש	.2	מִי	מָה	.2
פָּסָא	פָּסָה	.3	מֵבִי	מִי וָמִי	.3
לָבְשׁוּ	לְכַּסוֹת	.4	מַם		.4
יָסַד	לָסֶגֶת	.5		הֵם	.5
יְלִדְתִּידָ	יַלְדָתִי	.6	כְּתַבְתֶּם	ذِئردُم	.6
	נָא	.7	תָּמִים	יָמִים	.7
אָנָה	אֲנִי	.8	מוּם	מַיִם	.8
אָדָן	אָדָם	.9	שָׁם	שֵׁם	.9
נָוָה	נוּן	.10	ישְמִי	שָׁמְדָ	10
אָדָמָה	אָדָם	.11	אָדָם	דָם	11
מַסְנֵן	מְסַנֵּן	.12		אָדָם	12
הָלְכָה	הֲלִיכָה	.13	אַבָּד	אָבַד	13
נָהַג	הגַּן	.14	הוֹדָה	אָבֵּד	14
גָּנָ ּ ה	13	.15	עַדָּם	אָדָם	15
ַּגַּס	גּוֹמֵס	.16	אָבַד	אוֹבֵד	16
הָרַסְנוּ	הָרְסֵהוּ	.17	הָאֵם	הֵם	17
לְהָרְסֵהוּ	לַהֲרוֹס	.18	הֵבִיא	בוֹא	18
	רִיר	.19	בָּאתָ	בָּאתִי	19
נִיר	דִּיר	.20	הִיא	הוא	.20
יְרְשֵׁהוּ	דורש	.21	הִיא	הוא	.21

Yes, $\aleph$ is a glottal stop [vowel break] at the beginning of syllables and is ignored at the end of syllables.

אָלֶף-בֵּית 14 Recordings are on CD 3, Track 17

אָלֶף-בֵּית 13 Recordings are on CD 3, Track 16

ת לָסֶגֶת	ו לְשֵאוּ	(つ is not pronounced)	מִכְסֶה	.1
ז נָשִּׁיא	2. נְסִיגָר	= מִכְסֶה	מְכְסֵה	.2
עֵת	.3		זֶה	.3
កភ្មាស្	הַּעָ .4	171	Ţſ	.4
הַשִּׁיר ַ	עָשִיר.₅	מְזוּזָה	מָסוּס	.5
עָשִיר י	הַשִּיר. 6	הַשִּׁיב	הַזִּיב	.6
ה הוֹשִׁיעָה	י ישוען.	ψ		.7
נ ישוּעַ	הושׁעַ	נִּסָּה	נָשָׂא	.8
יְשוּעָה	ישועַ .9	= נִּסָּה	נשָא	.9
יְשׁוּעָה	ישוע .10	נָשִּׂים	נָשִׁים	.10
ּגְּבְעָה	וו. גֶּבַע.	נָשִּׁים	נָשִׁים	.11
גֹבַה	12. גָּבַה	יִתְפְּשׁוּ	יִתְפּשׁ	.12
גְּבוֹהָה	הַ גָּבוֹהַ. גָבוֹהַ	יִתְפְּשׁוּ	יִתְפּשׁ	.13
ה נָבוֹהַ	וּ∗ גְּבוֹהָוּ ∗.14	הֶאֱבִיד	הַאֲבִיד	.14
אָת	.15	בַּאֲכוֹל	וְלֶאֱכֹּל	.15
נ אחת	הוחא .16	אֱמוֹר	אָמוּר	.16
לָכַד	זה. אֶתְד.	נֶּאֱמַר	יֵאָמֵר	.17
אַרֶּ	18. אָת	נַהֲפֹּדְ	נֶרְפָּרֶ	.18
וה שָׁלוּחַ	ישלוּחָ שְׁלוּחָ	ڕ۫ڔٙ؋ؚڐؚ	נַמְפֹילֶ	.19
לָתָה	20. לְכָה	נֶאֱדָר	נָדַר	.20
לְכָה	21. לָתָה	נֶאֶדָר	נֶדֶר	.21

^{*} The recording correctly has $gav\delta^a h$. A common Israeli pronunciation, with the helping vowel after the h is $gav\delta ha$.

אָלֶף-בֵּית 16 Recordings are on CD 3, Track 18

אָלֶף-בֵּית 15 Recordings are on CD 3, Track 18

	צַח	.1		၅ပ္	.1
צַר	שָׁר	.2	טוֹב	ণ্টা	.2
צָעִיר	שַעַר	.3	אַפַּע	= งอุซฺ	.3
שֵׁעָר	צָעִיר	.4	תֹאָם	טַעַם	.4
רוּתַ	רָץ	.5	שָּׁפָּה	סוֹף	.5
	צִיץ	.6		קו	.6
רְהַט	רָץ	.7	קַח	בִּת	.7
רוֹצֶה	רוּצִי	.8	קַח	בַּת	.8
הָתְאַמֵּץ	הָתְחַמֵּק	.9	संदेप	תִּיקְרָ	.9
הַמִּיץ	אַמִּיץ	.10	תִּקְתִי	תִּיקַךְ	.10
טָמֵא	תַּמָּה	.11	संदेप	תִּיקְנָ	.11
טְמֵא	אָמֶאָה	.12	בָּתַב	קָטַר	.12
תַפּוּתַ	מפֿם	.13	חֲדָשָׁה	חדֶש	.13
ָסְפְתָה	ជិទិស	.14		חֶדָשִׁים	.14
חָרוּץ	עָרִיץ	.15	אֱנִיָּה	עוֹנִי	.15
חֲלוּצָ ה	עֲרוּגָה	.16	אֶנִי	אֲנִי	.16
פָב <u>ַ</u> ש	קָבַץ	.17	אֶנִי	אֲנִי	.17
ָּבַ ש	קָבַץ	.18	חַנַּנִי	חָנֵּנִי	.18
אָסַף	אַסֶּף	.19	חַנַּנִי	חָנֵּנִי	.19
ָּחְשְׂפָה	ๆพูทุ	.20	ּתְלִי	כְּלִי	.20
יֶּחְשַׁדְ	יִשֹּׁרְ	.21	קלֵל	בָּלַל	.21
1					

The following list summarizes the letters that may have the same sound or different sounds.

		ב	in קב	=	קו in ן
			ţ	=	ģ
			Ţ	=	~~য~~ ়
			ų	=	ù
			څ	=	Ţ.
			ģ	=	ψ
			Ú	=	ΰ
	т	=	-	=	73
				=	? .
=	v	=	v:	=	ְ in מְדַבֵּר
i =		=	TE	=	ָ in -כָּל
			<	=	1
			٦	=	כ
			ם	=	מ
			1	=	ĭ
			ๆ	=	פ
BUT			γ	=	צ
		ו in ד	אַר	≠	אָך in אָ
		י in ע	עַתָּו	≠	יו א in אַתָּה in אַ
		, in	תָנֵן	≠	ָ in ָחָנֵּנִי
		in ,	מְגַּדִּי	≠	ְ in מְגָדָּל
		ב		≠	ב
		Ð		≠	כ
		9		≠	פ

.

 $^{^{10}}$ The vowel $_{\circ}$ is considered a short vowel historically. Normally in syllables that end in a consonant (especially unaccented syllables), the vowel $_{\circ}$ may sound lower than $_{\circ}$. The $_{\circ}$ and $_{\circ}$ are treated as phonetic variants of the same sound in Israeli Hebrew. This is also true to some degree of shva $_{\circ}$ and composite shva $_{\circ}$ which are generally pronounced like $_{\circ}$ and $_{\circ}$ though often shortened. The symbol $_{\circ}$ can also end a syllable in which case it has no sound whatsoever.

The distinctions between $\aleph$ and ν and between $\aleph$ and ν are made by a minority of Israelis. Nevertheless, this is recognized by Israeli radio as the preferred, formal pronunciation. It is used in this course and is recommended for students of biblical Hebrew.

Hebrew Letter Names and Order

letter ¹²	name	numerical value	letter	name	numerical value
×	אָלֶף	1	ל	לָמֶד	30
ב	ב ּית	2	מ	מֶם	40
ζ	גָּמֶל	3	נ	בּרָן	50
٦	דָּלֶת	4	ס	סָמֶךְ	60
ה	הֵא	5	V	עַיִן	70
1	וָו	6	פ	₁₀ ⋉ ë	80
T	<u>זיִן</u>	7	7	پ ڔٙڗ ²⁰	90
η	חֵית	8	ヷ	ק וֹף י	100
υ	טֵית	9	٦	רֵישׁ	200
•	14 7 j >	¹⁵ 10	ש	²² שין	300
٥	16 1 5	20	ת	וָנָו	400
		1			

¹⁷ The word-final form וו is called מם סופית.

¹⁸ The word-final form ן is called נון סופית.

¹⁹ The word-final form is called מַפְּא סוֹפִית pe sofit and the form without dagesh may be called אַ fe.

²⁰ The word-final form is called צָּדִי סוֹפִית.

²¹ This letter is also called קוֹף quf.

²² ש is called שִׁין שִׁין sin. The full name is ש is called שִין שְּׁמְאַלִית sin smalit and w is called with shin yemanit when a need arises to differentiate their written form. Both of them are treated as the same letter in the alphabet (21st in order) with a value of 300. Some dictionaries mix their entries together, others separate them into two sub-entries.

¹² The letters are listed below, starting from the right column. Try reading the Hebrew names.

¹³ בִּית *Bet* may be pronounced בִּית *vet* when emphasizing that it is without *dagesh*.

יוד yod is also called יוד yud.

¹⁵ For 15 and 16 the letters "ט and "ט are used, 9+6, 9+7, in order to avoid an abbreviation that would look like God's name.

16 The word-final form אוֹב called פָּף סוֹפִית.

The form without dagesh may be referred to as אב מבן when emphasizing its status without dagesh.

script	transcription ²³	sound	name	letter	number value	alphabet order
K	?,'	?	álef אָלֶף	×	1	1
Ø	b	b	bet בית	ā	2	2
S	v, <u>b</u> , <u>b</u>	V	bet rafá בֵּית רָפָּה	ב	2	
ď	g	g	gímel גָמֶל	à	3	3
ď	g,y, <u>g</u> ,gh	g	גָּמֶל רָפָה	λ	3	
3	d	d	dálet דָּלֶת	ন	4	4
7	d,δ, <u>d</u> ,dh	d	דָּלֶת רָפָה	٣	4	
ກ	h	h	he הָא	ה	5	5
1	v, w	V	vav 11	1	6	6
5	z	Z	záyin זֵיָן	T	7	7
n	ħ, ḥ, ch, H	ħ	het חֵית	n	8	8
6	ţ,T	t	tet טֵית	υ	9	9
,	у	y	yod, yud יוֹד, יוּד	,	10	10
Ð	k	k	kaf ງ ፺	Ð	20	11
2	$x, \underline{k}, kh$	X	בַּף רָפָּה	כ	20	
P	$x, \underline{k}, kh$	x, k	kaf sofit כַּף סוֹפִית	٦		

 ^{23} *Transcription* refers to how people sometimes write Hebrew with a roman-based script. There are no standard systems and the list shows some of what will be found. Transcription should not be confused with how to pronounce the sound of the Hebrew. For example γ may be used in order to distinguish *gimel* without *dagesh*, but it is pronounced like g in Hebrew today. See the next lesson for further discussion of Hebrew pronunciation.

129

script	transcription	sound	name	letter	number value	alphabet order
f	1	1	lámed לֶמֶד	ל	30	12
M	m	m	mem מֶם	מ	40	13
ø	m	m	מֵם סוֹפִית	ם		
J	n	n	nun נוּן	נ	50	14
1	n	n	נוּן סוֹפִית	1		
0	S	s	sámex סֶמֶך	ס	60	15
8	۲,`,°	?	ראַין Sáyin עֵיָן	V	70	16
ð	p	p	pe 🗷 🚊	9	80	17
ð	f, <u>p</u> , ph	f	פֵא רָפָה	פ	80	
T	f, <u>p</u> , ph	f	פֵא סוֹפִית	9		
3	ts, ș	ts	tsádi, tsádiq צָדִי, צַדִּיק	አ	90	18
g	ts, ș	ts	צָדִי סוֹפִּית	γ		
P	q, ķ	k	qof, quf קוֹף, קוֹף	ק	100	19
7	r	r	resh ביש	٦	200	20
e	š, sh	š	shin (yemanít) שין יָמָנִית	שׁ	300	21
e	ś, s	s	sin (smalít) שִּׁין שְּמָאלִית	ีซ	300	
h	t	t	tav i ņ	רנ	400	22
n	$t, \theta, \underline{t}, th$	t	תָּו רָפָּה	π	400	

Vowels and Other Marks

transcription	sound	name	letter
i, î, iy	i	חִירִיק יוֹד, חִירִיק גָּדוֹל	٠.
i,ī	i	ħiriq תִירִיק	
e, ê,ēy,ey	e	צֵירֶה יוֹד	'
$e,\bar{e}$	e	tsére צֵירֶה	
e,êh,ê	e	צֵירֶה הֵא	ה
e, ey	e	סֶגּוֹל יוֹד	, .
e	e	segól סָגּוֹל	v
eh,e	e	סֶגּוֹל הֵא	ֶה
e,ĕ, ^e	e	hatáf-segól הְטַף-סֶגּוֹל	v:
e,ĕ,e	e	shva na שְׁנָא נָע	:
[none	silent]	shva nah שְׁנָא נָח	:
a	a	patáħ פַּתָּח	-
ă, ^a	a	hatáf patáh תְּבֶּרָת	-:
a,ā	a	qamáts, qaméts קַמֶץ, קָמֵץ	•
a,āh,â	a	קָמָץ הֵא	ָה
0	0	qamáts qatán קמָץ קטָן	•
ŏ,º,	0	ħatáf qamáts מְטַף-קָמַץ	τ:
0,ō,o ^w	0	hólem vav חֹלֶם וָו	j

131 Hebrew Alphabet

letter	name	sound	transcription
•	hólem קֹם	0	o,ō
ት	shurúq שורוק	u	u,ū
••	qubbúts קבוץ	u	u
	méteg ²⁴ מֶתֶג	open syllab	none [
-	maqqéf, maqqáf מַקּף, מַקּף	[hyphen] n	_
•	*dagésh ħazáq דָגֵשׁ חָזָק	[none]	doubled
•	*dagésh qal דָגשׁ קָל	[b,k,p]	[b,g,d,k,p,t]
ក	mappíq מַפִּיק	h ²⁵	h

NOTE: The *dagesh* is not used with the guttural letters $\neg$, ν , $\neg$, $\neg$, ν , $\neg$, $\neg$, ν . For a description and drill on *dagesh*, see the section "*Dagesh*, Syllables, *Shva*, and Accent."

(In this course, the symbol $\circ$ is sometimes used in order to show the accented syllable. It is a special symbol to help students read unfamiliar words. It is NOT a part of the Hebrew writing system. The Hebrew Bible has around thirty symbols that mark the tunes for singing the words and that mark accented syllables. The symbol $\circ$ is distinct from all of the Masoretic accent marks and is not to be confused with any one of them.)

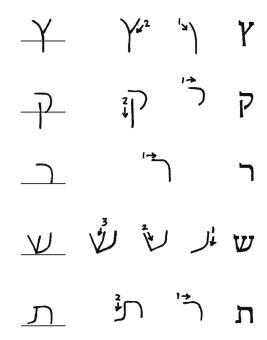
²⁴ מֶּתֶג is also called גַּעְיָה is also called אָמָם is also called אָמָם is also called אָמָם. It is a very short line under a consonant just after a Hebrew vowel שָׁמְעָה. "she heard." [Grammatically: sha-msá.] Méteg marks an open syllable.

²⁵ Mappiq looks like a dagesh in a word-final π h. It marks the he as a full consonant instead of being a silent vowel marker. The h with mappiq should be pronounced. Except for radio news broadcasts, it is usually neglected in Israeli Hebrew.

Learning to Write the Hebrew Alphabet

The numbered arrows show the correct and easiest way to write each letter.

7	1→	٦	_×_	× × * '\	×
<u>5</u>	, ,	5	<u> </u>	2+	ב
<u></u>	²×∕ .*∕	מ		26/2	
	Ö	ם		2 1→	٦
	ال	נ	<u> </u>	2 1 1 1 T	π
	}		_1_	+1	٦
	, ,			3) 12	T
<u> </u>	ال الأ	ע		² 1	П
9	(9)	פ	<u>U</u>	Ů	ט
5	C	η		\(\psi_1\)	ל
	₹ 1×	Y		(3)	۵

Hebrew Pronunciation

So far in the course, the student has not been required to pronounce Hebrew. That will begin to change with *Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two*. Below are some guidelines for pronunciation. These notes will help the student when trying to understand and appreciate many of the seemingly irregular sound changes that occur in Hebrew words.

Hebrew, as a Semitic language, used the tongue-root to produce many of its sounds. Please study the the mouth-throat diagram at the end of this pronunciation guide in order to know where the tongue-root is located.

The most conspicuous sounds are *Sayin* and *het*. They are formed by retracting the tongue-root towards the back of the pharyngeal cavity [throat, below uvula]. These two consonants are still pronounced today in the Oriental Israeli pronunciation. *Sayin* is voiced, *het* is voiceless.

However, several consonants were also pronounced with a constricted tongue root, even though such pronunciations are no longer used today. v, v, v were actually just v, v, v pronounced with the tongue-root retracted into a constricted pharynx at the same time. Today, v and v are pronounced the same, v. Also, v and v are pronounced the same, v. v is distinguished from v by using an affricate, v is tongue-root is only retracted for the consonants v and v and v are pronounced the same, v is distinguished from v by using an affricate, v is tongue-root is only retracted for the consonants v and v are v and v are v is distinguished from v by using an affricate, v is distinguished from v by using an affricate, v is distinguished from v by using an affricate, v is distinguished from v by using an affricate, v is distinguished from v by using v is distinguished from v by using v is distinguished from v by using v is distinguished from v by v is distinguished from v is d

As can be imagined, pronouncing sounds with the tongue in the mouth while simultaneously retracting the tongue-root into the pharynx can cause surrounding vowels to have a slightly different sound. Many of the rules about how Hebrew words change their shapes are the result of this tongue-root phenomenon. For example, the guttural consonants ν , π , π , κ have a preference for α vowels ____. This preference for α is especially strong in α and α het. These two consonants require so much energy to produce, relatively speaking, that they also developed the helping vowels at the end of words like משר vowels are not counted in the grammar as additional syllables but are considered part of the final consonant. This may be more easily understood from the history of the language. A Second Temple name like מול did not have a final α vowel, only the consonant α was heard, so it was added to the writing system when the vowels were recorded at the end of the first millenium CE.

Pronunciation Tips²⁶

- 1. Use ε/e as a rest sound and as the sound when pausing to think.

  This is the sound that Israelis use and will naturally provide the correct starting point for the tongue when executing speech. Note: 'uh' or 'um' is distinctly English and non-Hebrew.
- 2. Vowels should be clear Spanish *i*, *e*, *a*, *o*, *u*.

There is no Hebrew sound like t in English 'bit' and 'hit'. Hebrew only has the sound of i in English 'beet', 'heat'. There are no y or w vowel-glides to the vowel sounds e, o. Those vowels must be practiced to be clean, i.e., without the characteristic English tightening at the end of similar English vowels. Also, w is always like English 'boot' and never like English 'put'.

²⁶ An Israeli pronunciation will give the student the easiest access into further Hebrew studies. This includes working with other dialects like the Hebrew of the Dead Sea Scrolls, mishnaic Hebrew and Israeli scholarly literature. An Israeli pronunciation also serves as a standard when meeting people from around the world who come from many different linguistic backgrounds.

- 3. Consonants made with the tip of the tongue, e.g., *t*, *d*, *n*, *l*. *T*, *d*, *n*, *l* are regularly made with the tongue-tip slightly more forward than in English, against the back of the teeth. Hebrew does not use interdental sounds, as in English 'the', so the tongue is freer to move forward than in English, without ambiguity. Especially contrastive for *lamed* 'b is the English *ull* sound. English "pull" has the back of the tongue bunched/tightened. Hebrew does not use that *l* but has a relaxed *l*, like the "ll" in English "pill".
- 4. Hebrew *p*, *t*, *k* are spoken with less breath following the consonant. *P*, *t*, *k* are only moderately aspirated in comparison to English, yet stronger than Spanish. The Hebrew *t* is half-way between the *t* in English 'top' and 'stop'. Hold your hand to your lips to feel this difference.
- 5. ¬ resh is commonly made with a *uvular trill* at the beginning of a syllable. At the end of a syllable the trill is stopped or swallowed and often not recognized by English-speaking students. NOTE WELL: a uvular trill is not like a Spanish tongue-tip trill and it is even farther back in the throat than the French velar-fricative r.

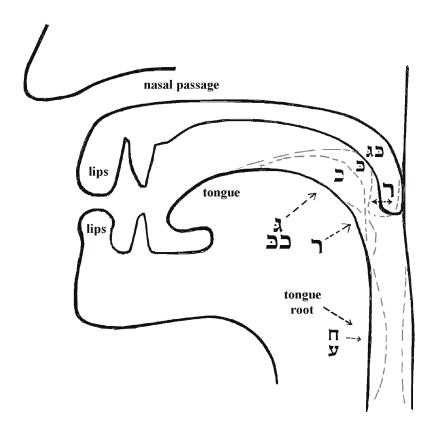
It often takes one to two months of practice for this sound to become relatively smooth for a language learner. If, after two months, the student simply cannot produce the sound, then a Spanish/Arabic tongue-tip trill can be used as a substitute. Practice gargling before giving up! Your mouth probably can do a gargle/trill, even if it feels strange or ridiculous at first.

- 6. Both *Sayin* and *het* are made in the pharynx, not in the mouth. Both *Sayin* and *het* are correctly produced by retracting the root of the tongue in an attempt to constrict the throat channel well below the uvula. See the mouth diagram on the following page. The *het* n is produced without simultaneous vocal chord vibration, i.e., without voicing, in the same way that *p, t, k* are voiceless. *Sayin* v is produced with simultaneous voicing, like *b, d, g*. Notice that these sounds are quite distinctive from, and do not equal, the so-called German *ch* in 'achtung', or the glottal stop in 'oh-oh'. That German *ch* sound is made at the same point in the mouth as a *k* and is not a pharyngeal sound at all. It is a soft *kaph, kaf rafa,* as in א. The *pharyngeal fricative* sounds, *Sayin* and *het,* are minority sounds in Israel and used by Oriental Jews. They are official for Voice of Israel announcers and are regularly heard on radio news announcements.
- 7. In general, the quality of speech is more open and hollow in Israeli Hebrew.

  This last quality will sometimes give the impression of being slightly lower on a musical scale. The best learning technique is to listen carefully and practice mimicking. It can effectively be practiced at the same time as practicing tip 1 above, ε.

A person cannot practice all of the above at once. Take one at a time, work on it for a day or two while memorizing dialogues in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two*. Then move on to another item. Review all items later. A significant improvement in accent should become noticeable after a couple of months.

Mouth with Positions of Some Hebrew Sounds

The Hebrew alphabet, in order, right-to-left:

אבגדהוזחטיכ למנסעפצקרשת

Dagesh, Syllables, Shva and Accent

The following introduction to special features of the spelling system is optional, but highly recommended. PLEASE REMEMBER: it is always possible to learn the spelling system by learning the spellings of individual words. For practical language learning, a person only needs to know *how* to spell a particular word. However, students planning to continue in biblical studies will want to know *why*. Some introductory principles follow. In Hebrew grammar, a class's knowledge of the following principles is usually assumed of all students beyond a beginning level. The following drills may also be completed after some or all of the picture reading lists have been completed.

Dagesh דָגָש

A dot called אַזָּש dagesh is used in consonants²⁷ for two functions.

1. The דְגֵשׁ קַל dagesh qal "light dagesh" may be added with a select group of consonants דָּגָשׁ קַל dagesh qal "light dagesh" may be added with a select group of consonants are often called by an acronym begedkefet or begadkefat. The basic rule for begedkefet letters is that when following a VOWEL they do NOT have dagesh qal added. However, when begedkefet letters follow a consonant they are written with dagesh. This spelling rule is an automatic process that is not related to meaning. Some words change their shape in different contexts. Notice ב" a son" ben in the phrase ב" and a son" uven.

Today, three of these consonants have different pronunciations.

a = b a = v a = k a = x (The symbol x is like German ch.) a = b a = x

Three are pronounced the same with, or without, dagesh qal.

Originally, all Hebrew *begedkefet* consonants were hard stops. Probably until the time of the judges the *begedkefet* letters had one pronunciation: b, g, d, k, p, t. By the Second Temple times, 520 BCE to 70 CE, these six letters had developed an alternative soft, fricative pronunciation: v (either like in English or Spanish), γ (a voiced velar fricative, like in Modern Greek $\gamma \alpha \mu \mu \alpha$), δ (like "th" in English "this", a voiced interdental fricative), x (a velar fricative, like "ch" in German *achtung*), f (like English), θ (like "th" in "theatrical", a voiceless, interdental fricative). When following a vowel, these *begedkefet* letters were soft, when following a consonant they were hard. The writing system developed by the Masoretes preserved this sound distinction with a dot they called *dagesh*. Today in Israel, the pronunciation is halfway between the original system and the Masoretic system. Three *begedkefet* letters have two pronunciations, $\mathfrak{D}$, $\mathfrak{D}$, and three letters have one pronunciation $\mathfrak{D}$, $\mathfrak{D$

2. The *dagesh* could also mark a lengthened consonant. It was pronounced momentarily longer. A lengthened consonant would function as a double consonant, one consonant would close a syllable and the same consonant would begin the next syllable. Grammar books call this דָגשׁ חָזָק dagésh ħazáq "strong dagesh". Thus, הַבִּיִת hab-báyit, and הַּבְּל hil-lél. In modern Hebrew, these lengthened

²⁸ Begadkefat letters receive a dagesh whenever beginning a word of a new phrase or when following a closed syllable, i.e., when following a consonant, not a vowel.

consonants are not pronounced differently and they are not distinguished on the recordings in this course. ²⁹ (*Dagesh* is not used with the guttural letters ^{29} , ^{7} , ^{7} , ^{7} , ^{7} , ^{7} , ^{8} .)

NOTE WELL:

- If a begedkefet letter follows a vowel within a word, and still has a dagesh, then that dagesh is זְּגֵשׁ חַזִּק, the lengthening [doubling] dagesh hazaq, mentioned in point two.
- If a begedkefet letter has dagesh and follows a shva (ְ), the shva is silent and the dagesh is לומ קל dagesh qal.

These will be drilled below. (Some students may wish to practice the Reading Lists 1-10 before any written exercise.)

Written Exercise 1, Drill on dagesh qal and dagesh ħazaq

The purpose of the drill is to practice analyzing and giving a name to the different kinds of dagesh in a written word. The following words have a dagesh. Please state whether the dagesh is דְגֵשׁ חָלִי dagesh qal or דְגֵשׁ חָלָי dagesh ħazaq. The first three answers are provided. (Some words below may have two dagesh, either two of the same kind or a דְגֵשׁ חָלִי dagesh qal and a דָגֵשׁ חָזָי dagesh ħazaq.) Answers are found in the back of the book.

	Hebrew word	write the kind of <i>dagesh</i>	write the doubled consonant with English letters IF dagesh ħazaq is used
1.	בַּאֲבָנִים	דָּגֵשׁ קַל	(no dagesh ħazaq)
2.	מַקּיפָה	רָבֵשׁ חָוָק (so write→)	ma qq ifa
3.	בַּכַּד	דָּגֵשׁ קַל, דָּגֵשׁ חָזָק	ba kk ad
4.	פוגש		
5.	קְטַנָּה		
6.	מְסַפֵּר		
7.	כַּלָּה		
8.	מֶרְכָּבָה		
9.	ַלַהָּנְתָּנְ		
10.	ַהַפְּרִי		
11.	אָרָי		
12.	וּמִגְדָּל		

²⁹ One verb pattern is built around a lengthened (doubled) consonant in the middle of the word, e.g., *hillel* 'he praised', *dilleg* 'he jumped', *dibber* 'he spoke'. These are now pronounced *hi-lel*, *di-leg*, *di-ber*.

139 Hebrew Alphabet 13. בְּכוֹס _____

14. הַקְּטַנָּה _____

וז. בּוֹפוּתַ

A Special pataħ: Patáħ genuvá אַנוּבָה "stolen pataħ"

Why is רוּחַ "wind, spirit" pronounced as rúah?

With ח het, y sayin and ה he-mappiq at the end of a word, a special situation develops if the vowel immediately before it is not an a sounding vowel. An extra patah a is inserted and pronounced before the het, sayin or he-mappiq. This means that a word like יל "tablet, board" is pronounced as if it where spelled הַל יל But grammatically, של is considered one closed syllable in Hebrew, not two syllables, and no alef is ever used. (The symbol shows the accented syllable and is a special symbol in this book to help students. It is not a part of the Hebrew writing system.) Notice the differences in the following words.

```
"being opened" niftáh [no patáh gnuva is needed because the preceeding vowel was an
       נפתח
                a, a gamáts.]
       הושע
                "save!" [no patáħ gnuva is needed because the preceeding vowel was an a, a patáħ.]
     הוֹשׁיׁיע
                "he saved" [pronounced hoshia?.]
    הוֹשׁיׁיעה
                "she saved" [pronounced hoshisa. The "he" is silent and the sayin is pronounced before
                the "a" vowel.]
     ישוּע ֿה
                "salvation" [pronounced yeshu Sá.]
      บา ็ชาู
                "Yeshua?" [pronounced yeshúa?.]
  הוא מבּ ֿיע
                "he is expressing, saying" [pronounced hu mabias.]
  הַיא מבַיעה
                "she is expressing, saying" [pronounced hi mabisá.]
                "he opened"
        פֿעת
                "to open" [pronounced liftóaħ.]
       לפתח
ש ֿער פּת ֿוּח
                "open gate (m)" [pronounced patúaħ.]
דַּלַת פָּתוּחַה
                "open door (f)" [pronounced ptuħá.]
  הוא גבוֹה
                "he is tall" [pronounced hu gavóah.]<sup>30</sup>
                "she is tall" [pronounced hi gvohá.]
  היא גבוהה
```

Closed and Open Syllables

All Hebrew syllables and all Hebrew words begin with a consonant³¹. In בַּיִּת 'house', the first consonant is bet. Alef א and sayin v are considered consonants. In אוֹכֵל 'is eating', the first consonant is alef. This is a glottal stop, that is, like the 'nothing' before the vowels in English 'uh-oh'. Practically, it

³⁰ *Gavóah* is the correct way to pronounce this word in both biblical Hebrew and modern Hebrew, though it is frequently mispronounced *Gavóha* in modern dialects.

The one exception is a special circumstance with the word 'and' where it is pronounced u 1. It is as though it were 18.

may be ignored by students in pronunciation. However, in עָל 'on, upon', the *sayin* is quite distinct from *alef* when properly pronounced. Whether or not the student learns to pronounce this correctly, it is still a consonant in the Hebrew writing system.

There are two kinds of syllables, open and closed. *Open* syllables end in a vowel. *Closed* syllables end in a consonant. A word like סוס 'horse' is one syllable. It starts with a consonant, contains a vowel, and ends with a consonant: *sus*. It is a closed syllable. The following words all end in a consonant. They are words with one closed syllable.

```
אָישׁ 'man' 'ish

אָדָ 'fish' dag

דָּי 'hand' yad

יhorse' sus

יhe stood up' qam

שנד 'he returned' shav
```

A linguistic abbreviation for the syllable shape is CVC, which stands for Consonant-Vowel-Consonant.

Some single syllable words end in a vowel. They are open syllables. PLEASE NOTE: for the spelling, some of those words will have an extra letter (*alef* or *he* or *yod* or *vav*) written as part of the vowel. Nevertheless, the sound of the word ends in a vowel and these are open syllables.

```
'he'. הוא is pronounced hu, like the English question word "Who?".
הוא
        'she'. אָה is pronounced hi, it rhymes with the drink 'tea' and the insect 'bee'.
היא
בוא
        'come!' בוא is pronounced bo.
        'he came'. אָב is pronounced ba, rhymes with 'a' in 'father'.
 בא
        'this'. זה is pronounced ze. The -ה is silent.
 זה
 לי
        'to me'. Rhymes with English 'tea'/'bee'.
 לוֹ
        'to him'. Pronounced lo.
לא
        'not'. Also pronounced lo.
        'because, that'. ki rhymes with English 'key'.
 בנ
        'thus, like that'. Pronounced ko.
 כֹה
```

Most Hebrew words have more than one syllable. Consider הֹלֵלָן 'is walking'. This has two syllables: הוֹלֵלְ 'is walking'. The first syllable in הוֹלֵלְ is called an *open syllable* because it only has a consonant and a vowel. The second syllable is a *closed syllable* because it ends in a consonant. The following words have an open and a closed syllable:

```
י הוב 'he wrote' ka-tav
'he rode' ra-xav
'is writing' ko-tev
```

A word may have all open syllables:

```
יthey built' ba-nu
יhe built' ba-na. The ה is silent, there is no mappiq dot.
יhe saw' ra-a. א marks a glottal stop<sup>32</sup>, and the ה is silent.

'I built' ba-ni-ti. There are three open syllables.
```

NOTE WELL: A dagesh in a consonant that follows a vowel is a doubling dagesh, dagesh hazaq. A dagesh hazaq always closes one syllable and begins a new syllable. זַבְּרוֹ 'speak'. The dagesh in ב

³² In normal speech, Israelis usually drop out glottal stops.

follows a vowel and is doubling dagesh דָגשׁ חָזָק. Therefore, the syllable pattern would be dab- b^e ru. Dab would be a closed syllable and b would begin a complex syllable that remains open b^e ru.

Open syllables end with vowels. *Closed syllables* end with consonants. There are three written possibilities for a closed syllable: 1) there is a word space after the syllable, that is the consonant after the vowel ends a word, 2) the consonant after the vowel has *dagesh*, which by logic³³ must be doubling *dagesh*, 3) the consonant after the vowel has a silent *shva*.

Vocal Shva and Silent Shva

Notice the following word: תְּקְטֵּל, pronounced *tiq-tol*. Both syllables are closed. In the middle of a word, a special symbol was created to mark 'no vowel' [_]. This symbol is called *shva* .

Shva can be pronounced in two different ways.

- a) When shva closes a syllable it is silent, like ק in תקטל tiq-tol.
- b) Shva can also begin a syllable and is vocal. It is pronounced like a short [$_{\circ}$] and [$_{\circ}$]. In such a case, shva is an unaccented, half-vowel. The shva under: תַּקְטָלִי tiq-teli. The shva under $_{\circ}$ is silent and ends the syllable tiq. The shva under $_{\circ}$ begins the next syllable and is pronounced like the vowel segol [$_{\circ}$]. For the purposes of the grammar, $_{\circ}$ teli is considered one complex syllable. The shva under $_{\circ}$ is considered one complex syllable.

So how does a new reader know when the *shva* is beginning a new syllable? How does a reader know when a *shva* is ending a closed syllable and is silent? There are some guidelines that may help.

1. Whenever shva begins a word, it is the vocal e.

```
יְדַבֵּר דְּבָרִים 'he will speak words' yedabber devarim 'covenant, agreement' berit 'little bit' me'at 'write!' ketov
```

This rule should appear natural. Obviously, at the beginning of a word the *shva* is beginning a syllable.

2. When two *shva's* occur with two consecutive consonants, the first *shva* is silent and ends a syllable, and the second *shva* is vocal *e*.

```
תְּקְטְלֵי tiqteli
mish-pe-ħo-te-xem 'your families'
יְּכְתָּבוּ 'yixtevu 'they will write'
```

Hebrew only allows one syllable with a half-vowel to be joined to a following syllable. Consequently, only the second *shva* can be vocal.

³³ If a *dagesh* is in a consonant following a vowel, it cannot be a *dagesh qal* for a *begedkefet* letter since they only add a *dagesh* when NOT following a vowel sound.

³⁴ As a *half-vowel*, it is taking the place of a full vowel that dropped out of a word. Consider what happens to many verbs when they go from the singular to the plural: יָלִתְּבֹּי yixtov 'he will write', 'yixtevu' 'they will write'. The full, long o vowel dropped to a very short vowel, vocal shva. Historically, vocal shva shows where a full vowel and thus where a separate syllable used to be.

³⁵ Students may ignore the question of whether $-t^e li$ is one complex syllable or two syllables in morphology. This only relates to explaining the *morphology* of the language, that is, why the shapes and spelling of the words are the way they are. A person can learn a language and read its literature without knowing why all of the words are spelled the way they are.

3. When shva is under a letter with a dagesh, the shva is vocal e.

יְדַבְּרוּ	'they will speak' yedabberu ³⁶
עַמְּךָ	'your people' 'ammexa ³⁷
שלמו	'pay!' shallemu ³⁸

There is a natural reason for this rule. If the *dagesh* is at the beginning of a word, then the *shva* would have been vocal anyway, according to rule 1. If the *dagesh* is in the middle of a word then it is either a *begedkefet* letter following a *silent shva*, or it is a doubling *dagesh*. If the *dagesh* in the *begedkefet* letter is following a *shva*, then rule 2 would apply and the *dagesh* is starting a new syllable. If the *dagesh* is following a vowel then it is a doubling *dagesh*, which is closing one syllable and starting a new syllable.

4. When a consonant with shva follows an unaccented, long vowel, then the shva is vocal e.

כּוֹתְבִים	'are writing' kotevim ³⁹
וַיִּיטְבוּ	'and they were good' vayyitevu
יֵצְאוּ	'they will go out' yetse'u

This rule will help you understand the spelling system but it does not reflect the way Israelis talk today. Notice that the unaccented long vowel completes an open syllable. Thus, the following consonant is beginning a new syllable.

For review, here is a list of long and short vowels (students should learn which symbol is considered a long vowel and which symbol is considered a short vowel for each vowel sound):

For the sounds	u	0	а	e	i
The long vowels are	1		•		' .
The short vowels are		•	_	v	

5. All *composite shva's* are to be pronounced.

³⁶ Grammatically, the 2 syllables would be yedab--beru. Israelis pronounce this as three syllables: *ye-da-bru*.

³⁷ Israelis will drop this vocal *shva* and pronounce '*am-xá*.

³⁸ Israelis will drop this vocal *shva* and pronounce *shal-mu*.

³⁹ Israelis will drop this vocal *shva* and pronounce *kot-vim*.

⁴⁰ Unfortunately for people learning to spell Hebrew, Israelis almost never pronounce vocal *shva* when it follows a grammatically long vowel. They turn the previous open syllable into a closed syllable: *vay-yit-vu*, and *yets-u* when reading carefully, or *ye-tsu* in normal speech, dropping the *alef*.

⁴¹ For example, in יְּעְשֵּׁה 'he will do', the *Sayin* follows a short, unaccented vowel and should have closed the syllable. However, the *Sayin*, as a guttural letter, has attracted a *composite shva*, so this word is broken into *ya-Sase*. The *composite shva* is pronounced, of course.

143 Hebrew Alphabet

Written Exercise 2:

1.	Write the	consonant	that has a	שוא נח	silent shva:	יקטלוּ	

2. Write the consonant that has a שָׁנָא נָע vocal shva: תַּקְטָלִי

Look at the words in the following list. Copy the words into the right column **IF** they have a vocal *shva*. Then from the five *shva* rules, list the correct rule number. Do not copy the word if it only has silent *shva*. Answers in the back.

	Word	Copy, if vocal <i>shva</i>	Rule Number
3.	וַתִּבְכֶּינָה		silent shva
4.	ָשְׁפַ'ט	שפט	1
5.	וַיֵּשְׁבוּ		
6.	שִׁבְתָּה		
7.	וַתְּלַקִּט		
8.	לְבִלְתִּי		
9.	הַקּוֹצְרִים		
10.	תִּדְבָּקִין		
11.	וּקְרָא		4
12.	לִבְרֹתַ		
13.	-מִלְּפְנֵי		
14.	וַיַּחְתְרוּ		
15.	יַעֲלוּ		
16.	חשְבָה		
17.	מַלְכּוֹ		
18.	וַיִּּדְרוּ		
19.	בְּרִית		
20.	ۮؚٮٙڂۺڡ		

Written Exercise 3.

Please go over the following list and write "C" or "O" for each closed (C) or open (O) syllable. Vocal *shva's* are not counted as a separate syllable; they are a complex, extended-prefix to the following syllable. You may write eC and eO for these <u>extended</u> syllables. Three examples are given. Answers in the back.

una co ro	tinese <u>extended</u>	symmetric examples are g
		syllables
1.	יִקְטְלוּ	С—еО.
2.	תִּקְטְלִי	
3.	וַתִּבְכֶּינָה	C—C—O—O
4.	ישְׁפִּיט	
5.	וַיִּשְבוּ	С—О—еО
6.	שִׁבְתָּה	
7.	וַתְּלַקָּט	
8.	לְבִלְתִּי	
9.	הַקּוֹצְרִים	
10.	תִּדְבָּקִין	
11.	וּקְרָא	
12.	לִבְרֹחַ	
13.	-מִלְּפְנֵי	
14.	וַיַּרְרוּ	
15.	יַעֲלוּ	
16.	חִשְּבָה	
17.	מַלְכּוֹ	
18.	וַיִּדְרוּ	
19.	בְּרִית	

20.

בַּתַבְתֵּם

Accent

Most Hebrew words are accented on the last syllable. Some words are accented on the syllable before the end. Words are never accented on a consonant with *shva* or on a consonant before a vocal *shva*. (In this course the symbol $\circ$ shows an accented syllable and is an optional, special symbol to help students. It is not a part of the Hebrew writing system.)

Distinguishing long qamats a from short qamats qatan o

Knowing the rules about *shva* can help in distinguishing long *qamats* a from short *qamats* o. Closed, unaccented syllables must have a short vowel, so any *qamats* in a closed, unaccented syllable is o. This is probably the most important special spelling rule for beginning students. Closed, unaccented syllables must have a short vowel, so any *qamats* in a closed, unaccented syllable is o.

```
שׁכְבָּךְ "your lying down" can only be shoxbexá. Why?
```

Ans.: There are two *shva* 's so the second *shva* is vocal -*be*- -בְּ-. Then the previous syllable cannot be accented and the first *shva* is silent and closes the syllable. Therefore שָׁלָּ- is a closed, unaccented syllable and can only have a short vowel. Short vowel *qamats* is the symbol for "o" *shox*- שָׁלָ-. (The child's answer, "just because" is also correct but receives zero points in university settings.)

However, there are two common, semi-exceptions to the above. Many 3rd person plural past-tense verbs and the 3rd feminine past-tense verbs have a long *qamats* in the first syllable:

הָלַרְ	'he walked' he	a–láx
הָלְכוּ	'they walked' he	$a-l^exu$
הָלְכָה	'she walked' he	a–l ^e xá
בְבַשָּ	'he lay down'	sha–xáv
שָׁכְבוּ	'they lay down'	sha–x ^e vú
שַׁכְבַה	'she lay down'	sha–x ^e vá ⁴²

These long a vowels MAY be marked with a small line [,], called méteg מֶתֶג 'horse-mouthbit', but manuscripts and printed editions are not completely consistent in its marking and a student cannot rely on it:

הָלְכוּ	'they walked' h	a–l ^e xú
הָּלְכָּה	'she walked' h	ea–l ^e xá
שָׁכְבוּ	'they lay down'	sha–x ^e vú
שָׁכְבָה	'she lay down'	sha–x ^e vá

Meteg is usually not marked in this course. It is safer and easier to remember that the *qamats* in a 3p past tense and a 3fs past tense is long and pronounced a. The recordings will help the student internalize this in $Part\ Two$.

⁴² Israelis drop this vocal *shva* in their reading so that these words sound like *hal-xú*, *hal-xá*, *shax-vú*, *shax-vá*. The recordings follow this practice.

⁴³ After mastering the Picture Lessons through listening, you may now begin reading the written words of those Picture Lessons in Chapter Twelve. The reading lists give you a controlled, safe environment for practicing your reading. Please read each list at least twice, once with the recording, and once without the recording.

Reading Lessons קְרִיאָה

The reading lessons use the same recordings as the picture lessons on CD 1, CD 2, and CD 3. Look at the writing and listen to the recordings. You may repeat what you hear, but the focus at this stage of learning is associating the audible sound with the written texts. You should read a lesson at least once with the recording and once without the recording.

הָאִישׁ הַגָּדוֹל	.29	סוּס	.1
הָאִישׁ הַקָּטֹן	.30	סוּס	.2
הַפּוּס הַנָּדוֹל	.31	איש	.3
הַסּוּס הַקָּטֹן	.32	אִיש	.4
הַתְּמוֹר הַקָּטוֹן	.33	הַפּוּס	.5
הָאִשָּׁה הַקְּטַנָּה	.34	הָאִישׁ	.6
הָאִשָּׁה הַגְּדוֹלָה	.35	בַּיִת	.7
בֵּיצָה	.36	בַּיִת	.8
הַבֵּּיצָה הַגְּדוֹלָה	.37	הַבַּיִת	.9
הַבִּּיצָה הַקְּטַנָּה	.38	סוּס	.10
הָאִשָּׁה הַגְּדוֹלָה	.39	רְוַמוֹר	.11
הָאִשָּׁה הַקְּטַנָּה	.40	רְוַמוֹר	.12
חֲמוֹר	.41	אָשָה	.13
סוּס	.42	אָשָׁה	.14
בָּשָׂר	.43	בֵּיצָה	.15
בָּשָׂר	.44	בֵּיצָה	.16
לֶתֶם	.45	הָאִשָּה	.17
לֶתֶם	.46	הָאִישׁ	.18
בָּשָׂר	.47	הַבַּיִת	.19
לֶתֶם	.48	הַבּיצָה	.20
הַבָּשָׂר הַבָּשָׂר	.49	ּדָג	.21
הַבִּיצָה	.50	ּדָג	.22
הַדָּג	.51	הַדָּג הַגָּדוֹל	.23
הַלֶּחֶם	.52	הַדָּג הַגָּדוֹל	.24
הָאִיש	.53	הַדָּג הַקָּטֹן	.25
הָאִשָּׁה	.54	הַדָּג הַקָּטן	.26
שֵׁלְחָן	.55	הַבַּיִת הַגָּדוֹל	.27
שֵׁלְחָן	.56	הַבַּיִת הַקָּטן	.28

- 85. תֶּרֶב
- .86 מֶרֶב
- .87 הַמוֹר
- 88. תֶרֶב וַחְמוֹר
- 89. קרֶב וְלֶחֶם
- 90. אִישׁ וְחֶרֶב
- 91. הַּחֶרֶב הַגְּדוֹלָה
- .92 הַּחֶרֶב הַקְּטַנְּה
- 93. הַּחֶרֶב וְהַשֻּׁלְחָן
  - 94. הַבַּיִת הַקָּטוֹן
  - 95. הַבַּיִת הַגָּדוֹל
  - 96. הַשָּׁלְחָן הַקָּטוֹן
- 97. הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַדָּג
- 98. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַדָּג
  - 99. הַסוּס הַגַּדוֹל
  - 100. הַבָּשָׂר וְהַבֵּיצָה

- 57. הַשֶּלְחָן הַקָּטוֹ
- 58. הַשָּׁלְחָן הַגָּדוֹל
- 59. הָאִישׁ אוֹכֵל אֵת הַלֵּחֵם
- .60 הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם
- 61. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם
- 62. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם
  - .63 הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַדָּג
  - -64. הָאִישׁ אוֹכֵל אֵת הַבָּשָׂר
    - .65 הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַדָּג
  - 66. הָאִשָּה אוֹכֶלֶת אֶת הַדָּג
- הַ הָאִשָּה אוֹכֶלֶת אֶת הַבְּשָׁר. 67
- הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם 🚳
- %. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַבּּיצָה %
  - רּ, הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַבּּיצָה .70
    - חמור. חמור
      - 72. סוס
    - 73 איש וסוס
    - איש וְאִשָּה. 74
    - 75. דָג וְשֵׁלְחָן
      - 76. דָּג וְלֶחֶם
    - 77. לֶחֶם וּבֵיצָה
    - 78. בָּשָׂר וּבִיצָה
    - רָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַבָּשָׂר .79
  - 80. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַבִּיצָה
    - 81. הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם
  - גל הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם. וְאֶת הַבֵּיצָה
    - .83 הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה
    - 84. הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם

.1	הָאִשָּׁה	.31	הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם ושׁוֹתֶה אֶת במים
.2	הַבִּיצָה	22	הַמַּיִם. האיניה אורלת את הלחת
.3	הַדָּג	.32	הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם. בעונה ווויפר עם במנם
.4	הַסוּס	.33	הָאִשָּׁה שׁוֹתָה אֶת הַמַּיִם.
.5	הַתְמוֹר	.34	הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם וְשׁוֹתָה אֶת הַמַּיִם.
.6	ַהַּמֶּרֶב	.35	הַבּוֹס עַל הַשֶּׁלְחָן הַכּוֹס עַל הַשָּׁלְחָן
.7	הַשֵּׁלְחָן	.36	הַכּוֹס עַל הַשֶּׁלְחָן
.8	הָאִיש	.37	הַתֶּרֶב עַל הַשֶּׁלְחָן הַתֶּרֶב עַל הַשֶּׁלְחָן
.9	הַבַּיִת הַגָּדוֹל	.38	ַטעער פי טפּיזיטן פַּמַא
.10	הַשֵּׁלְחָן הַקָּטֹן	.39	בָּפֶא בָּפֶא
.11	הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַבָּשָׂר		
.12	פֿוֹס	.40	הַחֶרֶב עַל הַכִּסֵא בחבר חחת ברחני
.13	פוֹס	.41	הַחֶרֶב תַּחַת הַכְּסֵא
.14	מַיִם		
.15	כּוֹס מַיִם		
.16	פוֹס הַמַּיִם	.44	
.17		.45	
.18		.46	· ·
.19		.47	•
.20		.48	הַחֶרֶב עַל הַכּּוֹס
.21		.49	יָד
.22	•	.50	יָד
.23		.51	יַד הָאִישׁ
.24		.52	יַד הָאִשָּה
.25		.53	הַחֶּרֶב בְּיַד הָאִישׁ
.26	•	.54	הָאִישׁ אוֹחֵז בַּּחֶרֶב
		.55	הַכּוֹס בְּיַד הָאִישׁ
.27		.56	הָאִישׁ אוֹחֵז בַּכּוֹס
.28	ָהָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַבָּשָׂר.	.57	הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת בַּכּוֹס
.29	ָהָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַבָּשָּׁר וְאֶת הַבֵּיצָה.	.58	הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת בְּבֵיצָה
.30	הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם.	.59	הִיא אוֹכֶלֶת אֶת הַבֵּיצָה
	פּוֹס מַיִם פּוֹס הַמַּיִם הָאִישׁ שׁוֹתֶה אֶת הַמַּיִם. הָאִישׁ שׁוֹתֶה מֵיִם. הַסּוֹּס שׁוֹתֶה מֵיִם. הַסּוֹּס שׁוֹתֶה מֵיִם. הָאִשָּׁה שׁוֹתָה אֶת הַמַּיִם. הָאִשָּׁה שׁוֹתָה אֶת הַמַּיִם כּוֹס הַמַּיִם הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת בֵּיצָה הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַבִּיצָה ושׁוֹתָה הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַבָּשִׂר וְאֶת הַבִּיצָה. הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַבָּשִׂר וְאֶת הַבִּיצָה.	.46 .47 .48 .49 .50 .51 .52 .53 .54 .55 .56	יָד יַד הָאִישׁ יַד הָאִשָּׁה הַחֶּרֶב בְּיַד הָאִישׁ הָאִישׁ אוֹחֵז בַּחֶרֶב הַכּוֹס בְּיַד הָאִישׁ הָאִישׁ אוֹחֵז בַּכּוֹס הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת בַּכּוֹס הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת בְּכִּוֹס הָאִשָּה אוֹחֶזֶת בְּכִּוֹס

- ... הָאִשָּה אוֹחֶזֶת בְּכוֹס מַיִם.
  - .61 הִיא שוֹתָה אֵת הַמַּיִם.
  - .62 הָאִישׁ אוֹחֵז בְּכוֹס מַיִם
  - הוא שותה אֶת הַמַּיִם 63
    - .64 הָאִישׁ אוֹחֵז בְּבֵיצָה.
  - .65 הוא אוכל אֶת הַבִּּיצָה.
- .66 פוֹס מַיִם, דָּג וְלֶחֶם עַל הַשֵּׁלְחָן.
  - .67 הָאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַדָּג.
- .68 וְאַחֲרֵי כֵן הוּא אוֹכֵל אֶת הַלֶּחֶם.
- . וְאַחֲרֵי כֵן הוּא שׁוֹתֶה אֶת הַמַּיִם.
  - רָאִישׁ שָּׂבֵעַ .70
  - יַדג עַל פוּס מַיִם, בֵּיצָה, לֶחֶם, וְדָג עַל הַ הַשֵּׁלְחָן.
    - .הָאִשָּׁה אוֹכֵלֶת אֵת הַבֵּּיצָה.
- ַן הַיא אוֹכֶלֶת אֶת הַדָּג. וְאַחֲבִי כֵן הִיא אוֹכֶלֶת אֶת הַדָּג.
- . וְאַחֲרֵי כֵן הִיא אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם.
  - .ר. וְאַחֶרֵי כֵן הִיא שׁוֹתָה אֵת הַמַּיִם.
    - ַרָּאִשָּׁה שָּׂבֵעָה .76
    - . הַדָּג תַּחַת הַכְּסֵא.
    - .78 הַכּוֹס תַּחַת הַכְּּסֵא.
    - -. הַשַּׁלְחָן תַּחַת הַחֲמוֹר.
      - .80 הַכְּּסֵא תַּחַת הַחֲמוֹר.
    - .81 הַכּוֹס הַגְּדוֹלָה עַל הַסּוּס.
- .82 הָאִשָּׁה אוֹחֶזֶת אֶת הַכּּוֹס הַגְּדוֹלָה.
  - .83 הָאִישׁ אוֹחֵז אֶת הַחֶרֶב הַגְּדוֹלָה.
- .84 הָאִשָּׁה אוֹחֵזֵת אֵת הַכּּוֹס הַקְּטַנָּה.
  - .85 הָאִישׁ אוֹחֵז אֵת הַחֶרֶב הַקְּטַנָּה.
    - .86 בַּעַר
    - .87
    - ָרְאִישׁ וְהַנַּעַר .88
    - פּגַער אוֹכֵל בֵּיצָה .89

- .90 נַּעֲרָה
- אָשָׁה וְנַעֲרָה .91
- 92. הַדָּג בְּיֵד הַנַּעֲרָה
- .קּם וְדָג וְכוֹס מַיִם עַל הַשֵּׁלְחָן.
  - .94 הַנַּעֲרָה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם.
- .אַ וְאַחֲרֵי כֵן הִיא אוֹכֶלֶת אֶת הַדָּג.
- .96 ואַחֶרֵי כֵן הִיא שוֹתַה אֶת הַמַּיִם.
  - .97 הַנַּעֲרָה שְׂבֵעָה.
  - .% הַנַּעֲרָה אוֹחֶזֶת בְּחֶרֶב גְּדוֹלָה.
    - 99. יָד גְדוֹלָה
    - .100 יַד קְּטַנָּה

מַבְחָן 1-2

- הַאִישׁ
- הַחֶרֶב בְּיַד הָאִישׁ 📑
  - הַכּוֹס הַגְּדוֹלָה
- הַנַּעֲרָה שׁוֹתָה אֵת הַמַּיִם.
  - הַחֶרֶב תַּחַת הַכְּפֵא.
  - הַאִישׁ אוֹכֵל אֶת הַדַּג.
    - ז בַּיִת
  - הַבִּיצָה תַּחַת הַשֵּׁלְחָן.
- הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת אֶת הַלֶּחֶם.
  - ַהַנַּעֲרָה וְהָאִשָּה וּ

הַנַּעֲרָה אוֹכֶלֶת אֶת הָעֲנָבִים	.30	אָישׁ וְנַעַר	.1
הָאִישׁ וְהָאִשָּה אוֹכְלִים אֶת	.31	אָשָׁה וְנַעֲרָה	.2
ָהָעֲנָבִים		סוּס	.3
הַנַּעַר וְהַנַּעֲרָה אוֹכְלִים אֶת	.32	חֲמוֹר	.4
הָעֻנָבִים יי.		ּגָּמָל	.5
שָׁלשׁ נְעָרוֹת	.33	הַגָּמָל	.6
שְׁלשׁ הַנְּעָרוֹת אוֹכְלוֹת אֶת הָעֲנָבִים	.34	הָאִישׁ רוֹכֵב ׁ עַל חֲמוֹר	.7
שְׁלשׁ הַנְּעָרוֹת אוֹכְלוֹת לֶחֶם	.35	הַנַּעַר רוֹכֵב עַל חֲמוֹר	.8
יְאַחֲרֵי כֵּן הֵן שְׂבֵעוֹת יִאַחֲרֵי כֵּן הֵן שְׂבֵעוֹת	.36	הָאִישׁ רוֹכֵב עַל סוּס	.9
הַנַּעַר שָּׁם עֲנָבִים עַל הַשֵּׁלְחָן הַנַּעַר שָּׁם עֲנָבִים עַל	.37	הָאִישׁ רוֹכֵב עַל נָּמָל	.10
אַחֲרֵי כֵן הוּא שָׁם לֶחֶם עַל	.38	הָאִשָּה רוֹכֶבֶת עַל חֲמוֹר	.11
֖֖֖֖֓֞֞֞֞֞֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓		הָאִשָּה רוֹכֶבֶת עַל חֲמוֹר	.12
הַלֶּחֶם וְהָעֲנָבִים עַל הַשֵּׁלְחָן	.39	הָאִשָּה רוֹכֶבֶת עַל גָּמָל	.13
הָאִישׁ שָּׁם דָּג עַל הַשֵּׁלְחָן	.40	הָאִשָּה רוֹכֶבֶת עַל סוּס	.14
הַנַּעַר שָּׁם אֶת הַדָּג עַל הַלֶּחֶם	.41	מֶרְכָּבָה	.15
הָאִשָּה שָׁמָה בֵיצָה עַל הַשָּׁלְחָן	.42	הַמֶּרְכָּבָה	.16
הָאִשָּה שָמָה כוס מַיִם עַל	.43	סוּס וּמֶרְכָּבָה	.17
הַשֶּלְחָן		הָאִישׁ נוֹהֵג בְּמֶרְכָּבָה	.18
הָאִישׁ שָּׁם עוֹד לֶחֶם עַל הַשֵּׁלְחָן	.44	הַנַּעַר נוֹהֵג בְּמֶרְכָּבָה	.19
הַנְּעָרוְת שָׁמוֹת עוֹד לֶחֶם עַל	.45	הָאִשָּׁה נוֹהֶגֶת בְּמֶרְכָּבָה	.20
ָהַשֶּׁלְחָן		הָאֲנָשִׁים נוֹהְגִים בְּמֶרְכָּבָה	.21
הַנָּשִׁים שָּׁמוֹת עוֹד לֶחֶם וַצְנָבִים עַל הַשֵּלְחָן	.46	שְׁלשָׁה אֲנָשִׁים	.22
הַנְּעָרוֹת שָׁמוֹת עוֹד עֲנָבִים עַל	.47	שְׁלשֶׁת הָאֲנָשִׁים נוֹהֲגִים בְּמֶרְכָּבָה	.23
֓֟֝֟֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֟֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓		שְׁלשֶׁת הָאֲנָשִׁים אוֹכְלִים לֶחֶם	.24
הָאֲנָשִׁים שָׁמִים עוֹד לֶחֶם עַל	.48	וְאַחֶבִי כֵן הֵם שׁוֹתִים מַיִם	.25
הַשֶּלְחָן		וְאַחֶרֵי כֵן הֵם שְׂבֵעִים	.26
הַנְּעָרִיִם שָּׁמִים עוֹד לֶחֶם עַל	.49	עֲנָבִים	.27
ַ הַשָּׁלְחָן		עֲנָבִים	.28
כּוֹס הַמַּיִם נִשְׁפֶּכֶת	.50	הַנַּעַר אוֹכֵל אֶת הָעֲנָבִים	.29
הַמַּיִם נִשְׁפָּכִים	.51		
הַנַּעֲרָה צוֹחֶקֶת	.52	¹ This word may also be spelled without <i>vav</i> רבב. Likewise, רבב, נהגים, נהגים etc.	

^{.52} This word may also be spelled without vav רֹכֵב רֹכֵב tikewise, רֹכֵב etc.

- .82 הָאִשָּׁה יוֹצֶקֶת מַיִם
- פּז הָיא יוֹצֶקֶת מַיִם מִן הַכַּד אֶל. הַכּּוֹס
  - 84. הַנַּעֲרָה נוֹשֵאת אֶת הַכּּוֹס
  - 85. הַנַּעֲרָה שוֹפֶכֶת אֶת הַמַּיִם
  - אָר הָיא שׁוֹפֶּכֶת אֶת הַמַּיִם עַל... הַקַּרָקַע
- 87. הִיא שָּׁמָה אֶת הַכּוֹס עַל הַשֵּׁלְחָן
- אָל הַכּוֹס אֶל הַכּוֹס אָל הַכּוֹס .ss
  - 89. הַכּוֹס מְלֵאָה
  - .90 הִיא מְלֵאָה מַיִם
    - .91 הַכּוֹס נוֹפֶּלֶת
    - .92 הַּמַיִם נִשְׁפָּכִים
    - .93 הַנַּעֲרָה צוֹחֶקֶת
      - 94. הַכַּד נוֹפֵל
    - .95 הַמַּיִם נִשְׁפָּכִים
      - 96. האיש צוחק
        - 97. כַּד מְלֵא
  - אַלְחָן הַשַּׁלְחָן. הַפַּד הָמָלֵא עַל הַשַּׁלְחָן. 98
  - פוס בִיקָה עַל הַשֶּׁלְחָן. 99
  - 100. הַנַעֲרָה יוֹצֶקֶת מֵיִם אֶל הַכּּוֹס הַרֵיקָה

- 53. הָאִשָּׁה צוֹחֱקֶת
  - 54. הָאִישׁ צוֹחֵק
  - 55. הַלֵּחֶם נוֹפֵל
- .56 הַלֶּחֶם נוֹפֵל עַל הַקַּרְקַע
  - .57 הַנְּשִׁים צוֹחֲקוֹת
  - הַנְּעָרוֹת צוֹחֲקוֹת .58
- 59. הַכּוֹס נוֹפֶלֶת עַל הַקַּרְקַע
  - 60. הָאֲנָשִׁים צוֹחֲקִים
- הַנַּעַר מֵרִים אֶת הַכּּוֹס מֵעַל. הַקַּרְקַע
- 62 הוא שם אותה על השלחן
  - נּ. הַכּוֹס עַל הַשֶּׁלְחָן
  - 64. האיש מרים לחם
- .65 הוא שָם אותו עַל הַשֶּלְחָן
  - .66 הַלֶּחֶם וְהַכּוֹס עַל הַשֵּׁלְחָן
- הָאִישׁ מֵרִים אֶת הַכּוֹס מֵעַל .67 הַשָּׁלְחַן
  - 68. הוא אוחז בָּה
    - .69 הַכּוֹס הֵיקָה
- הַכּוֹס הַיִקָה. אֵין בַּכּוֹס מַיִם הַכּוֹס הַיקָה.
  - ַהָּיקָה הָאָישׁ אוֹחֵז בַּכּוֹס הָרֵיקָה. .71
  - 72 הוא שם אותה על השלחן
    - .73
    - 74. כַּד מַיִם
- קב מַיִם וְכוֹס רֵיקה עַל הַשָּלְחֵן .75
  - 76. הַאִּשָּה יוֹצֵקת מַיִם אֱל הַכּוֹס
- ר. הִיא שָׁמָה אֶת הַכַּד עַל הַשֵּׁלְחָן .77
- אַתְרֵי כֵן הִיא נוֹשֵׂאת אֶת הַכּּוֹס. 78
  - קים המים שותה את המים .79
    - .80 הַכּוֹס הֵיקָה עוֹד
  - 81. אֵין בַּהּ מַיִם הִיא הֵיקָה

154

אֵין הַנַּעַר עוֹמֶד	.31	כַּד מָלֵא מַיִם	.1
הוּא יוֹשֵב לְיַד הַמֶּרְכָּבָה	.32	הָאִישׁ יוֹצֵק מַיִם	.2
הָאִשָּה עוֹמֶדֶת לְיַד הַשֵּׁלְחָן	.33	הוא יוֹצֵק מַיִם אֶל הַכּוֹס	.3
גַּם הָאִישׁ עוֹמֵד לְיַד הַשֻּׁלְחָן	.34	הַכּוֹס מְלֵאָה מַיִם	.4
פּוֹס הַמַּיִם עַל הַשֶּׁלְחָן	.35	כַּד הַמַּיִם נוֹפֵל	.5
הָאִישׁ הוֹלֵךְ מִן הַשֻּלְחָן	.36	הַמַּיִם נִשְׁפָּכִים	.6
הוא בָא אֶל הַשֵּלְחָן	.37	עַתָּה הַכַּד רֵיק	.7
הָאִישׁ מֵבִיא עוֹד כּוֹס	.38	אֵין בַּכַּד מַיִם	.8
הוּא שָׁם אֶת הַכּוֹס עַל הַכּוֹס	.39	הוא רֵיק אֵין בּוֹ מַיִם	.9
שְׁתֵּי כוֹסוֹת עַל הַשֶּׁלְחָן	.40	גַּם הַכּּוֹס נוֹפֶּלֶת	.10
כּוֹס אַחַת מְלֵאָה מֵיִם	.41	עַתָּה הַכּוֹס רֵיקָה	.11
הַכּוֹס הָאַחֶרֶת רֵיקָה	.42	אֵין בָּה מַיִם	.12
הַכּוֹס הָרֵיקָה נוֹפֶּלֶת	.43	הָאִישׁ מֵרִים אֶת הַכַּד	.13
אֵין מַיִם נִשְׁפָּכִים	.44	גַם אֶת הַכּּוֹס הוּא מֵרִים	.14
הָאִשָּה מְקִימָה אֶת הַכּוֹס	.45	הוּא יוֹצֵק מַיִם אֶל הַכַּד	.15
הָאִיש הוֹלֵךְ	.46	מְן הַכַּד הוּא יוֹצֵק מַיִם אֶל	.16
הוּא מֵבִיא לֶחֶם	.47	הַכּוֹס	
הוא שָם אותו עַל הַשֶּלְחָן	.48	הִיא נוֹפֶּלֶת וְהַמַּיִם נִשְׁפָּכִים	.17
ַנַעַר בָּא אֶל הַשֶּׁלְחָן	.49	עַתָּה הַכּּוֹס רֵיקָה	.18
הָאִישׁ נוֹשֵא לֶחֶם מֵעַל הַשֶּׁלְחָן	.50	הָאִישׁ מֵרִים אֶת הַכּּוֹס	.19
הוא נותן אֶת הַלֶּחֶם לַנַּעַר	.51	הוּא מְמַלֵּא אֶת הַכּוֹס	.20
הַנַּעַר לוֹקַחַ אֶת הַלֶּחֶם מִן הָאִישׁ	.52	הוּא מְמַלֵּא אֶת הַכּוֹס מַיִם	.21
הַנַּעַר נושָא אֶת כּוֹס הַמַּיִם מֵעַל	.53	הַכּוֹס מְלֵאָה מַיִם	.22
הַשֶּלְחָן		הָאִישׁ בָּא אֶל הַבַּיִת	.23
"תֵּן לִי אֶת הַכּוֹס" (אומר האיש)	.54	הוּא בָא אֶל הַשֶּׁלְחָן	.24
הַנַּעַר נוֹתֵן אֶת הַכּוֹס לָאִיש	.55	אָשָׁה בָאָה אֶל הַשֵּׁלְחָן	.25
הָאִישׁ לוֹקַתַ אוֹתָהּ מָן הַנַּעַר	.56	הָאִישׁ עוֹמֵד לְיַד הַשֵּׁלְחָן	.26
הָאִישׁ שָּׁם אוֹתָהּ עַל הַשֵּׁלְחָן	.57	הַנַּעַר עוֹמֵד לְיַד הַמֶּרְכָּבָה	.27
נְעָרוֹת בָּאוֹת אֶל הַשַּׁלְחָן	.58	הָאִישׁ בְּמֶרְכָּבָה	.28
הַבֶּּתֶם עַל הַקַּרְקַע	.59	הוּא עוֹמֵד בַּמֶּרְכָּבָה	.29
		הַנַּעַר יוֹשֵב עַל הַקַּרְקַע	.30

- 86. הוא נוֹתֵן בֵּיצָה לַנַּעֲרָה
- אר הָיא לוֹקַחַת אֶת הַבֵּּיצָה וְצוֹחֶקֶת.
  - 88. אַחֲרֵי כֵן הִיא אוֹכֶלֶת אוֹתָהּ
    - מור הַנַּעַר רוֹכֵב עַל חֲמוֹר .89
    - אָל הַחֲמוֹר אֶל .50 הַנַּעַר רוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר אֶל הַנַּעֲרָה²
      - 91. הַנַּעַר נוֹתֶן בֵּיצָה לַנַּעֵרָה
    - יַּצְרָה לוֹקַחַת אֶת הַבּּיצָה פּיַנְה וַנְּעֲרָה וֹצַחָקת וִצוֹחֵקת
- 93. הִיא מְשִׁיבָה אֶת הַבֵּּיצָה אֶל הַנַּעַר
  - 94. הִיא שְּׁבֵעָה 95. הנער לוֹקח את הבּיצה ורוֹכַב
    - 96. הנער בּוֹכֵה
      - פּג הוּא שָׁב אֶל הַנַּצְרָה. 97
        - 98. הוא נותן לָהּ דָּג
          - 99. הִיא צוֹחֶקֶת
      - היא מְשִיבָה אֶת הַדָּג 100

מַבְחָן 4-3

- ו. הָאִשָּׁה רוֹכֵבֶת עַל גַּמָל
- 2. הַנְּעָרוֹת אוֹכְלוֹת לֵחֵם
- 3. הַנַּעַר לוֹקַחַ אֶת הָעֲנָבִים מִן הַנַּעֲרָה
  - 4. הָאֲנָשִׁים הוֹלְכִים מִן הַשֵּׁלְחָן
    - 5. הַנַּעֲרָה שָּׁבֵעָה
    - 6. הוּא הֵיק אֵין בַּכַּד מַיִם
      - 7. הַאָּישׁ מֶרִים אֶת הַכּּוֹס
        - 8. הַלֶּחֶם עַל הַקַּרְקַע
- פּ. הַנְּעָרִים שָׁמִים לֶחֶם עַל הַשֵּׁלְחָן.
  - 10. הַאִשָּׁה יוֹצֵקָת מַיִם אֵל הַכּוֹס
- ² In more full Hebrew style: הַנַּעַר רוֹכֵב עַל חֲמוֹר וְהוֹלֵך אֱל הַנַּעָרָה

- הַנְּעָרוֹת מְרִימוֹת אֶת הַלֶּחֶם מִן... הַקַּרְקַע
  - הן שָׁמוֹת אוֹתוֹ עַל הַשֵּׁלְחָן.
    - .62 הָאִשָּׁה נוֹשֵאת לֶחֶם
    - 63. היא נותנת לחם לאיש
  - הָאִישׁ לוּקַחַ אֶת הַלֶּחֶם וְאוֹכֵל A
    - 65. " לֶחֶם הַגֹן לִי לֶחֶם (אומרת נערה)
      - .66 הַנַּעַר נוֹתֵן לֶחֶם לַנַּעְרָה
    - 67. הַנַּעֲרָה לוֹקַחַת אֶת הַלֶּחֶם וְאוֹכֶלֶת אֹתוֹ
      - 68. " תָּנִי לִי עֻנָבִים " (הנער אומר)
    - 69. הַנַּעֲרָה נוֹתֶנֵת עֲנָבִים לַנַּעַר
    - 76. הַנַּעַר לוֹקַתַ אֶת הָעֲנָבִים מָן הַנַּעֲרָה
- ַרָה אַחֲרֵי כֵן הַנַּעַר נוֹתֵן עֲנָבִים לַנַּעֲרָה. אַ
  - ר. הַנַּעֲרָה לוֹקַחַת אֶת הָעֲנָבִים. וְאוֹכֶלֶת אוֹתָם
  - 73. כֹל הָאֲנָשִים אוֹכְלִים אֶת הַלֶּחֶם
    - כל הָאֲנָשִים שְבֵעִים 74
    - 75. כל הָאֲנָשִים הוֹלְכִים
    - 76. הַם הוּלְכִים מִן הַשֵּּלְחָן
      - 77. דָג בְּכוֹס
    - 78. הַנַּעַר לוֹקָחַ אֶת הַדָּג מָן הַכּּוֹס
    - רוּא שָׁם בֵּיצָה אֶל תּוֹךְ הַכּּוֹס .79
      - 80. הַבֵּיצָה בַּכּוֹס
      - 81. הַנַּעַר לוֹקַחַ אֶת הַבִּּיצָה מִתּוֹךְ הַכּּוֹס
        - .82 הַכּוֹס הֵיקָה
        - 83. אֵין בַּכּוֹס בֵּיצָה
        - 84. הָאִישׁ רוֹכֵב עַל חֲמוֹר
          - 85. הוּא רוֹכֵב אֶל נַעֲרָה

156

הַנַּעַר רוֹכֵב אֵל הַתִּאֵנָה הַנַּעַר נוֹתֵן עַנָבִים לַנַּעֵרָה .1 הוא קוטף תִּאֵנָה הִיא מִשִיבַה אֶת הַעֻנַבִים אין .32 .2 הַנַּעֲרָה לוֹקַחַת אוֹתָם הַתָּאֵנָה .33 הַנַּעַר הוֹלֵדְ .3 הַתְּאֵנָה בְּיַדוֹ .34 הוא בוכה .4 הַנַּעַר אוֹכֵל אָת הַתּּאֵנָה .35 הוא שב אל הַנַּערה .5 הוא קוטף עוד תּאָנַה .36 הוא נותן לה לחם גַם אוֹתַהּ הוּא אוֹכֵל .6 .37 הָיא לוֹקַחַת אֶת הַלֶּחֶם וָאוֹכֶלֶת נַּעֲרָה .38 אותו נַעַרַה בַאַה אֵל הַעַץ .39 אֵין הַנַּעַרָה מִשִּיבָה אֵת הַלֵּחֵם .8 הִיא מְבַקּשׁת תִּאֵנָה .40 הַנַּעַר הוֹלֵדְ .9 "תֵּן לִי תָּאֵנַה" הוא שַּמחַ .10 הַנַּעַר קוֹטֶף עוֹד תִּאֵנָה הוא רוכב על סוס הוא נותן אותה לַנַּעַרַה הוא רוֹכֵב אֵל בָּאֵר הִיא לוֹקַחַת אֵת הַתְּאֵנָה הַסוּס שוֹתֵה מַיִם .13 הִיא אוֹכֵלֶת אֶת הַתְּאֵנָה שְׁלשָׁה גְמַלִּים בַּאִים .14 הַנַּעַרַה מִבַּקּשָת עוד תּאֵנָה הֶם בַּאים אֵל הַבְּאֵר .15 ַהיא אוֹמֶרֶת " תֵּן לִי תָּאֵנָה" הַבָּאֵר .16 הַנַּעַר קוֹטֶף עוֹד תִּאֶנַה הגמלים שותים .17 הוּא נוֹתֵן אוֹתַהּ לַנַּעֻרַה הַנַּעַר צוֹחֵק .18 הִיא לוֹקַחַת אֵת הַתְּאֵנָה וִאוֹכֵלֵת הַנַּעַר עוֹלֵה עַל גַּמַל אותה הַנַּעַר רוֹכָב עַל גַּמַל הַחַמור נוֹהֵק .51 הוּא רוֹכֵב עַל גַּמַל הוא יורד מהחמור הַנַּעַר רוֹאָה חֵמוֹר הַנַער לוֹקט תַּאָנִים .53 הוא יורד מן הַגַּמַל הוא נותן את הַתּאֵנִים לַחֲמוֹר .54 הוא הוֹלֶךְ מִן הַגַּמַל .24 הַחֲמוֹר אוֹכֵל אוֹתַן .55 הוא הולך אל החמור הַנַּעֲרַה עוֹלַה עַל הַחֲמוֹר .56 הוּא עוֹלֵה עַל הַחֵמוֹר היא רוכבת על החמור .57 הַחֲמוֹר נוֹהֵק .27 הַנַּעַר נוֹהֶג בַּחַמוֹר מֶהָעֵץ .58 הַנַּעַר צוֹחֵק .28 איש .59 הוא רואה עץ יש לאיש חרב .29 .60 תָּאָנַה, עֵץ תִּאָנַה .30 יֵשׁ לַנַּעַר חֲמוֹר

- 92. וְהוּא שָׁם אוֹתָם בַּסַּל
  - 93. הַסַּל מָלֵא עֲנָבִים
- 94. הָאִישׁ נוֹשֵא אֶת הַסַּל
- פר הוא שם אותו על שכמו .95
- הָאִישׁ נוֹשֵׂא אֶת הַסַּל עַל שִׁכְמוֹ .96
  - שֶּׁכֶם הָאִישׁ .97
- אָל הָאָנְבִּים אֶל פּל הָעֲנָבִים אֶל. .98 הַגַּת
- 99. הוּא מַפִּּיל אֶת הָעֲנָבִים אֶל הַגַּת
  - 100. הַגַּת

- .62 יש לַנַּעֲרָה כּוֹס
- .63 יֵשׁ לָאִישׁ בַּיִת
- .64 גַּם יֵשׁ לָאִישׁ כֵּרֵם
  - 65. הַכֶּרֶם
- 66. גֶּפֶן -- יֵשׁ גְּפָנִים בַּכֶּרֶם
  - יש עַנְבִים בַּגְפַנִים 67
- 68. יֵשׁ נְּדֵר בֵּין הַבַּיִת וּבֵין הַכֶּרֶם
  - 69. הַגָּדֵר
- סָבִיב מַקִּיפָה אֶת הַכֶּּרֶם סָבִיב. 70
- ַהָאֲנָשִׁים מַקּיפִים אֶת הַשֵּׁלְחָן. סָבִיב
  - 72. סָבִיב לַשֶּׁלְחָן
  - רַ הָאֲנָשִים סָבִיב לַשֵּלְחָן 73
- ַרָּאֲנָשִׁים עוֹמְדִים סָבִיב לַשֵּׁלְחָן .74
  - 75. הַנְּעָרִים הוֹלְכִים סָבִיב סָבִיב
  - . הַנְּעָרִים הוֹלְכִים סָבִיב לַכִּּמָא
  - .77 הַנְּעָרִים הוֹלְכִים סָבִיב לַבַּיִת
    - 78. הַגָּדֵר עוֹמֶדֶת סָבִיב לַכֶּרֶם
    - 79. הַגָּדֵר מַקִּיפָה אֶת הַכֶּּרֶם
      - 80. סַבִּיב לַכֵּרֶם
      - 81. סַבִּיב לַבַּיִת
    - 82. הַגָּדֵר מַקִּיפָה סָבִיב לַבַּיִת
      - .83 סל
      - 84. הַאִישׁ נושָא אָת הַסַל
- .85 הוּא נוֹשֵׂא אֵת הַסַּל אֵל הַכֵּרֵם
- או הוא שָם אֶת הַסַּל עַל הַקַּרְקַע 🜃
  - .87 הַקַּרְקַע
  - אַ הַסַּל יוֹשֵב עַל הַקַּרְקַע .ss
- קּאָישׁ בּוֹצֵר אֶת הַכֶּרֶם הוּא קוֹטֵף. 89 עַנַבִּים
  - את הַעֻנָבִים בַּסֵל 50. הוא שָם אֵת הַעֲנָבִים
    - פו הוא בוצר עוד עַנְבִים. 91

- ַנּי עָיֵפִים כִּי עֲיֵפִים הָאישׁ וְהָאִשָּׁה יוֹשְׁבִים כִּי עֲיֵפִים הַם
  - בּ. הַנְּעָרִים דּוֹרְכִים אֶת הָעֲנָבִים
    - 33. אֵינָם עֲיֵפִים
- .34 הַם דּוֹרְכִים אֶת הָעֲנָבִים וְצוֹחֲקִים
  - 35. תִּירוֹשׁ הָעֲנָבִים
  - 36. גבֶל וְגַבֶּל שְׁנֵי וְבָלִים
  - בּ. שְׁנֵי נְבָלִים -- הֵם שְׁנֵי כַדִּים. גדוֹלים
    - .38 הַסַּל יוֹשֵב בֵּין שְׁנֵי הַנְּבָלִים
      - 39. אָ**כֶּר**
      - של לָאָכָּר אֵת. .40
      - ש לָאִכָּרִים אָתִּים. 41.
  - ַ הָאָכָּר נוֹשֵא אֶת הָאֵת עַל הַכָּתֵף .42
    - 43. הָאָכָּרִים נוֹשְׂאִים אָתִּים
    - הַם נוֹשְאִים אָתִים עַל כְּתֵפָם. 44
      - 45. הָאִישׁ חוֹפֵר
        - 46. הוא אַכָּר
      - 47. **הוא חופר חור**
      - 48. הוא חופר חור גָדול
      - 49. הוא חופר חור בְּאֵת
      - 50. הָאִכָּר חוֹפֵר חוֹר גָּדוֹל
      - .51. הָאִכָּר חָפַר חוֹר גָּדוֹל
      - חור חופר עוד חור .52
        - .53 הוא חופר חור קטן
      - ַהָאָכָּר חוֹפֵר חוֹר קָטוֹן בְּאֵת. 54
  - 55. הָאָכָּר חוֹפֵר שְׁלֹשָׁה חוֹרִים קְטַנִּים
    - 56. שְלשָה חוֹרִים קְטַנִּים
  - .57 הָאָכָּר חָפַר שְלֹשָה חוֹרִים קְטַנִּים
    - ַהָּאָכָּר נוֹטֵעַ גֶּפֶן .58
    - ַהָאָכָּר נוֹטֵעַ גֶּפֶן בַּחוֹר. 55

- 1. הַגַּּת
- אַשַּה עִם סַל :
- אַשָּׁה עִם סַל בָּאָה אֶל הַכֶּרֶם 🗈
  - איש עם סוס .4
  - אַישׁ עָם חֵרֶב .5
  - אַשָּה עִם אִשָּה .6
    - אָשָה עִם סַל 🗆
  - היא בוֹצֶרֶת עֲנָבִים .
  - הִיא מְמַלֵאת אֶת הַפַּל .
- ו היא מְמַלֵּאת אֶת הַפַּל עֲנָבִים...
- ַח: הִיא נוֹשֵּאת אֶת הַסֵּל עַל שָׁכְמָה
  - 12. הִיא הוֹלֶכֶת אֶל הַגַּת
- וו. הִיא מַפִּילָה אֶת הָעֲנָבִים אֶל הַגַּת
  - ַנעַר וְנַעֲרָה בָּאִים אֶל הַכֶּרֶם.
    - 15. הֶם נוֹשָׂאִים סַלִּים
      - 16. הַּסַּלִּים הֵיקִים
    - 17. הַם נוֹשְׂאִים סַלִּים הֵיקִים
  - .18 הַם מְמַלְאִים אֶת הַסַּלִּים עֲנָבִים
- הם נוֹשְׂאִים אֶת הַסַּלִּים וְהוֹלְכִים. אֵל הַגַּת
- 20. הַם מַפִּילִים אֶת הָעֲנָבִים אֶל הַגַּת
  - ַל תָאִישׁ בָּא וְנוֹשֵׂא עוֹד סַל.21
    - 22. כַּלָם מְמַלְאִים סַל עֲנָבִים
  - 23. כַּלָם נוֹשְׁאִים עֲנָבִים אֶל הַגַּת
  - 24. וּמַפִּילִים אוֹתָם אֶל תּוֹךְ הַגַּת
- ָרָכִים אֶת הָעֲנָבִים בּזרְכִים אֶת הָעֲנָבִים 25.
  - 26. הַם בְּתוֹךְ הַגַּת
  - 27. הֶם דּוֹרְכִים וְדוֹרְכִים
  - בּג. הָאִישׁ דּוֹרֵךְ עֲנָבִים וְהָאִשָּׁה יוֹשֶׁבֶת
    - 29. הִיא עֲיֵפָה
    - .30 גַּם הָאִישׁ יוֹשֵב כִּי עָיֵף הוּא

- 89. הוּא בָא אֱל הָעֵץ
- %. הוּא רוֹאֶה נַעֲרָה
- 91. הוּא בָא אֶל הַנַּעֲרָה
  - 92. אֶבֶן
  - 93. הַנַּעַר רוֹאֶה אֶבֶן
- 94. הַנַּעֲרָה רוֹאָה אֶת הָאֶבֶן.
  - פַער בָּא אֵל הָאֵבֶן 🦻
    - הוא נושא אותה .
  - פ הוא מַשְלִיךְ אותָה 🤊
  - קנַעַר רוֹאֶה עוֹד אֶבֶן .98
- הוא הוֹלֵךְ אֶל הָאֶבֶן וְנוֹשֵׂא אוֹתָהּ .99
  - חוֹר חוֹפֵר חוֹב. 100

מַבְתַן 6-5

.6

- הַנַּעַר נוֹתֵן לֵחֵם אֵל הַנַּעֵרָה
- קאָנָשִים עוֹמְדִים סָבִיב לַשֵּׁלְחָן .2
  - אָחָד שָׁבְּוּעַ אֶּחָד הַם שָׁבוּעַ אֶּחָד .3
    - הָאִישׁ בּוֹצֵר אֶת הַכֶּּרֶם
    - ַהָּאָכָּר חָפַר שְלשָה חוֹרִים. 5
      - הַבָּחוּר מוֹרֶה אֶת הַיָּרֵחַ
  - הם מַפּּילִים אֶת הָעֲנָבִים אֶל. הַגַּת
    - ג הַנַּעַר לוֹקָט הְּאֵנִים s
      - פּ, הָאָכָּר נָטַע גְּפָנִים .9
    - הַנַּעַר רוֹכֵב אֶל הַתְּאֵנָה. הַנַּעַר רוֹכֵב אֶל

- .60 הָאָכָּר נוֹטֵעַ שָׁלֹשׁ גְּפָנִים .60
- 61. שְׁלשׁ הַגְּפָנִים בִּשְׁלשֶׁת הַחוֹרִים
  - .62 הָאָכָּר נָטַע שָׁלֹשׁ גְּפָנִים
- הָאָכָּר נָטַע שָׁלשׁ גְּפָנִים בִּשְׁלשֶׁת. 63 הַחוֹרִים
  - .64 הַשֶּׁמֶשׁ
  - .65 הַּשֶּׁמֶש
    - 66. הַיָּרֵת
    - 67. בַּחוּר
  - 68 הַבָּחור רוֹאֶה אֶת הַיָּרֵחַ 68
  - הַעַלְמָה בָאָה אֶל הַבָּחוּר .69
  - .70 הַבָּחוּר מוֹרֶה אֶת הַיָּרֵחַ
  - ַרָּתַ הַיָּרָתַ הַיָּרָתַ הַיָּרָתַ הַיָּרָתַ הַיָּרָתַ .71
    - ַהַם מַבִּיטִים אֶל הַיָּרֵחַ. .72
      - 73. הָעַלְמָה מוֹרָה כוֹכָב
  - 74. הַבַּחור מורָה שָלשָה כוּכָבִים
- .75 הַם מַבִּיטִים אֶל הַיָּרֵחַ וְאֶל הַכּוֹכָבִים
  - 76. הָאָרֶץ
  - קאָרֶץ וְהַשֶּמֶש .77
  - רָאָרֶץ הַפָּוֹכָבִים וְהָאָרֶץ .78
    - רוֹם .79
    - צו יוֹמַיִם הָם שָׁנֵי יָמִים 80
    - אָחָד אָקים, הַם שָׁבוּעַ אֱחָד .81
      - .82 חֹדֶשׁ
      - .83 ח'דש
  - 84. לַחֹדָשׁ אַרְבָּעָה שָבוּעוֹת וִיוֹמַיִם 84
  - פּג לַחָדְשַׁיִם שְׁמֹנָה שָׁבוּעוֹת וְאַרְבָּעָה. יָמִים
    - .86 הַנַּעַר רוֹאֶה בַּיִת
    - 87. הוּא בָא אֱל הַבַּיִת
      - 88. הוא רוֹאֶה עֵץ

הָאִכָּר בַּעַל הַכֶּרֶם	.32	הָאִשָּׁה חוֹפֶּרֶת חוֹר	.1
אָשָּׁה בּוֹנָה נָדֵר	.33	ָרָא שָׁה חָפְרָה חוֹר	.2
	.34	הָאִשָּׁה חוֹפֶּרֶת עוֹד חוֹר	.3
	.35	הָאִשָּׁה חָפְרָה שְנֵי חוֹרִים	.4
	.36	הַנַּעַר חוֹפֵר עוֹד חוֹר	.5
הֵם בּוֹנִים אֶת הַגָּדֵר בַּאֲבָנִים	.37	הַנַּעַר וְהָאִשָּה חָפְרוּ שְלשָה חורִים	.6
ָהָאִישׁ וְהָאִשָּׁה בָּנוּ אֶת הַנָּדֵר	.38	הֵם חָפְרוּ שְׁלשָׁה חוֹרִים	.7
הֵם בָּנוּ אֶת הַגָּדֵר	.39	הַנַּעַר מַשְׁלִיךָ אֶבֶן	.8
הָאִכָּר בּוֹצֵר עֲנָבִים בַּכֶּרֶם	.40	הַנַּעַר וְהַנַּעֲרָה צוֹחֲקִים	.9
הוא נוֹשֵׂא אוֹתָם אֶל הַגַּת	.41	הֶם צוֹחֲקִים	.10
ָהָאִכָּר וְהָאִשָּׁה דּוֹרְכִים אֶת הָעֲנָבִים	.42	אָבָנִים	.11
	.43	הַנַּעַר שָּׁם אֶבֶן עַל הָאֲבָנִים	.12
אִשְׁתּוֹ דּוֹרֶכֶת אֶת הָעֲנָבִים	.44	הָאִכָּר בּוֹנֶה נָּדֵר	.13
הָאִשָּׁה יוֹצֶקֶת תִּירוֹש אֶל גֵבֶּל	.45	הוּא שָׂם אֲבָנִים בַּסֵּל	.14
הִיא מְמַלֵּאת אֶת הַנֵּבֶל	.46	הוּא נוֹשֵׂא אֶת הָאֲבָנִים עַל שִׁכְמוֹ	.15
הִיא מְמַלֵּאת עוֹד נֵבֶל	.47	הוּא שָׂם אֶבֶן אַחַת בַּגָּדֵר	.16
הַנְּבָלִים מְלֵאִים תִּירוֹשׁ	.48	הוּא שָׂם עוֹד אֶבֶן בַּגָּדֵר	.17
הַתִּירוֹשׁ חָמֵץ	.49	הָאִכָּר בּוֹנֶה אֶת הַנָּדֵר	.18
אַחֲרֵיְ שְׁלשָׁה שָׁבוּעוֹת הַתִּירוֹשׁ נֶהְפָּבְּ	.50	הַנָּדֵר בְּנוּיָה אֶבֶן	.19
לְיֵיוֹ		הָאִפָּר בּוֹנֶה מִגְדָּל	.20
שְנֵי נְבָלִים יַיִן		הַמָּגְדָּל נִמְצָא לְיַד הַכֶּּרֶם	.21
בּוֹס יַיִן		הָאִכָּר בָּנָה אֶת הַמִּגְדָּל	.22
הָאִכָּר שׁוֹתֶה יַיִּן		בָּנָה אֶת הַמִּגְדָּל בַּאֲבָנִים	
אִשְׁתּוֹ מְבַקּשֶׁת יַיִן		הַמְּגְדָּל בָּנוּי אֶבֶן	.24
היא אוֹמֶרֶת " תֵּן לִי יַיִּן "		עֵצִים	.25
הוּא נוֹתֵן לְאִשְׁתוֹ כּוֹס יַיִן		הוּא בָנָה אֶת הַמִּגְדָּל בַּאֲבָנִים וּבְעֵצִים	.26
אִשְׁתּוֹ לּוֹקַחַת אֶת הַכּּוֹס וְשׁוֹתָה אֶת	.57	הַמִּגְדָּל בָּנוּי בַּאֲבָנִים וּבְעֵצִים	.27
בת זוולתות נונ התיוולתות נונ	5 0	יֵשׁ לָאִכָּר כֶּרֶם	.28
הם שותים יין		יֶשׁ לָאִכָּר גָּדֵר וּמִגְדָּל	.29
בַּד מַיִם נִמְצָא עַל הַשֶּׁלְחָן		הָאִכָּר עוֹמֵד עַל הַמִּגְדָּל	.30
הָאִשָּׁה יוֹצֶקֶת מִן הַכַּד הַמָּלֵא	.60	הוּא מַבִּיט אֶל הַכֶּרֶם	.31

- .61 עַתָּה, אֵין הַכַּד מָלֵא
  - .62 וְאֵין הַכַּד הֵיק
- ַ הָאִשָּׁה מַבִּיטָה אֶל תּוֹךְ הַכַּד
- .64 הִיא אוֹמֶרֶת, " אֵין הַכַּד רֵיק
  - 65. מִשְׁפַּחָה
  - 66. מִשְׁפָּחָה
  - 67. אֲבִי הַמִּשְׁפְּחָה
    - .68 הָאָב
    - 69. אֶם הַמִּשְׁפָּחָה
      - .70 הָאֵם
        - .71
  - 72. יֵש לַמִּשְׁפָּחָה שְנֵי בָנִים
    - 73. שְׁנֵי הַבָּנִים
      - .74
  - 75. יש לַמִּשִׁפַּחָה שָׁתֵּי בָנוֹת
    - קּנוֹת הַבְּנוֹת .76
  - יַשׁ לַמִּשְׁפָּחָה אַרְבָּעָה יְלָדִים. .77
- אַרְבַּעַת הַיְלָדִים הַם שְׁנֵי בָנִים וּשְׁתֵּי. 78 בָנוֹת
  - קּאָב וְהָאֵם וְאַרְבַּעַת הַיְלָדִים הֵם. מִשְפָּחָה
    - 80. בָּחוּר רוֹאֶה עַלְמָה
    - 81. הוּא אוֹהֵב אֶת הָעַלְמָה
    - "אָנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ אַ הוּא אוֹמֵר אַנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ...
      - אוֹהֶבֶת אֶת הַבָּחוּר. 🗚 הָעַלְמָה אוֹהֶבֶת
- .84 היא אוֹמֶרֶת " גַּם אֲנִי אוֹהֶבֶּת אוֹתְךָ "
  - .85 הַם הוֹלְכִים אֶל אֲבִי הָעַלְמָה
    - אַבִי הָעַלְמָה שׁוֹאֵל .86
    - .87 הַשָּׁלוֹם לֶךָ, בִּתִּי ?"
  - אָבִי " שָלוֹם, אָבִי " 🕬 הַעַלְמָה אוֹמֶרֶת,
    - " הַבַּחוּר הַזֶּה אוֹהֶב אוֹתִי " .89

- % הַבָּחוּר מְבַקּשׁ מִן הָאָב אֶת הַבַּת
- "קּרָ אוֹמֵב אֶת בִּתְּרָ אַנִי אוֹמֵב אֶת בִּתְּרָ .91
  - יי תֵּן לִי אֶת בִּתְּרָ לְאִשָּׁה " .92
  - "את בּתִי אַבְי הָעַלְמָה אוֹמֵר אוֹמֵר אָבִי הָעַלְמָה אוֹמֵר.
    - יי אֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֶת בִּתִּי ". אַנִי נוֹתֵן לְךָ
      - "קַח אֶת בִּתִּי לְאִשָּׁה " 95.
        - " אַתָּה חָתָן .96
          - "וַאֲנִי חוֹתֵן .97
    - "אַתָּה הַחוֹתֵן .98 הַבָּחוּר אוֹמֵר "אַתָּה הַחוֹתֵן .98
      - " וַאֲנִי הֶחְתָן (.99
      - 100. בָּחוּר רוֹאֶה עַלְמָה

רָמּוֹנִים וְתַפּּוּחִים עֲצֵי מַאֲכָל אֲבִי הַעַלְמַה הוּא הַחוֹתֵן .32 .1 אֲלֵה תְאֵנָה .33 הַבָּחוּר הוּא הֵחָתָן עָלֶה וְעָלֶה, שְׁנֵי עָלִים בַּת הַחוֹתֵן הִיא כַּלַה .34 עָלִים הֶתָתֶן וְהַכַּלָּה .35 יש לַעֶץ עַלִים הֶם עוֹמְדִים תַּחַת חָפָּה .36 בַּעַל הַאִשָּה מִבַקּשׁ פִּרִי תַתַפָּה .6 " תָנָי לִי פַּרִי " ַהֶּחַתֵן אוֹמֶר " אַתִּ כַּלַתִּי " .38 " אַנִי רַעֵב " ַהַכַּלַה אוֹמֶרֶת " אַתַּה חֲתַנִי " .39 אָשָׁתוֹ קוֹטֶפֶת רְמוֹן , וְתַפּוּחַ וַעֻנַבִים הַחַתַן וִהַכַּלַה שִּמחִים וְנוֹתֶנֶת לוֹ הֶם בָּאִים אֵל הַחֻפָּה ֹרִיא אוֹמֶרֶת " קַח אֵת הַפְּרִי " ַעַתָּה, הַבָּחוּר הוּא בַּעַל הָעַלְמָה .42 הָאִישׁ לוֹקַחַ אֶת הָרְמּוֹן, וְאֶת הַתַּפּוּחַ הַבַּעַל וְהָאִשָּה .12 וְאֵת הָעֲנָבִים אֲבִי הָאִשָּׁה נָתַן אֶת בִּתּוֹ ואוכל אותם .44 בַּעַל הָאִשָּה לָקַח אוֹתָהּ לִאִשָּה הוא שַבֵע .45 אשָה קוֹטֵפֵת תַּפּוּחַ .15 וְשַּׁמֵחַ .46 הִיא קוֹטֵפֵת תִּאֵנָה .16 אִישׁ בַּא וִשׁוֹאֵל .47 הִיא קַטְפַה תַּפּוּח וּתִאֶנַה .17 " הַשַּׁלוֹם לַכֶּם " רמון .18 הַבַּעַל אוֹמֵר " שַלוֹם רמון .19 זאת אשתי " הָאִשָּה רוֹאָה רִמּוֹן " אַנִי בִּקַשִׁתִּי מַאֵכָל הִיא הוֹלֱכֶת אֱל הָרִמּוֹן אָשִׁתִּי קַטְפָה רְמוֹן " היא קוֹטֶפֶת רִמּוֹן .22 " וַתִּקְטוֹף תַּפּוּחַ רִמוֹן, תְּאֵנָה, וְתַפּוּחַ .23 וַתִּקטוֹף עֲנָבִים " פַרָי .24 " וַתַּתָּן לִי אוֹתַם רָמּוֹן, תָּאֶנָה וְתַפּוּחַ הֶם פָּרִי " הִיא אִשָּׁה טוֹבַה " עַנָבִים וּתָאֵנִים הָם פָּרִי .26 אִשְׁתּוֹ אוֹמֶרֶת לָאִישׁ הַשּׁוֹאֵל לֵחֶם וַעַנָבִים הֵם מַאַכָּל .27 אִישִׁי רָעֵב " בָּשָּׁר וִדָגִים הֵם מַאֵּכָל .28 " וַיְבַקֵּשׁ פְּרִי פָּרִי הוּא מַאֵכַל .29 אָנִי קָטַפְתִּי פְּרִי " הַתְּאֵנָה עֵץ מַאַכַל וֹאָת הַפָּרִי נַתַתִּי לוֹ " הַגָּפֶן עֵץ מַאֲכָל

- 93. אֵינוֹ נִבְהָל כִּי הַנָּחָשׁ מֵת
  - 94. הַנַּעַר הֵמִית אֵת הַנָּחָש
    - 95. בַּמַקל הַמִית אוֹתוֹ
- •6. הוּא הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְהַמַּקּל בְּיָדוֹ
  - קּרָ הוא עוֹזֵב אֶת הַנָּחָשׁ בַּדֶּרֶךְ 🥱
    - ַהַנָּחָשׁ הַמֵּת נִמְצָא בַּדֶּרֶךְ 🧀 🤧 🥫
      - 99. הָאִשָּה בָּנְתָה גָּדֵר
        - 100. הַגָּדֵר בְּנוּיָה אֱבֵן

מַבְחֶן 8-7

- אִישׁ וָאִשָּׁה בּוֹנִים גָּדֵר
  - הַנַּעַר מַכֶּה אֶת נָחָשׁ
  - עַתַּה, אֵין הַכַּד מָלֵא
- הָאִכָּר בָּנָה אֵת הַמִּגִּדָּל
- הָאִשָּה חָפְרָה שְׁנֵי חוֹרִים .
  - הֶם עוֹמְדִים תַּחַת חֻפָּה
    - ַרָּרֶשׁ נִמְצָא בַּדֶּרֶךְ הַ הַּנָּחָשׁ נִמְצָא
  - יֵשׁ לַמִּשִׁפַּחָה שָׁנֵי בָנִים
    - הַנַּעַר צוֹעָק וּבוֹרֶחַ .
- הַכָּלָה אוֹמֶרֶת אַתַּה חֲתַנִי .10

- .62 " וַיִּקַּח אֶת הַפָּרִי
  - 6. "וַיֹּאכַל
  - ניִשְׂבַע " וַיִּשְׂבַע .64
- " עַתָּה, הוּא שָׁמֵחַ " .65
  - .66 בָּרֶרֶ
  - .67 נַחָשׁ
  - 68. הַנָּחָשׁ נִמְצָא בַּדֵּרֵךְ
    - הַנַּעַר הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ... 69. הַנַּעַר הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ
- תוא רואה אֶת הַנָּחָש. 70
  - ר. <u>הַנַּעַר נִבְהָל</u>
  - 72. הוא צועק ובורח
    - 73. מַקַל
    - קַל אָרוֹךָ. מַקָּל אָרוֹךָ
    - קַל קַצָּר. מַקַל קַצָּר
  - 76. הַנַעַר מוצא מַקּל
- 77. הוא נושא את הַמַּקַל
  - 78. הַמַּקֵל קַצָּר
- אין הַנַּעַר רוֹצֶה מַקּל קָצָר. 🤫
  - אוא רוֹצֶה מַקּל אָרוֹךְ .so
  - .81 הוּא מְבַקּשׁ בֵּין עֵצִים
    - 82. הוא מְבַקשׁ עוד
  - פּ. וְהוּא מוֹצֵא מַקֵּל אָרוֹךְ
    - 84. הוא שָׁמֵחַ
    - 85. הַנַּעַר שָב אֶל הַנָּחָשׁ
      - .86 הַנָּחָשׁ נִבְהָל
      - צ הַנַּעַר אֵינוֹ נִבְהַל .8
      - 88. הוּא מַכֶּה אֶת נָחָשׁ
  - וּמַכֵּה עוד בַמַּקֵל הָאָרוֹך 89
    - .90 הַנָּחָשׁ מֵת
- 91. הַנַּעַר רוֹאֶה כִּי מֵת הַנָּחָשׁ
  - 92. אֵין הַנַּעַר נִבְהָל

.1	פָּרָה	.32	אֵינָהּ יְרֵאָה
.2	הַפָּרָה בָאָה אֶל הַנָּחָשׁ הַמֵּת	.33	אֵינָהּ בוֹרַחַת
.3	וְרוֹאָה אֶת הַנָּחָשׁ	.34	הִיא יוֹדַעַת כִּי הַנָּחָשׁ מֵת
.4	הַפָּרָה נִבְהֶלֶת	.35	יֵשׁ לָאִכָּר אֵת
.5	הַפָּרָה אֵינָהּ יוֹדַעַת כִּי הַנָּחָשׁ מֵת	.36	הוא חוֹפֵר חוֹר
.6	הָיא בוֹרַחַת	.37	הוּא נוֹשֵׂא אֶת הַנָּחָשׁ בְּאִתּוֹ
.7	גַּם נַעֲרָה מוֹצֵאת אֶת הַנָּחָשׁ בַּדֶּרֶךְ	.38	הוּא שָׂם אֶת הַנָּחָשׁ הַמֵּת בַּחוֹר
.8	הָיא צוֹעֶקֶת	.39	וּמְמַלֵּא אֶת הַחוֹר
.9	הִיא רָצָה מִן הַנָּחָשׁ	.40	הוּא מְכַסֶּה אֶת הַחוֹר בַּאֲבָנִים
.10	הִיא רָצָה וְרָצָה	.41	הוּא כִסָּה אֶת הַחוֹר
.11	אָכָּר בָּא	.42	הֶם עוֹזְבִים אֶת הַחוֹר
.12	הוּא פוֹגֵשׁ אֶת הַנַּעְרָה	.43	הָאָכָּר עוֹזֵב אֶת הַחוֹר
.13	וְשׁוֹאֵל אוֹתָהּ	.44	הַנַּצְרָה עוֹזֶבֶת אֶת הַחוֹר
.14	" לָמָה אַתְּ רָצָה "	.45	הֶם עוֹזְבִים יַחַד
.15	הַנַּצְרָה עוֹנָה	.46	הָאָכָּר וְהַנַּצְרָה עוֹמְדִים יַחַד
.16	אָנִי בוֹרַחַת מִנָּחָשׁ " אֲנִי בוֹרַחַת	.47	הֶם הוֹלְכִים יַחַד
.17	" אֲנִי נִבְהַלְתִּי	.48	סוּס וַחֲמוֹר עוֹמְדִים יַחַד
.18	הָאָכָּר שׁוֹאֵל	.49	הַסּוּס וְהַחֲמוֹר אֵינָם עוֹמְדִים יַחַד
.19	" אֵיפה הַנָּחָש ? "	.50	הַסּוּס וְהַחֲמוֹר עוֹמְדִים יַחַד וְהַגָּמָי לא
.20	הַנַּעֲרָה עוֹנָה	E1	
.21	" הַנָּחָשׁ נִמְצָא בַּדֶּרֶךְ הַזֹּאֹת "	.51	הָאָכָּר וְהַנַּעֲרָה הוֹכְלִים יַחַד הם פּוֹנִעִים את הנּער
.22	7 T - Y T		הֶם פּוֹגְשִים אֶת הַנַּעֵר הוא מתפר
.23			הוּא מְסַפֵּר "מצאפי נחוֹע בדרד
.24	++ +		״ מָצָאתִּי נָחָשׁ בַּדֶּרֶךְ ״ ירבלתי
.25		.55	
.26	. ,	.56	״ וָאֵלֶךְ לְבַקּשׁ מַקּל ״ ראתי אל נויר
.27		.57	״ בָּאתִי אֶל יַעַר ״ נעמעע מבל בער
.28	- " " "	.58	״ וָאֶמְצָא מַקּל קָצָר. ״ דיי פסיפי במבל בייר
.29	וְאֵינוֹ רָץ	.59	" לֹא חָפַצְתִּי בְּמַקּל קָצָר " ייירבייי יייד
.30	הוּא מַרְאֶה אֶת הַנַּעֲרָה כִּי הַנָּחָשׁ מֵת	.60	" וָאֲבַקּשׁ עוֹד " יייייי יייד מכל
.31	הִיא רוֹאָה כִּי הַנָּחָשׁ מֵת	.61	וָאֶמְצָא עוֹד מַקַּל "

- 22. "הַמַקּל הַשֵּׁנִי הָיָה אָרוֹךָ 92. "חָפַרְנוּ חוֹר לַנָּחָשׁ
- י וְאֶשָׂא אוֹתוֹ בָאֵת הַנְּחָשׁ נְשָׂאנוּ בָאֵת הַנְּחָשׁ נְשָׂאנוּ בָאֵת הַנְּחָשׁ נְשָׂאנוּ בָאֵת הַנְּחָשׁ
  - אַ װָנְשֶׂם אוֹתוֹ בַּחוֹר .94 יַנְאָשָׁב אֶל הַנָּחָשׁ .64
  - .65. " וָאַךְ אֶת הַנָּחָשׁ .95 בּחוֹר.
  - ימָלֵאנוּ אֶת הַחוֹר " נָאַךְ נָאַךְ " יֹמְלֵאנוּ אֶת הַחוֹר " יִמְלֵאנוּ אֶת הַחוֹר
- הַ הָאָכָּר שׁוֹמֵעַ 97. הָאָכָּר שׁוֹמֵעַ .97 הַחוֹר.
  - "וֹנְכֵס אוֹתוֹ 198 מַנְעָרָה שׁוֹמַעַת .68
    - ַהַנַּעַר עוֹנֶה 🥱 הַנַּעַר שומְעִים 🥱 הַנַּעַר עוֹנֶה 69
    - יי שָׁמֵחַ ״ אַנִי שָּׁמֵחַ ״ .100 שוֹמְעִים שוֹמְעִים .70
      - ַ הַם שּוֹמְעִים אֶת אֲשֶׁר הַנַּעַר מְסַפֵּר.
        - 72. הָאָכָּר עוֹנֶה אֶל הַנַּעַר
          - "! הָאִכָּר אוֹמֵר "שְׁמַע. 73
            - קנער שומע 74
        - 75. " הַנַּעֲרָה הַזֹּאת מָצְאָה אֶת הַנָּחְשׁ
          - יהיא רָאַתָה אֵת הַנָּחָש . 76
            - 77. " וָתִּבָּהֵל
            - 78. " וָתִּירָא
          - ר. " כִּי לֹא יָדְעָה כִּי הַנָּחָשׁ מֵת ״. 🤊
            - .80 " הִיא בָרְחָה
              - נּתְּרָץ " וָתְּרָץ .81
            - נּתָרָץ נָתָּרָץ .82
            - .83 " הִיא מָצְאָה אוֹתִי
            - ַ וָתַּרְאֵנִי אֶת הַנָּחָשׁ "אַ הַנָּחָשׁ
              - .85 " הָיָה לִי אֵת
              - .86 " אָמַרְתִּי לָה
              - ! יוֹר בַּחְפְּרָה חוֹר .87
          - אַת הַנָּחָשׁ אֵת הַנָּחָשׁ ss בַּחוֹר*""*
            - הִיא עָנְתָה" .89
            - " יֵי נַרְוְפְּרָה !" ״.90 .90
            - 91. "אֲנַחְנוּ חָפַרְנוּ חוֹר.

.1	הַבַּיִת בָּנוּי אֶבֶן	.31	שַׁעַר
.2	הַשֶּׁלְחָן עָשׂוּי עֵצִים	.32	שַׁעַר הָעִיר
.3	הַחֶרֶב עֲשוּיָה בַרְזֵל	.33	ָהָאֲנָשִׁים יוֹצְאִים דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר
.4	הַמֶּרְכָּבָה עֲשׂוּיָה עֵצִים וּבַרְזֵל	.34	הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת
.5	הַנָּדֵר עֲשׂוּיָה אֲבָנִים	.35	הִיא יוֹצֵאת מִמְזְרָח
.6	הַנָּדֵר בְּנוּיָה אֲבָנִים	.36	בַּבּוֹקֶר הַלַּיְלָה תַם
.7	הָאִכָּר בָּנָה אֶת הַגָּדֵר	.37	בַּבּוֹקֶר הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת
.8	הוּא עָשָׂה אוֹתָהּ אֲבָנִים	.38	בַּבּוֹקֶר הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת
.9	בַּיִת אֶחָד	.39	אֶרֶץ מוֹאָב נִמְצֵאת מִמִּזְרַח לְאֶרֶץ
.10	שְׁנֵי בָתִּים		יִשְׂרָאֵל
.11	בָּתִּים רַבִּים	.40	ַגַּם אֶרֶץ בְּנֵי-עַמּוֹן נִמְצֵאת מִמִּזְרַח לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
.12	הָאֶנָשִׁים בָּנוּ בָּתִּים רַבִּים	.41	מְעָרָב מַעֶרָב
.13	הַבָּתִּים, הֵם עִיר	.42	ביַבְיָב מִמַּצְרָב הַיָּם הַנָּדוֹל
.14	הָאָרֶץ	.43	
.15	הַשֶּׁמֶש		יָם, הוּא מֵיִם רַבִּים ים הוּרם
.16	הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת	.44	יָם כִּנֶּרֶת ים כִּנֶּרָת
.17	הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת	.45	יָם הַמֶּלַח בית בידור
.18	אֶרֶץ כְּנַעַן	.46	הַיָּם הַגָּדוֹל הים הידול ממערה לארע היעי
.19	הַמִּזְרָת	.47	הַיָּם הַגָּדוֹל מִמַּעֲרָב לְאֶרֶץ כְּנַעַן
.20	אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל	.48	וְיָם הַמֶּלַח מִמִּזְרַח לְאֶרֶץ כְּנַעַן
.21	אֶרֶץ מוֹאָב נִמְצֵאת לְמִזְרַח אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל	.49	מוֹאָב וּבְנֵי-עַמּוֹן מִמְזְרָח וְהַיָּם הַגָּדוֹל מִמַּעֲרָב.
.22	הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת מִמִּזְרָח	.50	קוֹרְאִים לְמַיִם רַבִּים "יָם"
.23	ָרָת הִיא יוֹצֵאת מִמִּזְרָח	.51	קוֹרְאִים לְגָדֵר גְּדוֹלָה "חוֹמָה"
.24	ָהָאִישׁ יוֹצֵא מָן הַבַּיִת	.52	קוֹרְאִים לְבָתִּים רַבִּים "עִיר"
.25	הוּא יוֹצֵא מָן הָעִיר	.53	וְיֵשׁ לְעִיר גְּדוֹלָה חוֹמָה
.26	הוּא יוֹצֵא מֵעִיר גְּדוֹלָה	.54	קוֹרְאִים לְחוֹמָה קְטַנָּה "נָּדֵר"
.27	ײַ יי י עִיר גְּדוֹלָה	.55	יְרוּשָׁלַיִם נִמְצֵאת בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
.28	יֵשׁ לְעִיר גְּדוֹלָה חוֹמָה	.56	הַר
.29	חוֹמָה הִיא גָּדֵר גְּדוֹלָה	.57	הָרִים
.30	נָּדֵר קְטַנָּה וְחוֹמָה	.58	עֵמֶק
	ाच ार्च विश्व व		

קוֹרְאִים לַמַּיִם הָאֵלֶה "הַיַּרְדֵּן" .86 הַיַּרְדֵּן הוּא נָהָר .87 ָמֵי הַיַּרְדֵּן יוֹרְדִים אֶל יָם כִּנֶּרֶת .88 ַהַיַּרְדֵּן יוֹרֵד מִצְּפוֹן אֶל יָם כִּנֶּרֶת .89 מִיָּם כִּנֵּרֶת הַיַּרְדֵּן יוֹרֵד אֶל יָם הַמֶּלַח .90 ליַד הַיַּרְדֵּן נִמְצֵאת עִיר .91 קוֹרָאִים לָעִיר "יִרִיחוֹ" .92 יִרִיחוֹ עִיר גְּדוֹלָה .93 לִירִיחוֹ חוֹמַה .94 לִירוּשָלַיִם חומָה .95 יָפוֹ נִמְצֵאת בַּחוֹף .96 יָפוֹ מִמַּעֻרָב לִירוּשָׁלַיִם .97 יְרוּשָׁלַיִם נִמְצֵאת בְּהָרֵי יְהוּדָה .98 יְרִיחוֹ יְרוּשָׁלַיִם וְיָפּוֹ עָרִים גְּדוֹלוֹת .99 הֶן עָרִים גִּדוֹלוֹת וְיֵשׁ לָהֵן חוֹמָה .100

6-10 מַבְחָן

.3

.4

.5

.6

.7

.8

.9

הַנַּעֲרָה רָאֲתָה אֶת הַנָּחָשׁ ב הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת .2

הָאִישׁ יוֹצֵא מָן הַבַּיִת

הַיָּם הַגָּדוֹל מִמַּעֲרָב לְאֶרֶץ כְּנַעַן

שַׁעַר הָעִיר

הֶם הוֹלְכִים יַחַד

אַנַחָנוּ חָפַרִנוּ חוֹר

מֵי הַיַּרְבֵּן יוֹרְדִים אֶל יָם כִּנֶּרֶת

וָאַךְ וָאַךְ

10. אֲנִי נִבְהַלְתִּי

₅₉. הַגָּלִיל

.60 הַגָּלִיל מִצָּפון לִירוּשָלַיִם

.61 יָם כָּנֶּרֶת מִמְּזְרָח לַנְּלֵיל

הַיָּם הַגָּדוֹל מִמַּעֲרָב · וְהַיָּם הַגָּדוֹל

.63 הָרִים וַעֲמָקִים

.64 יֵשׁ הָרִים וַעֲמָקִים בַּגָּלִיל

מַרְמוֹן הוֹא הַר גָּבוֹהַ .65

66. הַר חֶרְמוֹן גָּבוֹהַ מֵהָרֵי הַגָּלִיל

.67 הַר לְבָנוֹן

68. הַר לְבָנוֹן מִצְפוֹן לְהָרֵי הַגָּלִיל

69. הָרֵי לְבָנוֹן מִצְּפוֹן לַגָּלִיל

חוף הַיָּם .70

71. חוף הַיָּם הַגְּדוֹל

צור הִיא עִיר עַל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל .72

רָק אָשוּר נִמְצֵאת מִצְּפוֹן וּמִמְּזְרָח לָאֶרֶץ כְּנַעַן לְאֶרֶץ כְּנַעַן

אָרֶץ יִשְׂרָאֵל מִדָּרוֹם לְאַשׁוּר .74

רוֹם לְאַשׁוּר מָדָרוֹם לְאַשׁוּר מִדָּרוֹם לְאַשׁוּר .75

אָרֶץ מוֹאָב הִיא מִדָּרוֹם לִבְנֵי-עַמּוֹן .76

וְאֶרֶץ אֱדוֹם הִיא מִדָּרוֹם לְמוֹאָב -77

.78 הַר סִינַי נִמְצָא מִדָּרוֹם לִירוּשָׁלַיִם

אָרֶץ מִצְרַיִם נִמְצֵאת מִדָּרוֹם לְּכְנַעַן .79

.80 נָהָר

81. בְּנָהָר הַמַּיִם הוֹלְכִים

82. הַפַּיִם הוֹלְכִים וְיוֹרְדִים

83. הַיַּרְדֵּן יוֹרֵד מִיָּם כִּנֶּרֶת אֶל יָם הַמֶּלַח

.84 הַמַּיִם יוֹרְדִים מֵהַר חֶרְמוֹן אֶל הָעֵמֶק

85. הַמַּיִם יוֹרְדִים וּבָאִים אֶל יָם כִּנֶּרֶת

168

A Preview of Some Hebrew Patterns

In this chapter, several groups of words are presented that show Hebrew patterns for pronouns and some verbs. These will be fully introduced and reviewed in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two*. Here they may be considered a preview for those interested.

The Hebrew pronouns listed below are written in columns of singulars (s) and plurals (pl).

Each row lists a "person". First person (1) refers to "I" and "we". Second person (2) refers to "you", though Hebrew has different forms for both masculine (*m*) and feminine (*f*) "you". Third person (3) refers to "he, she, they".

Hebrew does not have a neuter word for "it". In Hebrew, a speaker uses either היא "he" or "she" depending on whether the word referred to is masculine or feminine according to Hebrew categories.

Thus, for מֶּרֶב 'sword', a speaker would use מֶּרֶב because חֶּרֶב is feminine in Hebrew. Remember מֶּרֶב יְּמוֹלָה "a big sword"? We can also say a sentence הִיא גְּדוֹלָה which equals "it (*literally* 'she') is big."

For שֶּלְחֶן "table" a speaker would use הוא because a table is masculine in Hebrew. Remember "graph" a big table"? You would say הוא גדול "he/it is big."

Subject Pronouns in Hebrew

		יְחִיד singular	רבוי plural
I, we	1	אֲנִי	אֲנַֿחְנוּ
you, <i>m</i> , <i>s</i> + <i>pl</i>	זָכָר 2	កភ្មាស្	אַתֶּם
you, <i>f</i> , <i>s</i> + <i>pl</i>	2 נְקַבָּה	אַתְּ	אַתֶּן
he/it, they	זָכָר 3	הוא	הֵם
she/it, they	3 נְקַבָּה	הִיא	הֵֿנָּה

For sentences with subject pronouns, see the following.

אַתָּה רוֹאֶה אֶת הָאִישׁ	you see the man.
הִיא רוֹאָה אֶת הָאִישׁ	she sees the man.
אֲנַחְנוּ רוֹאִים אֶת הָאִישׁ	we see the man.

Object Pronouns (pronouns as objects of verbs)

		יָחִיד singular	רְבּוּי plural
me, us	1	אוֹתִי	אוֹתֶֿנוּ
you, <i>m, s+pl</i>	זָכָר 2	אוֹתְרֶ	אֶתְכֶם
you, f, s+pl	2 נְקַבָּה	אוֹתֶרֶ	אֶתְכֶּן
him~it, them	3 זָכָר	אותו	אוֹתָם
her~it, them	3 נְקַבָּה	אוֹתָהּ	אוֹתָן

Object pronouns can be used in the blank space of the following sentence

	הוא רֹאֶה	"he sees"
For example,	הוא רוֹאֶה אוֹתָהּ	"he sees her"
	הוא רוֹאֶה אוֹתָנוּ	"he sees us"
	הם רואים אותי	"they see me"

Some Verb Patterns for the Present Tense

The present tense of a verb has four different endings depending on whether the subject of the sentence is masculine or feminine, singular or plural. The masculine singular form may be considered a base form without any ending. The endings are listed below without any verb. One row is masculine, giving both the singular and plural endings. The second row is feminine, giving the singular and plural endings. An alternate feminine singular ending also exists and is listed on a separate line.

Verb Endings for the Present Tense

יְבַּוּיִ plural	יָחִיד singular	
ים-ַ.ים		זָבָר masculine
ท1	ກ	לְקָבָה feminine
	הַ	(alternative feminine singular for particular verbs)

Examples of several verbs are listed with different possible subject pronouns. These are presented in the next two pages. Note, the present tense expects to have a subject, either a noun or a pronoun.

	is eating (also, 'am eating',	'are eating', etc.)	.1
יוֹבּיִּי plural	יָחִיד singular		
הֵם אֹכְלִים	הוא אֹכֵל	זָכָר	m
אַתֶּם אֹכְלִים	אַתָּה אֹבֶל		
אָנַחְנוּ אֹכְלִים	אָנִי אֹכֵל		
הֵנָה אֹ'כְלוֹת	היא אֹכֶלֶת	נְקַבָּה	f
אַתֶּן אֹכְלוֹת	אַתּ אֹכֶלֶת		
אָנַחְנוּ אֹ כְלוֹת	אָני אֹ כֶּלֶת		

		is seeing .2 ראָה
יְבּוּי plural	יָחִיד singular	
הָם רֹאָים	הוא רֹאֶה	זָכָר m
אַנֶּחְנוּ	אַנִי אַנִי	
הַנָּה רֹאוֹת	היא ראָה	נְקַבָּה f
אַתֶּן, אֲנַחְנוּ	אַתְּ, אֲנִי	
	This verb uses the alternative femi	nine singular ending '-ah'
		is hearing .3
יְבּוּי phural	יָתִיד singular	
הַם שֹׁמְעִים	הוא שֹמֵעַ	זָכָר <i>m</i>
אַכֶּחָנוּ	אַתָּה, אֲנִי	
הָנָה שֹׁמְעוֹת	היא שׁמַֿעַת	נְקַבָּה f
אַנּחְנוּ	אַתְּ, אֲנִי	
		is walking .4
יְבּוּיִל plural	יָחִיד singular	
הֵם הֹלְכִים	הוא הֹלֵךְ	זָכָר m
אַנֶּחְנוּ אַנֶּחְנוּ	אַנִּי אָנִי	
הַנָּה הֹלְכוֹת	היא ה לֶכֶת	ן נְקַבָּה f
אַתֶּן, אֲנַחְנוּ	אַתְּ, אֲנִי	

הַנָּה מְרִימוֹת

אַתֶּן, אֲנַחְנוּ

is placing, putting .5 שָׁם יבוי plural יְחִיד singular הם שַׂמִים הוא שם זָכֶר אַתֶּם, אֲנַחְנוּ אַתָּה, אֲנִי הַנָּה שַׁמוֹת הִיא שַׁמַה נְקַבָּה אַתֵּן, אֲנַחִנוּ אַתָּ, אֲנִי This verb uses the alternative feminine singular ending -ah is speaking (this verb is in LBH, Introduction Part Two) .6 רבוי plural יְחִיד singular הַם מְדַבְּרִים הוּא מְדַבֶּר זָכֶר m אַתֶּם, אֲנַחִנוּ אַתָּה, אֲנִי הִיא מְדַבֶּׁרֶת תַּנָּה מְדַבְּרוֹת נְקַבָּה fאַתֶּן, אֲנַחְנוּ אַתָּ, אֲנִי is lifting up .7 plural רְבּוּי singular יַחִיד הַם מְרִימִים הוא מרים זָכֶר אַתֶּם, אֲנַחְנוּ אַתָּה, אֲנִי

This verb uses the alternative feminine singular ending '-ah'

אַתָּ, אַנִי

נְקַבָּה

f

הִיא מֵרִימַה

3 נְקַבָּה

Past Tense Endings

For the past tense, the Hebrew verb changes endings depending on who the subject is. There are more possibilities than in a European language because there are different endings for masculine "he" and feminine "she", and different forms for masculine "you" and feminine "you". There are also differences for singular and plural of all of the persons. The first persons (I, we) are the same whether they are used by either masculine or feminine subjects. An explicit subject word does not need to be added to a sentence when using a past verb. The verb itself can be sufficient.

Only a few of these past tense forms appear in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part One*. They will be introduced, explained, and drilled in *Introduction Part Two*.

רָבּוּי plural	יָתִיד singular		
11	-תִּי	1	I, we
תֶּם	ກໍ	2 זָכָר	you, m
لاً	ת	2 נְקַבָּה	you, f
ነ		3 זָכָר	.masc 3
ነ	ก.ู	3 נְקַבָּה	.fem 3
	walked		
	(I walked, you walked, etc.)		
plural רָבּוּי	יָחִיד singular		
הָלַכְנוּ	הָלַּכְתִּי	1	
הלַכְתֶּם	הָלַּכְתָּ	זָכָר 2	
הלַכְתֶּון	הָלַּכְתְּ	2 נְקַבָּה	
הָלְכוּ	הָלַדָּ	3 זָכָר	

הַלכוּ

__ looked for, requested

	יְחִיד singular	plural רְבּוּי
1	בָּקַּשְׁתִּי	בִּקַּשְׁנוּ
זָכָר 2	בִּקַּשְׁתָּ	בָּקַשְׁתֶּֿם
2 נְקַבָּה	בִּקַּשְׁתְּ	בִּקַשְׁתֶּוֹ
זָכָר 3	בָּקִשׁ	בִּקְשֿוּ
3 נְקַבָּה	בָּקְשָּׁה	בָּקְשֿוּ

Examples:

I searched out, looked for; I requested we walked, we went

she walked, she went

Sequential Future Endings "and ... will do"

The same endings of the past tense can provide a kind of future tense that must be used with the word "and". Because of the "and," this can be called a **sequential future tense**. This will be expanded in *Living Biblical Hebrew, Introduction Part Two*.

	יָּתִיד	רָבּוּי
1	רָתְּי	וְנוּ
זָכָר 2	ָּלוֹ	ןתֶֿם
2 נְקַבָּה	הוָר	رْئ
3 זָכָר	j	jj
3 נְקַבָּה	ָר <u></u> ַר	jj

The word "and" ? can change its shape depending on sounds that it is joined to, but the meaning is the same. With verbs using the endings above 'and' marks a sequential future. Here are some examples of 'and' changing its sound in different environments:

וְהָלַדְ	and he will go
וַהֲלַרְתֶּּם	and you pl will go (The 'and' is in front of " $\frac{1}{2}$ ")
וּבָאתִֿי	and I will come (The 'and' is in front of מ, פ, מ
וּרְכַבְתֶּּם	and you will <i>pl</i> ride (the 'and' is in front of <i>shva</i> .)

The sequential future is very common in speech, prophetic discourse, and legal material in biblical Hebrew. However, it does not exist in modern Hebrew and had already dropped out of the language in mishnaic Hebrew during the Second Temple period. It is one of the main differences between biblical Hebrew and later Hebrew dialects.

and ___ will walk
(and I will walk, and you will walk, etc.)

	(and I will walk, and you will walk, etc.)	
	יָחִיד	רָבּוּי
1	וְהָלַכְתִּּי	ּוְהָלַּכְנוּ
2 זָכֶר	וְהָלַכְתָּ	וַהֲלַכְתֶּם
2 נְקַבָּה	וְהָלַכְתְּ	וַהֲלַכְתֶּּן
3 זָכָר	וְהָלַדְ	וְהָלְכוּ
3 נְקַבָּה	וְהָלְכָה	וְהָלְכוּ
	and will speak	
	and will speak יָתִיד	רָבּוּי
1		וֹבִבַּרְנוּ רִבּיי
1 2 זָכָר	יָתִיד	
	יָתִיד וְדָבַּרְתְּ	וְדִבַּרְנוּ
2 זָכָר	֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֧֧֧֓֓֞֞֞֞֓֞֓֞ ֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖	וְדִבַּּרְנוּ וְדִבַּרְתֶּם

More examples:

וְדִבַּרְתָּ	and you will speak
וְדִבְּרוּ	and they will speak
ּוְהָלַלְנִוּ	and we will walk
וַהֲלַכְתֶּ֖ם	and you will walk
וּבְקַשָּתִּי	and I will look for

Sequential Past Tense Prefixes "and ... did"

The word "and" has a special form that is used for a sequential past tense. The "and" with the sequential past tense has a special vowel: it is always an "a" sound. This special "and" for the sequential past puts a *dagesh* in the consonant that follows it.

The table below is not intended to be learned at this stage. Some people are curious to see a system before learning it, so it is given here. You will begin to learn it and use it in chapter two of *Introduction Part Two*. It is the most common category of verb in the Hebrew Bible.

Because this tense structure requires "and," it can be called a sequential past tense, similarly to the sequential future tense. However, the sequential past has a special form of "and" with an "a" sound, while the sequential future has a regularly sounding "and."

"and

		"and <i>did"</i>	
		יָתִיד	**ינוּל
I, we	*1		
you, m	זָכָר 2	<u>_</u>	ii
you, f	2 נְקַבָּה	וַתיִ	וַתּנָה
he, they	3 זָכָר		j
she, they	3 נְקַבָה		וַתּנָה

^{**} All of the sequential past verbs have prefixes, but some of these verb forms also have suffixes in addition to the prefixes.

^{*} The prefix for "I", the first person, is *alef*, \mathbb{N}. *Alef* cannot receive a *dagesh* so the form for the sequential past 'and' becomes \mathbb{N}] for first person verbs, that is, for sequential past verbs with "I".

"and took, received" (and I took, and you took, etc.)			
רְבּוּי	יָחִיד		
וַנְּקַּח	וָאֶקַח	1	
וַתִּקְחוּ	្រៃស្មីប	זָכָר 2	
וַתִּקַ ּ תְנָה	וַתִּקְתִי	2 נְקַבָּה	
וַיִּקְחוּ	וַיָּקַּח	זָכָר 3	
וַתִּקַּתְנָה	וַתְּקַּח	3 נְקַבָּה	
"and did, made"	(and I did, and you did, etc.)		
	(and I did, and you did, etc.) יָחִיד		
		1	
רְבּוּי	יָתִיד	1 זָכָר 2	
רִבּוּי וַנַּעַשָּׂה	יָחִיד וָאֶעֱשֶׂה		
רַבּוּי וַנַּעַשָּׁה וַתַּעֲשׁוּ	יִתִיד וָאֶעֱשֶׂה וַתַּעשׂ	זָכָר 2	

Answer Keys

The correct column has a mark 'XX'

Answer Key I for Alphabet List		Answer Key ℵ for Alphabet List	
XX	.1	XX	.1
XX	.2	XX	.2
XX	.3	XX	.3
XX	.4	XX	.4
XX	.5	XX	.5
XX	.6	XX	.6
XX	.7	XX	.7
XX	.8	XX	.8
XX	.9	XX	.9
XX	.10	XX	.10
XX	.11	XX	.11
XX	.12	XX	.12
XX	.13	XX	.13
XX	.14	XX	.14
XX	.15	XX	.15
XX	.16	XX	.16
XX	.17	XX	.17
XX	.18	XX	.18
XX	.19	XX	.19
XX	.20	XX	.20
XX	.21	XX	.21

Answer Key **7** for Alphabet List

Answer Key 3 for Alphabet List

	XX .1		XX .1
XX	.2		XX .2
	XX .3	XX	.3
	XX .4		XX .4
XX	.5		XX .5
	XX .6		XX .6
XX	.7		XX .7
	XX .8	XX	.8
XX	.9		XX .9
XX	.10	XX	.10
	XX .11	XX	.11
XX	.12	XX	.12
	XX .13		XX .13
	XX .14		XX .14
XX	.15	XX	.15
XX	.16		XX .16
	XX .17	XX	.17
	XX .18		XX .18
XX	.19	XX	.19
XX	.20	XX	.20
	XX .21	XX	.21

Answer Key 1 for Alphabet List

Answer Key 7 Alphabet List

XX .1 XX	
XX .2 XX	.2
XX .3	
XX .4 XX	.4
XX .5	.5
XX .6	
XX .7	
XX .8 XX	.8
XX .9	.9
XX .10 XX	.10
XX .11 XX	.11
XX .12	
XX .13	
XX .14 XX	.14
XX .15 XX	.15
XX .16	
XX .17	
XX .18 XX	.18
XX .19 XX	.19
XX .20 XX	
XX .21 XX	.21
	.21

מבחן 5-6	
1-1	
3-2	
2-3	
2-4	
1-5	
3-6	
1-7	
3-8	
2-9	
3-10	
1	

מבחן 3-4
2-1
1-2
1-3
2-4
3 -5
3 -6
2-7
1-8
3-9
1-10

מבחן 1-2
1-1
3-2
2-3
3-4
2 -5
1-6
1-7
2-8
1-9
3-10

Answers to Picture Quizzes הְשׁוּבוֹת לַמִּבְחָנִים

At least eight out of ten should be correct before going on to the next lessons.

מבחן 6-5
1-1
3-2
2-3
2-4
1-5
3-6
1-7
3-8
2-9
3-10

מבחן 3-4
2-1
1-2
1-3
2-4
3-5
3-6
2-7
1-8
3-9
1-10

מבחן 1-2	
1-1	
3-2	
2-3	
3-4	
2-5	
1-6	
1-7	
2-8	
1-9	
3-10	

מבחן 10-9
3-1
1-2
3-3
2-4
2-5
3-6
1-7
2-8
1-9
3-10

מבחן 8-7
3-1
1-2
3-3
2-4
2-5
1-6
2-7
2-8
3-9
3-10

Answers to Written Exercises תְשׁוּבוֹת לַתַּרְגִּילִים

Answers to Written Exercise 3	Answers to Written Exercise 2	Answers to Written Exercise 1
Syllables	Shva	Dagesh
C-eO, יִקְטְלוּ.	1. ק	1. דגש קל
C–eO, תִּקְטְלִי .2	v .2	naqqifa דגש חזק.2
C-C-O-O, וַתִּבְכֶּינָה .3	silent — .3	bakkad דגש קל, דגש חזק.
eC, שָׁפַּט .4	1–טֹםשְׂ .4	4. דגש קל
C–O–eO, וַיֵּשְׁבוּ .5	4–5. וַיֵּשְׁבוּ	qetanna דגש חזק.5
C-C, שָׁבְתָּה	silent — .6	mesapper הגש חזק.
C–eC–C, נְתְלַקּט.	7. וַתְּלַקָּט–3	kalla ד. דגש קל, דגש חזק
eC-O, לְבָלְתִּי .s	 8. לְבִלְתִּי–1	8. דגש קל
C-O-eC, הַקּוֹצְרִים. 9	9. הַקּוֹצְרִים–4	vattitten פ. דגש חזק, דגש חזק.
C-O-C, תִּדְבָּקִין .10	silent — .10	happeri דגש חזק.
O-eO, וּקְרָא 11.	11. וּקְרָא–4	11. דגש קל
C–C, לָבְרֹתַ .12	silent — .12	12. דגש קל
C–C–O, מִלְּבְנֵי	silent — .13	13. דגש קל
C–C–eO, וַיַּחְתְרוּ .14	14. וַיַּחְתְרוּ–2	haqqetanna דגש חזק דגש חזק. 14
O–eO, יַּעְלוּ .15	ז. יַעַלוּ–5 15. יַעַלוּ–5	.tappuaħ דגש קל, דגש חזק.
C-eO, חִשְּבָה .16	16. חִשְּׁבָה–3	
C–O, מַלְכּוֹ	silent — .17	
C-C-eO, וַיִּדְרוּ .18	18. וַיִּדְרוֹ–3	
eC, בְּרִית 19	1– 19. 19. בְּרִית–1	
eC–C, כְּתַבְתֶּם 20	20. כְּתַבְתֶּם–1.	

Index to Words and Forms

This is an alphabetical list of all the words from Picture Lessons One through Ten. The various forms of each word are collected together under their most basic form. Usually the most basic form is a singular noun or a past tense verb in the third person, masculine singular. The number after every word form is the chapter number for the first occurrence of that form. An approximate English gloss is also provided for basic words.

	,		, ,	•	
ןאֶרֶץ 10		eat	אכל	father	אב
ָהָאָרֶץ 6		אוכל 1		ָהָאָב ז	
ָרְהָאָרֶץ 6		וְאִוֹכֵל 4		אָבִי 7	
וּ בְּאֶרֶץ 10		וַיִּאכַל 8		אָבִי 7	
לְאֶרֶץ 10		אוֹכֶלֶתְ ו		stone	אבן
woman	אשה	ןאוֹכֶלֶת 4		אָבֶן 6	
אַשָּׁה 1		אוכְלוֹת 3		ָהָאֶבֶן 6	
ן אָשָׁה 1		אוֹכְלִים 3		אֲבָנִים ז	
ָרָאִשָּׁה 1		farmer	אכר	ָהָאֲבָנִים ז	
ן הָאִשָּׁה 1		אָכָּר 6		בַּאֲבָנִים ז	
אָשְׁתּוֹ ז		הָאָכָּר 6		Edom	אדום
אָשְׁתִּי 8		וְהָאִכָּר 9		אָדוֹם 10	
לְאִשָּׁה ז		לָאִכָּר 6		love	אהב
לְאִשְׁתּוֹ ז		הָאָכָּרִים 6		אוֹהֶב ז	
ּוְנָשִׂים 9		לָאִכָּרִים 6		אוֹהֶבֶת ז	
הַנָּשִׁים 3		to	אל	one	אחד
Assyria	אשור	3 אֶל		אֶתְד 6	
אַשור 10		ן אֶל 6		4 אַחַת	
לְאַשׁוּר 10		these	אַלֶּה	hold, grab	אחז
that, which	אשר	(see זה)		אוֹחֵז 2	
אַ שֶּׁר פ		mother	אם	אוֹחֶזֶת 2	
you (ms)	אתה	אָם ז		after	אחר
7 កម្ភាស្		ָּהָאֵם ז		אַתְבִי 3	
shovel, hoe	אָת	וְהָאֵם ז		ןאַחֲבִי 2	
6 אֶת		say	אמר	another	אַתֵר
הָאֵת 6		אוֹמֵר ז		ָּלָאַתֶּרֶת 4	
בְּאֵת 6		אוֹמֶרֶת 5		there isn't, is not	אין
בָאֵת פ		9 אָמַרְתִּי		אַין 3	
בְאָתוֹ 9		we	אנחנו	8 אֵינוֹ	
אָתִּים 6		אֲנַחְנוּ 9		אַינָה 9	
(definite object marker)	אֶת	I	אני	אַינָם 6	
1 אֶת		אֲנִי 7		ן קאין 7	
ן אֶת 1		ַרַאֲנִי ד		ָןאֵינוֹ 9	
אוֹתִי 7		four	ארבעה	? where	איפה
אוֹתְרֶ ז		אַרְבָּעָה 6		איפה 9	
אוֹתֶךְ ז		ןאַרְבָּעָה 6		man	איש
אותו 3		ז אַרְבַּעַת		איש 1	
4 א'תוֹ		ןאַרְבַּעַת ז		ן הָאִישׁ 1	
אוֹתָה 3		long	ארוך	לָאִיש 4	
אוֹתֶם 4		אָרוֹךְ 8		8 אישי	
אוֹתֶן 5		ָּהָאָרוֹךְ 8		אָנָשִים 3	
you (fs)	אַתְּ	land, earth	ארץ	קֿאֲנָשִׁים 3	
אַתְּ 8	-	10 אֶרֶץ	•		
	•		'	•	

נָדֵר ז		קַנוּיָה 7		in, with	ב-
הַגָּדֵר 5		בָּנָה ז		4 ia	
בַּגָּדֵר ז		בָנָה ז		בָּה 3	
לְגָדֵר 10		בּנְתָה 8		come	בא
Galilee	גליל	בָנְתָה 7		4 KÞ	
הַגָּלְיל 10		בָּנוּ ז		בָא 4	
בַּגָּלִיל 10		owner, husband	בעל	בָאָה 4	
לַגָּלִיל 10		בַּעַל ִד		5 בָּאִים	
also, too	גם	8 הַבַּעַל		בָאִים 6	
ַגַּם 5		harvest grapes	בצר	ובָאים 10	
4 גַּם		בּוֹצֵר 5		בָּאוֹת 4	
camel	גמל	בוֹצֵר 5		בָּאתִי 9	
גָמָל 3		בוֹצֶרֶת 6		בָּאתִי 9	
הַגָּמָל 3		look for, request	בַקש	well	באר
וְהַגָּמָל 9		קבַקּשׁ ז		ַ 5 בְּאֵר	
גְמַלִּים 5		מְבַקּשֶׁת ז		הַבְּאֵר ז	
הַגְּמַלִּים 5		בָּקַשְׁתִּי 8		morning	בוקר
וְהַגָּמָל 9		ַואֲבַקּשׁ 9		בַּבּוֹקֶר 10	
vine	גפן	וַיְבַקּשׁ 8		young man	בחור
ָגֶבֶּן 5		ָלְבַקִּשׁ 9		בַּחוּר 6	
הַגֶּפֶן 8		iron	ברזל	הַבָּחוּר 6	
גְּפָנִים 5		בַרְזֵל 10		between	בין
בַּגְּפָנִים 5		וּבַרְזֵל 10		בֵּין 5	
גְּפָנִים 6		run away, flee	ברח	ובין 5	
הַגְּפָנִים 6		בוֹרֵתַ 9		egg	ביצה
winepress	גת	וּבוֹרֵתַ 8		הַיצָה 1	
הַגַּת 5		בוֹרַחַת 9		בִיצָה 3	
fish	דג	בְרְחָה 9		בְּבֵיצָה 2	
דָג 1		meat, flesh	בשר	וֹבֵיצָה 1	
הַדָּג ו		ן בַּשָּׂר 1		הַבֵּיצָה 1	
רָדָג 2		ַחַ בְּשָּׁר 1		ן הַבֵּיצָה 1	
רְּדָגִים 8		daughter	בת	house	בית
south	דרום	ַ הַ דּ		1 בַּיִת	
מדָרוֹם 10		ַ הַבַּת ז		ַהַבָּיִת 1 הַבַּיִת	
step on, trample	דָּרַדְּ	ב בְּתִּי ז		לַבַּיִת ז	
דּוֹרֵךְ 6	:1- +	בַּלְּגָךָ ז		בַּתִּים 10	
דוֹרֶבֶּת ז		בָּתִוֹ 8		בָּתִּים 10	
דּוֹרְכִים 6		ַ הַבָּנוֹת ז		הַבָּתִּים 10	
דוֹרְכִים 6		ַבָּנוֹת ז		קַבָּתִּים 10	
יְדוֹרְכִים 6 וְדוֹרְכִים		high, tall	גבוה	cry, weep	בכה
way, road	דָּכֶּרָ	נָבוֹהַ 10		בּוֹכֶה 4	
נָּרֶךְ 8	900	big	גדול	son	בן
בַּדֶּרֶרְ 8		גָּדוֹל 6		يرا 7	,–
is it? (question marker)	-קַ	הַגָּדוֹל 1		בָנִים 7	
רַשַּׁלוֹם ?) ז	7	גְּדוֹלֶה. 2		בָּבְנִים ₇	
the	ַ הַ ⋅-	הְיִינִיי. ב הַגְּדוֹלָה ו		build	בנה
ן (הַסּוּס) 1 (הַסּוּס)	~	גָּדוֹלִים 6		בונה 7	· ·
י (פֿיָאַיש) ו (הָאָישׁ)		רְּיִיגִּיב ס גְּדוֹלוֹת 10		בוֹנָה ז	
י (הֶתֶּלֶ) ק (הֶתֶתָּן) ז	l	fence, wall	גדר	בּוֹנִים ז	
, 714,5,00		הוהפה, wan גָּדֵר ז		בוני 7 בַּנוּי 7	
	'	- 7.14	ı	· '	

		10 300	ı	1 .	
לַחֲמוֹר 5		לְהָבִי 10 מרבי 10		bring	הֵבְיא
מַהַחֲמוֹר 5	****	מַהָּרֵי 10		4 מֵבִיא	12177
go sour, ferment	חמץ	show	הֶרְאָה	look at	הָבָּיט
קמָץ ז	202	מַרְאֶה פּ		מַבִּיט ₇	
canopy	חפה	ָּוָתַּרְאֵנִי 9		מַבִּיטָה 6	
תַּפָּה 8		raise up, put up	הַרִים	6 מַבִּיטִים	
8 ជិញិច្ចិក	***	מֶרִים 3		he, it	הוא
want	חפץ	מְרִימוֹת 4		הוא 2	
טַפּֿאָתִּי פ	222	return something	הַשִּׁיב	וְהוּא 5	
dig	חפר	מְשִׁיבָה 4		point out, instruct	הוֹרָה
חוֹפֵר 6		throw	הִשְׁלִידְ	מוֹרֶה 6	
חוֹפֶּרֶת ז		מַשְׁלִיךְ 6		מוֹרָה 6	
בסבר - מַפַר 6		and	- ا	she, it	היא
קפְּרָה ז		וְ- (וְסוּס) ו		2 הִיא	
ָּתְפְּרוּ ז		וֹ- (וּבֵיצָה) וּ		was	היה
חָפַרְנוּ פ		וַ- (וַחֲמוֹר) ו	_,,,	הָיָה פ	
נַקְפּוֹר 9		see הָּכָּה	ָנָאַד <u>ָ</u>	hit	הָכָּה
נַרְפְּרָה 9		this	זה	מַכֶּה 8	
sword	חרב	הַוֶּהָה ז מור ה		וּמַכֶּה 8	
תֶרֶב ו		זאת 8		וָאַךְ 9	
הַתֶּרֶב וּ		הַזאת פ		ָנְאַךְ פ	-4-
וְתֶּרֶב וּ		ָהָאֵלֶה 10		walk, go	הלך
בַּתֶּרֶב 2	*****	shine, dawn	זרח	הוֹלֵךְ 4	
Hermon	חרמון	זוֹרַתַּת 10		הוֹלֶכֶת 6	
קרְמוֹן 10		new moon, month	חדש	הוֹלְכִים 4	
groom	חתן	חדש 6		וְהוֹלְכִים 6	
مصر ۔ شرار د		לַחֹדֶשׁ 6		וָאֵלֶךְ פּ	
הָתָתֶן ז		לַחָדְשַׁיִם 6		ָּוָאֵלֶךְ פָּ	
הְתָנִי 8	7330	city wall, big wall	חומה	they (mp)	הם
good	טוב	חוֹמָה 10		הם 3	
טוֹבָה 8		וְחוֹמָה 10 לחומר 10		וְהֵם 9	
hand	יד	לְחוֹמָה 10	225	kill	הֵמְית
יָד 2		shore, coast	חוף	הַמִּית 8	
בְיַד 2		10 קוֹם		they (fp)	הן
בְּיַדוֹ 5 ליד 4		10 קוֹר <u>ת.</u>	717	הַן 3	5200
4 ק <u>י</u> ד	ידע	hole 6 חוֹר	חור	drop מַפִּיל 5	הָפָּיל
know	V 17				
יוֹדֵעַ 9 יוֹדַעַת 9		הַחור 9 בַּחוֹר 6		מַפִּיכָה 6 מַפִּילִים 6	
		תוֹרִים 6 חוֹרִים 6		וּמַפִּילִים 6 וּמַפִּילִים 6	
יָדְעָה 9 Yehud, Judah	יהודה			surround, go around	6177
	1111111	הַחורִים 6 father of bride	חותן		הִקִּיף
* :	יום	חוֹתֶן 7	121111	מַקִּיפָה 5 מַקִּיפִים 5	
day יוֹם 6		ייינגן י הַחוֹתֵּן ז			הֵקִים
יומים 6		donkey	חמור	set up מקימה 4	□.\ <u>}</u> ()
יובַוּיִם 6 וְיוֹמֵיִם 6		תמור 1 חַמוֹר 1	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	4 מְקִימָה mountain	הר
		יַניטיר הַחֲמוֹר 1		וווסטוומוו הַר 10	***
נְמִים 6 together	יחד	וַחֲמוֹר וּ בַּחֲמוֹר וּ	l	תו 10 מהַר 10	
יתד פ	1117	וָהָהֵמוֹר פּ וְהַחֲמוֹר פּ		בֶּתְיַוּ 10 הָרִים 10	
wine	יין	בַּתְמוֹר 5 בַּתְמוֹר 5	l	יָהָיִם 10 הָבֵי 10	
יין 7 <u>יין</u>	1.,	ว เมาเร็		וְוָהֵי סוּ בְּהָרֵי 10	
7 122			I	10 . Tili#	

belonging to, for	5	הַכַּד 3		7 הַיַּיִן	
לי 4	·	בַּכַּד 4		לַיַּיִן ד	
לִּדַ ז		בַּדִים כַּדִּים 6		child	ילד
יין י לַדָּ ז		star	כוכב	ילַדִים ₇	,,
לן 7 לך 7 לך 7		כוֹכָב 6		ָּיְבֶּי, הַיְלֶדִים ז	
יָר. לָה 4		בּיבָּב הַכּוֹכָבִים 6		sea, lake	ים
יָּיִי דְּ לַכֶּם 8		תוכוּבָבִים 6 כוֹכָבִים 6		10 D?	_
יָבֶב לָהֶן 10		cup, mug	כוס	ָב וּ הַיָּם 10	
not	לא	בוס 2 בוס 2	212	וַיָּבָם 10 וְהַיָּם 10	
לא פ		בוס 3		וְיַנְיָם 10 מִיָּם 10	
Lebanon	לבנון	בוט 2 הַכּוֹס 2		بربات ۱۵ forest, "bush"	יער
	1177	ווַכּוֹס ₂ בָּכוֹס 2		יער פ	12.
לְבָנוֹן 10	לחם	בְּכוֹס ₂ בַכּוֹס ₂			202
bread	1117			Yaffo, Jaffa	יפו
לֶחֶם וּ		וְכוֹס 2 וְהַכּוֹס 3		יָפַל 10 יפל 10	
הַלֶּחֶם ו				וְיָפַוֹ 10	****
וְלֶחֶם 1		בוסות 4		go out	יצא
night	לילה	that, because	כי	יוֹצֵא 10	
הַלַּיְלָה 10		הלי 6 יי	L _	יוֹצֵאת 10	
?why	למה	all, every	כל	יוֹצְאָים 10	
לָמָה 9		פל 4 בר		pour	יצק
take	לקח	כַּלָם 6		יוֹצֵק 4 מייים -	
לוֹקַתַ 4		bride	כלה	יוֹצֶקֶת 3	
לוקחת 4		בַּלָה 8		fear, be afraid	ירא
לָקַח 8		הַכַּלָה 8		יָרֵא 9	
וַיִּקַּח 8		וְהַכַּלָה 8		יְרֵאָה 9	
קַח ז		בַּלָּתִי 8		וָתִּירָא 9	
pickup, gather	לקט	thus	כן	go down	ירד
לוֹקָט 5	,	<u>ر</u> ا 2		יוֹרֵד 5	
food	מאכל	Canaan	כנען	יוֹרְדִים 10	
מַאֲכָל 8		רְנַעַן 10		וְיוֹרְדִים 10	
test	מבחן	לְכְנַעַן 10		Yarden, Jordan river	ירדן
מַבְחָן 6		Kinneret	כנרת	הַיַּרְהֵּן 10	
see הֵבִיא	מֵבִיא	בַּנֶּרֶת 10		Jerusalem	ירושלים
see הָבִּיט	מַבִּיט	chair	כסא	יְרוּשָׁלַיִם 10	
tower	מגדל	2 כְּמֵא		לִירוֹשֶׁלַיִם 10	
מגדָל ז		בְּכָּסֵא 2		moon	ירח
הַמִּגְדָּל ז		לַכָּמֵא ז		הַיָּבֵתַ 6	
וּמִגְדָּל ז		cover	כָּסָה	יְרִיחוֹ 10	יריחו
Moav	מואב	מְכַּסֶּה פ		לִירִיחוֹ 10	
מוֹאָב 10		כָּסָּה פ		there is	יש
ומואָב 10		וַנְכַס 9		ַז אַ 5	
לְמוֹאָב 10		vineyard	כרם	ווֵשׁ 10	
see הוֹרָה	מוֹרֶה	5 כֶּרֶם		sit	ישב
east	מזרח	הַכֶּרֶם ז		יוֹשֵב ז	
הַמִּזְרָת 10		בַּכֶּרֶם ז		יוֹשֶׁבֶת 6	
לְמִזְרַח 10		לַכֶּרֶם ז		יוֹשְבִים 6	
מִמְזְרַח 10		shoulder	כתף	Israel	ישראל
וּמִמִּזְרָח 10		הַכָּתֵף 6		יִשְׂרָאֵל 10	
water	מים	לַתַפָּם 6		pitcher, container	כד
מַיִם 2				בַּד 3	

הַנַּעֲרָה 2	ı	see הֵשִׁיב	מָשִׁיב	2 הַמַּיִם	
וְהַנַּעֲרָה 3		see הְשָׁלִיךְ	בָּיִּטָּ ב <u>ַּ</u> מַשְׁלִיךְ	יָבַּיִנֵב 2 וְהַמֵּיִם 4	
נְעָרוֹת 3 נְעָרוֹת		family	משפחה	יְטַבַּיִּים לְמֵיִם 10	
הַנְּעָרוֹת ₃		קשָׁפַּחָה ז	,,,,20,2	יְבַיִּים 10 לַמֵּיִם 10	
ַלְנַעֲרָה 4 לַנַּעֲרָה 4		הַמִּשְׁפָּחָה ₇		מֵי 10 מֵי 10	
fall	נפל	راجات ب dead	מת	בּי, הַכָּה see	מַכֶּה
נוֹפֵל 3	/	מת 8	_ ۲٬۰۰	full	בַ <i>יָּ</i> בֶּיי מָלֵא
נוֹפֶּלֵת 3		ב <i>ייור</i> הַמֵּת 8		מַלֵא 3	2,2,2
انچ پات lift, carry	נשא	scared	נְבְהַל	בָיגֵיא נ הַמָּלֵא נ	
נושא 4		אנקהל 8	ببجرار	ַחַבְּגֵּאָה מְלֵאָה 3	
נושא ₆		יִּבְּטָּיִי וָבְהֶּלֵת פ		קְלֵאִים ₇	
יְנוּטֵּאת נוֹשֵּאת נ		יָּבְּטֶּטֶיני נִבְהַלְתִּי 9		را fill	מְלֵא
נושאים 6		יָּבְּחַלְּיִגִּיּ <i>פּ</i> וָתִּבָּהֵל פ		יייי מְמַלֵּא 4	1,2,2
ָנאָשָּׂא פּ			נבל	קובוקה ד וּמְמֵלֵא פ	
ָנָשָּאנוּ פ נָשָאנוּ פ		wine pot נבל 6	/ 4 1	רְּלְוּבֵוֹלֵאת 6 מְמֵלֵאת 6	
	נשפך	ַנֶבֶּל 6 וְנֵבֶּל 6		קְבַּוֹבֵאוֹנִ סּ מְמֵלְאִים 6	
being poured out	ا ده دا	יְנֵבֶּל ז הַנֵּבֶל ז		קביקאים פ מַלֵּאנוּ פ	
נִשְׁפֶּכֶת 3		i		ַנְנְמֵלֵא פ וַנְמַלֵּא פ	
נִשְׁפָּכִים 3	,,,				מלח
give	נתן	• •	373	salt	בולוו
נוֹתֵן 4		drive, lead	נהג	הַמֶּלַת 10	m
נוֹתֶנֶת 4		נוֹהֵג 3		from	מן
ונוֹתֶנֶת 8		נוֹהֶגֶת 3		מָן 3	77110
נֹתַן 8		נוֹהֲגִים 3	7271	west	מערב
נעמן 8		being overturned	נהפך	מַעֲרָב 10	
נָתַתִּי 8		ָּנֶהְפָּּרֶ ז		מִמַּעֲרָב 10	5 222
נָתַתִּי 8		bray sound, make hee-haw	נהק	see הָפִּיל	מַפִּיל
מַן 4		נוֹהֵק 5		find	מצא
רְּנָנִי 4		river	נהר	מוֹצֵא 8	
around	סביב	נָהָר 10		מוֹצֵאת 9	
סָבִיב 5		בְּנָהָר 10		מָצְאָה פ	
horse	סוס	snake	נחש	מָצָאתִי 9	
סוס 1		נָּחָשׁ 8		וֹאֶמְנָא פּ	
הַסּוּס ו		הַנָּחָשׁ 8		Egypt	מצרים
וְסוּס ו		לַנָּחָשׁ 9		מְצְרַיִם 10	
Sinai	סיני	מַנָּחָשׁ 9		see הֵקִים	מֶקִים
קינֵי 10		plant	נטע	see הקיף	מַקּיף
basket	סל	נוֹטֵעַ 6		stick	מקל
סַל ₅		ָנָטַע 6		מַקַל 8	
הַסַּל ז		be found, be there	ָנמְצָא	הַמַּקַל 8	
בַּסַל ז		ָנְמְצָא ז		בַּמַקּל 8	
סַלִּים 6		נְמְצֵאת 10		בְּמַקּל 9	
הַסַּלִּים 6		boy, lad	נער	בַּמַקּל 8	
tell, report	סְפֵּר	ַנַעַר 2		וְהַמַּקֵּל 8	
מְסַפֵּר 9		הַנַּעַר 2		see הֶּרְאָה	מַרְאֶה
still, again	עוד	וְהַנַּעֵר 2		see הֵרִים	מֵרִים
עוֹד 3		וְנַעַר 3		chariot	מרכבה
leave	עזב	לַנַּעַר 4		מֶרְכָּבָה 3	
עוֹזֵב 8	l	הַנְּעָרִים 3		הַמֶּרְכָּבָה 3	
עוֹזֶבֶת 9		girl	נערה	בְּמֶרְכָּבָה 3	
9 עוֹזְבִים		נְעֲרָה 2		בַּמֶּרְכָּבָה 4	
	l	ןנַעֲרָה 2	l	וּמֶרְכָּבָה 3	

עובר	call, name	קרא	5 אָצִץ	ı	tired	עיף
איניפים אינ		""//				11.7
עינר		הרהע				
עיר		Z 15 - 15				
פור		ראה				טיר
לעיר 10 עשה 10 ניואה 6 ניויאה 10 ניואה 10 ניויאה 10 ניויא		,,,,,				
לעיר 10 לעי			·	עשה		
לעיר 10 לעי				,		
ממו, numerous, great מיר מו מערה מר					•	
ערים 10 עתה שמח (ביק היק איק מיק מיק מיק מיק מיק מיק מיק מיק מיק מ		רב	•		•	
על הס (ה מוער מו				עתה		
איל אינער	· ~~-~~	ריק			·	על
לה שש מש פוגשים פ פוגשים פ ריקים ה פיקים פ פיקים פ פיקים פ פיקים פ ריקים ה פיקים פ פרה ייסים ב פיקים פ פרה ייסים ב פיקים ה פ		'		פגש		
עלה פו	·					
איל פרה פרא	-					עלה
קלה ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל				פרה		
נפל ה פרי הופר פרי הופר פרי היפרה פרי		רכב	פַרַה פ			
אַלָּהָה 8 פַרִי 8 רמון בּרִי מּ רמון בְּרִי מּ רמון בְּרִי מּ רמון בְּרִי מּ רמון בְּרִי מּ רמון בּרִי מּ רמון בּרִי מּ רמון בּרִי מּ רמון בּרִי מִ מּ רְיִי מַ רְיִבָּי מִ מִּ רְיִבְי מִ מִּ בְּרִי מַ מִּ בְּרִי מַ מַ בְּרַי מַ בַּרַי מַ מַ בְּרַי מַ בַּרַי מַ בּרַי בַּרַי מַ בּרַי מַ בּרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַרַי בַּרַי בַרַ בַּרַי בַּרַי בַּרַי בַּרַי בַּרַי בַּרַי בַּרַי בַּיבַּי בַּבַּיי בַּרַי בַּבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיַּבַּיי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּיי בַּיַּיבַי בַּבַּי בַּיבַּיי בַּיַּ בַּיַּיבַּי בַּיַּ בַּיַּ בַּיַּ בַּיבַּי בַּיַּ בַּיַּ בַּיַּיבַּי בַּיַּ בַּיַבַּי בַּיַבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּי בַּיבַּיי בַּיבַּיי בַּיבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּיבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּיבַּי בַּבַּיּבַי בַּבַּי בַּיבַּי בַּבַּי בַּיּבַּי בַּבַּי בַּיּבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּיבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּיבַּי בַּבַּי בַּבַּי בַּי					· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	עַלֵה
אַלָה אַ פּרָי אַ אַר רמון אַיצָלָה אַ פּרָי פּרָי אַ פּרָי פּרָי אַ פּרָי פּרָי אַ פּרָי פּרָי פּרָי אַ פּרָי פּרְי פּרָי פּרָי פּרָי פּרְי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרְי פּרָי פּרְיי פּרְיי פּרְיי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרַי פּרָי פּרָי פּרַי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרָי פּרַי פּרַי פּרַי פּרָי פּרָי פּרְיי פּרַי פּרְיי פּרְיי פּרָי פּרְיי פּרְיי פּרְייי פּרְיייי פּרְיייי פּרְיייי פּרְייי פּרְיייי פּייי פּרְיייי פּייי פּייי פּרְיייי פּרְיייי פּרְיייי פּרְיייי פּייי פּייי פּייי פ				פרי	צלה 8	
אַרָּהָ פָּרָי פּ פּרִי פּרִי פּ פּרִי פּרִי פּ פּרִי פּיי פּרִי פּרִיי פּרִיי פּרִיי פּרִיי פּייִּיי פּייִיי פּייי פּרִיי פּייי פּייי פּייי פּייי פּיי			פַּרִי 8			
אילים א צור מו דיר מון אילים א צור מו מון אילים א צור מו מון מון מון אילים א צור מו מון מון מון מון מון מון מון מון מון	pomegranate	רמון				
laugh אינונים די רימונים די רעב אינונים די רעב	רִמּוֹן 8			צור	צ עָלִים	
אושפרי העלכתה ה העלכתה ה ה בי על מה מה בי על	הָרָמּוֹן 8		10 צוֹר		unmarried girl	עלמה
עם אינות שוא אינות שוא אינות שוא שוא אינות שוא שוא שוא שוא שוא אינות שוא	רְמוֹנִים 8		laugh	צחק	עַלְמָה ז	
דעות אין	hungry	רעב	צוֹחֵק 3		הָעַלְמָה 6	
עמד אות קיים נישור אינו אינו אינו אינו אינו אינו אינו אינו	8 רָעֵב		צוֹחֶקֶת 3		with	עם
עומד א פול	run	רץ	וְצוֹתֶקֶת 4		6 אָם	
עומָדָת 4 עוֹמָדָת 5 נַתְּלָצָה 9 נְתַּלָצָה 9 נַתְּלָצָה 9 נַתְּלָבָים 3 נַתְּלָצָה 9 נַתְלָצָה 9 נַתְּלָצָה 9 נַתְּלָבָים 3 נַתְּלָצָה 9 נַתְּלָבָים 3 נַתְּלָבִים 3 נַתְּלָבָים 3 נַתְלָבָים 3 נַתְּלָבָים 3 נַתְלָבָים 3 נַתְלָבָים 4 נַתְלָבָים 3 נַתְּלָבָים 3 נַתְלָבָים 4 נַתְלָבָים 3 נַתְלָבָים 4 נַתְלָבָים 4 נַתְלָבָים 3 נַתְלָבָים 4 נַתְלְבָים 4 נַתְלָבָים 5 נְתָבְנָבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתִבְּבָים 5 נְתִבְּבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתִבְּבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָּבְים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָבִים 5 נְתְבָּבִים 5 נְתְבָּבְּיִבָּה 19 נַתְבָּבְים 5 נְתְבָּבְיּבָּבְּיִבְּיִבְּיִים 19 נַתְבָּבְים 19 נַתְבָּבְים 19 נַתְבָּבְים 19 נַתְבְּבָּבְיבָּבְּיִבְּים 19 נַתְבְּבָּבְּים 19 נַתְבְּבָּבְּיְבָּבְּים 19 נַתְבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבְּבָּבְּבָּבְּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבָּבְּבְּבָּבְּבְּבְבְּבָּבְּבְּבְּבְבְּבָּבְּבְבְּבְבְּבְּבְבְּבְבְּבְּבְבְּבְבְבְבְּבְבְּבְבְבְיבְבְבְבְ	9 רָץ		צוֹתֲקִים 3		stand	עמד
א אינת אומר פוני עומר פוני פוני פוני פוני פוני פוני פוני פוני	9 רָצָה		וְצוֹתְקִים 6		עוֹמֶד 4	
עמון אושר אושר אושר אושר אושר אושר אושר אושר	יְרָצָה פ		צוֹחֲקוֹת 3		עוֹמֶדֶת 4	
אואל מאל מאל מאל מאל מאל מאל מאל מאל מאל מ	ָןתָּרָץ 9		shout, scream	צעק	עומְדִים 5	
מאל מאל מאל מאל מון 10 מון	want	רצה	צוֹעֵק 8		Ammon	עמון
לְבְנֵי עַמּוֹן 10 מִצְּפּוֹן 10 וְשׁוֹאֵל אַ 10 וְשׁוֹאֵל אַ 10 וְשׁוֹאֵל אַ 10 אַ 10 וְשׁוֹאֵל אַ 10 אַ 1	רוֹצֶה 8		9 צוֹעֶקֶת		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
צמקק small, little קטן אוֹאָל פּ valley עמקק עמקק נשל משומל פרים אוֹאָל פּל פרים אוֹאַל פרים <th< td=""><td></td><td>שאל</td><td></td><td>צפון</td><td></td><td></td></th<>		שאל		צפון		
אַ מָמֶק 10 מָטֶן 1 שב 10 מַטֶּן 1 שב 10 מַטֶּיָנָה 10 מַטְיַנָּה 10 מְטַנָּה 10 מְטַנָּה 10 מְטַנָּה 10 מְטַנָּה 10 מְטַנָּה 1 מַקְטַנָּה 1 מַעָנָבִים 3 שבוע 10 מַקְטַנָּה 1 מַקְטַנָּה 1 מַקְטַנָּה 1 מַקְטַנָּה 1 מַקְטָנָה 1 מַקְטָנְה 1 מַקְיָבָּיִם 1 מַקְטָנְה 1 מַקְטָנָה 1 מַקְטָנְה 1 מַקְטָנָה 1 מַקְיַנָּה 1 מַקְטָנְה 1 מַקְיַנְה 1 מַקְיַנְה 1 מַקְיַנְה 1 מַלְיִייִייִייִייִייִייִייִייִייִייִייִייִי			לגֿפֿוָן 10		לָבְנֵי עַמּוֹן 10	
return, go back שב 1 קטָנָה 10 קטַנָּה 10 קטַנְּה 10 קטַנְּה 10 קטַנְּה 10 קטַנָּה 10 קטַנָּה 10 קטַנָּה 10 קטַנָּה 10 קטַנְּה 10 קטַנְה 10 קטַנְּה 10 קטָנְה 10 קטָנְה 10 קטָנְה 10 קטַנְיה 10 קטָנְה 10 קטָנְה 10 קטָנְה 10 קטַנְה 10 קטָנְה 10 קטָנְה 10 קטַנְה 10 קטַנְיִיּיִי 10 קטַנְה 10 קטַנְייִי 10 קטַנְה 10 קטַנְה 10 קטּיִי 10 קטַנְה 10 קטּנְה 10 קטַנְה 10 קטְיִי 10 קטַנְייִי 10 קטּיִי 10 קטּיִי 10 קטיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטּיי 10 קטייי 10 קטיי 10 קטיי 10 קייי 10 קייי 10 קייי 10 קטיי 10 קטיי 10 קייי 10 קייי 10 קטיי 10 קייי 10 ק	•		small, little	קטן	valley	עמק
אַשָּׁב פּ	אַל 8		קטן 6		עמֶק 10	
ענב פוע איש פוע פוע פוע איש פוע		שב				
שבוע שבוע אַבּים 3 קַטְנְּיִם 6 קַטְנְּיִם 6 קַטְנְּיִם 6 קַטְנְּיִם 3 אַבּוּעִ 6 קַטְנְּיִם 6 קַטְנְּיִם 3 אַבּוּעוֹת 6 קַטְנְּיִם 3 קּיטְנָּבִים 3 קוֹטֶרָ 3 קּיטָרְ 5 קוֹטֶרְ 5 קוֹטֶרְ 3 שָּבוּעוֹת 6 אַבָּעָבִים 3 קּיטָבֶּת 8 שָּבֵעַ 3 אַבַעַ 2 עַנְבָּים 3 שַּבַעַ 4 אַבַעָּבָּעַ 5 קַטְפָּת 8 שָּבֵעַ 5 עוֹנֶה 9 קַטְפְּתִּי 8 שְּבֵעִים 3 שְׁבַעִים 3 עוֹנֶה 9 קַטְפְּתִי 8 שְּבֵעִים 3 שְׁבַעִים 3 עוֹנָה 9 קִיבְּעִים 3 אַבָּעִים 3 אַבָעִים 3 אַבָּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבָּעִים 3 אַבָּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְעִים 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְּעִים 3 אַבְעָּים 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְעִים 3 אַבְּעָּים 3 אַבְעָּים 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְּעִים 3 אַבְּעָרָם 3 אַבְעִים 3 אַבְּעָרָּערָּעָּים 3 אַבְּעָּים 3 אַבְּעָּים 3 אַבְיים 3 אַבְּעָּים 3 אַבְּעָּים 3 אַבְּעָּערָּערָּערָם 3 אַבְּעָּערָּערָּערָם 3 אַבְּערָּערָּערָּערָּערָּערָּערָּערָּערָּערָ	•				וַעֲמָקִים 10	
ק לְעָנָבִים 3 אָבּוּעֵל פּ pick, pick off קטף קטף קיבוּנע פּ פּיבוּנע פּיבוּנע פּיבּע פּ פּיבוּנע פּיבוּנייני פּיבוּנייני פּיבוּנייני פּיבוּניי פּיבוּני פּיבוּניייני פּייבוּנייני פּייבוּניייני פּייבייני פּיבוּנייניי פּיבוּניי פּיבו	ָוָאָשָׁב 9					ענב
לות 6 שְׁבוּעוֹת 5 קוֹטֵף 5 קוֹטֵף 3 שָׁבוּעוֹת 6 מּלְטָבָּים 3 שְׁבוּעוֹת 5 קוֹטֶבֶּת 8 שְׁבֵעַ 3 מּלְטָבָּת 3 שְׁבַעַ 5 מְלַטֶבֶּת 8 שָׁבַעַ 6 מּלְטָבָּת 8 שְׁבַעַ 6 מַלְטָבָּת 9 מְלַטֶבְּת 9 מִלְטָבָּת 9 מִלְטָבָּת 9 מִלְנָה 9 מִלְנָה 9 מִלְנָה 9 מִלְנָה 9 מִלְנָה 9 מִלְנָה 9 מְלַבְעִים 3 מִלְנָה 9 מְלֵנָה 9 מְלֵנְה 9 מְלֵנְה 9 מְלֵנְה 9 מְלֵנְה 9 מְלֵנְת 3 מִלְנָה 9 מְלֵנְת 3 מְלֶנְה 9 מְלֵנְת 3 מְלֶנְת 9 מִלְנָה 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מִלְנִת 3 מִלְנָה 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מְלֵנְת 9 מִלְנִיה 9 מְלֶנְת 9 מִלְנִיה 9 מְלֶנְת 9 מִלְנִיה 9 מִלְנִיה 9 מְלֵנְת 9 מִלְנִיה 9 מְלֵנְת 9 מִלְנִיה 9 מִלְנָת 9 מִלְנִיה 9 מִלְנִיה 9 מִלְנִיה 9 מִלְנִיה 9 מִּיְרָת 9 מִּלְנִיה 9 מִינְיִיה 9 מִּיִּיִים 18 מִלְנִיה 9 מִּיִייִים 18 מִינִייִים 18 מִינִייִים 18 מִינִיים 18 מִינִיים 18 מִינִיים 18 מִינִיים 18 מִינִיים 18 מִינִים 19 מִינִים 18 מִינִים 19 מִינִים 18 מִינִים 19 מִ		שבוע	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·			
satisfied, having had enough עַבֶּעָ צָבְים 3 קוֹטֶבֶּת 8 קוֹטֶבֶּת 2 עַבְּעָ מּה א פּקטְבָּה 8 קטְבָּע פּ מּה א שְׁבַעָּ פּת פּ מּה א שְׁבַעָּ פּ פּ עוֹנֶה פּ פּ קַטַבְּתִּי א פּ שְׁבַעִים נּ פּ עוֹנֶה פּ עוֹנֶה פּ פּ עַוֹנְה פּ פּ עוֹנֶה פּ פּ עוֹנֶה פּ פּ עוֹנָה פּ פּ עוֹנָה פּ פּ בּעִים צּ אַרְר אַר אַר אַר אַר אַר אַר אַר אַר אַר אַ	•			ן קטף		
ענה מחsswer קטְפָּה 8 שָּׁבַעַ 2 עוֹנֶה 9 קַטַפְּתִּי 8 שְׂבַעָה 2 עוֹנָה 9 נַתִּקְטוֹף 8 שְּׁבַעִים 3 עוֹנָה 9 קצר short אַנְתָּה 9 קצר 5 נַתְּקָטוֹף 2 עץ tree, wood עץ	·					
עוֹנֶה 9 קְּטַפְּתִי 8 שְׂבֵעָה 2 עוֹנֶה 9 נַתִּקְטוֹף 8 שְׁבֵעִים 3 עוֹנָה 9 קצר short קצר, 9 קצר, 9 עץ tree, wood עץ		שָבֵעַ				
3 עוֹנָה 9 נַתִּקְטוֹף 3 קצר short קָבְעוֹת 4 עִנְתָה 9 קצר sylont קַבָּע tree, wood	-					ענה
3 אָבְעוֹת short אָבְעוֹת 8 קַצָּר tree, wood עץ						
8 קַצָּר tree, wood עץ tree, wood						
	•			ן קצר		***
עץ 5	8 אַבַּע		קָבֶר 8			עץ
		I		I	לֵץ 5	

	1		
drink	שתה	seven	שבעה
שוֹתֶה 2		6 שָׁבְעָה	
ןשׁוֹתֶה 2		back of shoulder	שכם
שוֹתָה 2		שָׁכֶם ז	
וְשׁוֹתָה 2		שַׁכְמוֹ 5	
שותים 3		ښ ې 6	
fig, fig tree	תאנה	peace	שלום
קּאֵנָה 5		שָׁלוֹם ₇	
וּתְאֵנָה 8		הֲשָׁלוֹם ז	
קּאֵנִים 5		table	שלחן
הַתְּאֵנָה 8		שַלְחָן 1	
הַתְּאֵנִים 5		הַשַּׁלְחָן 1	
וּתְאֵנִים 8		וְהַשַּׁלְחָן 1	
inside of, in	תוך	ן שֶׁלְחָן 1	
תוך 4		לַשֶּׁלְחָן 5	
בְתוֹךְ 6		three	שלשה
מְתּוֹךְ 4		שְׁלשָה 3	
under	תחת	שְׁלְשֶׁת 3	
מַתַת 2		پ رُهٰ 3	
grape juice, wine	תירוש	שלש 3	
הְירוֹשׁ 6		בַּשְׁלשֶׁת 6	
קּתִּירוֹשׁ ז		put	שם
be over, finished	תם	پ َ ا	
תַם 10		שָּׁמָה 3	
apple	תפוח	שָׁמִים 3	
פַפוּח 8		שָׂמוֹת 3	
8 ជា១១ភាក		ַוַנָּשֶׂם פ	
וֹתפּוּת 8		happy	שמח
וְתַפּוּחִים 8		שָּׁמֵחַ 5	
		אָשֶׁתַ 8	
		שְּׁמֵחִים 8	
		eight	שמנה
		ּ שְׁמֹנָה	
		hear, listen	שמע
		9 שוֹמֵעַ	
		שוֹמַעַת 9	
		שוֹמְעִים 9	
		9 שְׁמַע	
		sun	שמש
		הַשֶּׁמֶש 6	
		ן הַשֶּׁמֶשׁ 6	
		two	שְׁנַיִּם
		6 שְׁנֵי	
		ַ 4 שְׁתֵּנִי	
		וּשְׁתֵּי ז	
		ָהַשֵּׁנִי 9	
		gate	שער
		שַעַר 10	
		הַשַּׁעַר 10	
		pour out	שפך
		שוֹפֶּכֶת 3	
	•	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	